

भारतीय मानक ब्यूरो भारतीय मानक ब्यूरो

मानक है तो विकास ऊँ

घोरछ छे तो विकास छे

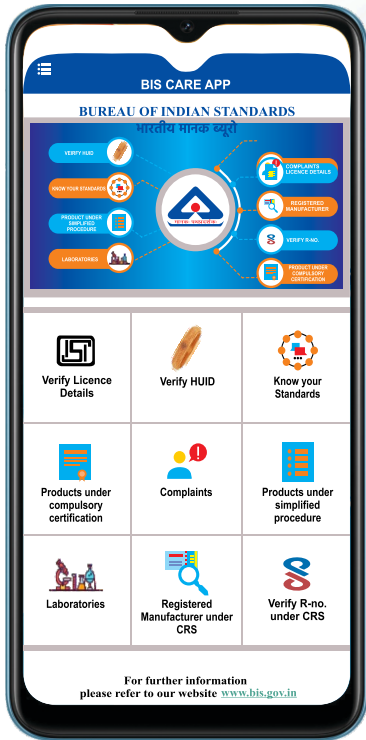

75
आज़ादी का
अमृत महोत्सव

सोने के आभूषणों पर एचयूआईडी कोड अनिवार्य है

#HallmarkHaiTohSonaHai

- ❖ 1 अप्रैल 2023 से देश में छः अंकों वाले एचयूआईडी नंबर के बिना हॉलमार्क वाले सोने के आभूषणों और सोने की कलाकृतियों का विक्रय प्रतिबंधित किया गया है।
- ❖ एचयूआईडी की प्रमाणिकता को बीआईएस केयर ऐप में "Verify HUID" फीचर के माध्यम से परखा जा सकता है।
- ❖ बीआईएस हॉलमार्क वाले आभूषणों पर इन 3 चिन्हों को अनिवार्य किया गया है

बीआईएस लोगो

22K916
कैरेट और उत्कृष्टता में
सोने की शुद्धता

छः अंकों का अल्फ़ान्यूमेरिक एचयूआईडी कोड
प्रत्येक आभूषण के लिए यूनीक होगा

बीआईएस केयर ऐप डाउनलोड करने के लिए स्कैन करें

भारतीय मानक ब्यूरो
www.bis.gov.in

हमसे जुड़ें
f t i y @IndianStandards

भारतीय मानक ब्यूरो
(उपभोक्ता मामले, खाद्य एवं सार्वजनिक वितरण मंत्रालय, भारत सरकार)
BUREAU OF INDIAN STANDARDS
(Ministry of Consumer Affairs, Food & Public Distribution, Govt. of India)
राजकोट शाखा कार्यालय / Rajkot Branch Office

सेवा में,
सरपंच श्री,
ग्राम पंचायत

महोदय / महोदया,

देश के ग्रामीण क्षेत्रों के समग्र विकास के लिए देश के संविधान के अंतर्गत जमीनी स्तर पर सृजित की गई संस्था के प्रमुखों को देश के राष्ट्रीय मानक निकाय, भारतीय मानक ब्यूरो (बीआईएस) से परिचित कराने में मुझे बहुत हर्ष हो रहा है और आपके साथ यह साझा करते हुए मुझे खुशी हो रही है कि कैसे हम दोनों विकास प्रक्रिया की गुणता, दक्षता और प्रभावकारिता में सुधार करने में सहयोग कर सकते हैं।

2. ग्राम पंचायत केंद्र और राज्य सरकारों के कार्यक्रमों तथा योजनाओं के कार्यान्वयन के लिए जिम्मेदार हैं, जबकि बीआईएस उन कार्यक्रमों और योजनाओं के कार्यान्वयन के लिए आवश्यक वस्तुओं, प्रक्रियाओं और सेवाओं के लिए मानक निर्धारण करके यह कार्य करता है।

3. यहाँ मानकों के बारे में कुछ बुनियादी तथ्यों को जानना आवश्यक हो जाता है।

किसी उत्पाद, प्रक्रिया या सेवा के लिए मानक उस उत्पाद, प्रक्रिया या सेवा के लिए गुणवत्ता की अपेक्षाओं को निर्धारित करता है ताकि यह सुनिश्चित किया जा सके कि यह उपयोग करने के लिए सुरक्षित है और सर्वोत्तम संभव निष्पादन प्रदान करता है। इसलिए, किसी मानक में गुणवत्ता के मापदंडों का विवरण मिलता है, उन मापदंडों में प्रत्येक के लिए मात्रा/सीमाएं और परीक्षण करने की विधियाँ होती हैं, जिस से यह उत्पाद, प्रक्रिया या सेवा उन मापदंडों के अनुसार मात्राओं या सीमाओं का अनुपालन करता है। आइए विभिन्न सरकारी कार्यक्रमों और योजनाओं के कार्यान्वयन में आमतौर पर इस्तेमाल होने वाले उत्पाद के उदाहरण से समझने का प्रयास करें: साधारण पोर्टलैंड सीमेंट; यदि आप इस उत्पाद के मानक को देखते हैं, तो यह IS 269 : 2015 "साधारण पोर्टलैंड सीमेंट - विशिष्ट" है। आप इस नंबर को साधारण पोर्टलैंड सीमेंट के किसी भी बैग पर देख सकते हैं।

अतः मानक इसके निम्नलिखित गुणधर्मों की पहचान करता है -

- I. भौतिक अपेक्षाएँ जैसे महीनता, सेटिंग समय, संपीड़न शक्ति आदि।
- II. रासायनिक अपेक्षाएँ जैसे अघुलनशील अवशेष, मैग्नेशिया, सल्फ्यूरिक एनहाइड्राइड(SO₃) के रूप में गणना की गई सल्फर मात्रा, ज्वलन ह्रास, क्लोराइड मात्रा आदि।

एफ. पी. नं. 364/P. वार्ड नं. 13, क्रिस्टल मॉल के सामने, भारत पेट्रोल पंप के बगल में, कालावड रोड, राजकोट-360005. गुजरात.
F.P. No. 364/P, Ward No. 13, Opp. Crystal Mall, Near Bharat Petrol Pump, Kalawad Road, RAJKOT - 360005. Gujarat.
Phone : 0281-2563980, 2563981 E-mail : rjbo@bis.gov.in Web : www.bis.gov.in

मुख्यालय/Headquarter : मानक भवन, 9 बहादुर शाह ज़फर मार्ग, नई दिल्ली-110002 Manak Bhavan, 9 Bahadur Shah Zafar Marg, New Delhi-110002

इस मानक में दिया गया है की 43 ग्रेड सीमेंट के लिए महीनता का माप 225 वर्ग मीटर प्रति किलोग्राम हो, 28 दिनों के लिए संपीडन शक्ति 43 से 58 एमपीए और इसी तरह अन्य ग्रेड और आवश्यकताओं के लिए मात्रा/सीमाएं क्या होनी चाहिए | आप इसमें यह भी पाएंगे कि महीनता और संपीडन शक्ति का परीक्षण क्रमशः ब्लेन उपकरण और संपीडन परीक्षण मशीन द्वारा किया जाता है | इसलिए यह समझना मुश्किल नहीं है की किसी उत्पाद या सेवा की अच्छी गुणवत्ता के लिए मूलभूत अपेक्षा यह है कि वह उस उत्पाद या सेवा के लिए भारतीय मानक का अनुपालन करे | दूसरे शब्दों में यदि कोई उत्पाद या सेवा उनके लिए भारतीय मानक का अनुपालन करता है तो उसे सुरक्षित रूप से अच्छी गुणवत्ता के रूप में स्वीकार किया जा सकता है |

4. क्या आपको नहीं लगता कि यह सुनिश्चित करना कि उपयोग किए जाने वाले उत्पाद और सेवाएं भारतीय मानकों का अनुपालन करती हैं, आपके क्षेत्र में प्रत्येक कार्यक्रम और योजना के कार्यान्वयन का एक अनिवार्य और अभिन्न अंग होना चाहिए ? यदि इसका उत्तर हां में है, आप सोच सकते हैं कि इतने सारे उत्पादों और सेवाओं के लिए भारतीय मानक हैं या नहीं | इसका उत्तर भी हां में ही है और इसे प्रदर्शित करने के लिए, हमने ग्राम पंचायतों द्वारा कार्यान्वित कार्यक्रमों और योजनाओं से संबंधित कई उत्पादों के लिए भारतीय मानकों की एक सूची सलग्न की है | सूची के भाग-I में सिविल कार्यों से संबंधित उत्पाद मानक हैं, भाग-II में कृषि और संबद्ध क्षेत्रों से संबंधित उत्पादों के लिए भारतीय मानक हैं , भाग-III सिंचाई, जल आपूर्ति और स्वच्छता से संबंधित हैं, भाग-IV में स्टेशनरी और फर्नीचर आइटम हैं, ऊर्जा और संरक्षण के लिए भाग-V, घरेलू उपकरणों के लिए भाग-VI और महिला बाल विकास के लिए भाग-VII है |

5. इस स्तर पर यह उल्लेखनीय है कि भारत सरकार के अनिवार्य प्रमाणन के तहत लगभग 450 उत्पाद मानकों को अधिसूचित किया है | इसका मतलब यह है कि इन उत्पादों को बीआईएस से लाइसेंस प्राप्त किए बिना देश में निर्मित, आयात या बेचा नहीं जा सकता है और वे इस उद्देश्य के लिए अधिसूचित भारतीय मानकों का अनुपालन करते हैं | इन उत्पादों पर अनिवार्य रूप से गैर- इलेक्ट्रॉनिक उत्पादों के संबंध में बीआईएस का गुणवत्ता चिन्ह और लाइसेंस नंबर होगा और इलेक्ट्रॉनिक उत्पादों के संबंध में बीआईएस का गुणवत्ता चिन्ह और रजिस्ट्रेशन नंबर होगा | इस बात पर बल देने की आवश्यकता नहीं है कि इनमें से कोई भी उत्पाद खरीदते समय आप बीआईएस गुणवत्ता चिन्ह और सीएम/एल संख्या या रजिस्ट्रेशन नंबर की जाँच करें |

6. दो स्वाभाविक प्रश्न उठते हैं- कैसे पता करें कि कोई उत्पाद अनिवार्य प्रमाणन के अधीन है और कैसे पता करें कि सीएम/एल नंबर वास्तविक है या नहीं?

में आपको बीआईएस केयर ऐप के बारे में बताता हूँ | इस ऐप को एंड्रॉइड और ऐप्पल दोनों फोन पर डाउनलोड किया जा सकता है, इस ऐप का उपयोग कर अनिवार्य प्रमाणन के अंतर्गत कोई भी व्यक्ति उत्पादों की पूरी सूची देख सकता है और इस उद्देश्य के लिए दिए गए स्थान पर सीएमएल नंबर डाल कर सीएमएल नंबर की प्रामाणिकता की जाँच कर सकता है | यदि सीएमएल नंबर अमान्य पाया जाता है तो इस ऐप का उपयोग करके शिकायत भी दर्ज की जा सकती है |

7. मैं यहाँ इस बात पर ज़ोर देना चाहता हूँ कि आपको उन उत्पादों जो अभी अनिवार्य प्रमाणन के अधीन नहीं हैं की खरीद और उपयोग भी बीआईएस द्वारा प्रमाणित होने पर ही करना चाहिए। बीआईएस प्रमाणन के तहत लगभग 700 स्वैचिछक उत्पाद मानक है। यदि किसी उत्पाद मानक के लिए बीआईएस लाइसेंस जारी किया गया है, तो बीआईएस प्रमाणित उत्पाद की मांग होने पर निर्माता आसानी से लाइसेंस प्राप्त कर सकता है।

8. निष्कर्ष पर आने से पहले, मैं इसे अपना कर्तव्य मानता हूँ कि मैं आपसे अनुरोध करूँ कि बीआईएस प्रमाणित उत्पादों और एचयूआईडी वाले हॉलमार्क लगे सोने के आभूषणों के उपयोग के बारे में लोगों को जागरूक करने के लिए आप अपने कार्यालयों का उपयोग करें। अन्य उत्पादों के मामलों में, बीआईएस ऐप में इस उद्देश्य के लिए दिए गए स्थान पर एचयूआईडी नंबर टाइप करके हॉलमार्क लगे सोने के आभूषण की प्रमाणिकता की जाँच की जा सकती है। मैं ये भी अनुरोध करना चाहूँगा कि ज्यादा से ज्यादा लोगों को बीआईएस केयर ऐप को डाउनलोड करने और उसका उपयोग करने के लिए प्रोत्साहित करें।

9. आपको बीआईएस वेबसाइट (www.bis.gov.in) पर बहुत उपयोगी सूचनाएं मिलेगी: मानकों से सम्बंधित अधिक जानकारी के लिए हमें संपर्क करें।

सादर अभिवादन,

एस. डी. राणे
निदेशक एवं प्रमुख
भारतीय मानक ब्यूरो
राजकोट शाखा कार्यालय-1

भारतीय मानक ब्यूरो
(उपभोक्ता मामले, खाद्य एवं सार्वजनिक वितरण मंत्रालय, भारत सरकार)
BUREAU OF INDIAN STANDARDS
(Ministry of Consumer Affairs, Food & Public Distribution, Govt. of India)
राजकोट शाखा कार्यालय / Rajkot Branch Office

सेवामां
सरपंच श्री,
ग्राम पंचायत

आदरणीय श्रीमान/श्रीमती,

દેશના ગ્રામીણ વિસ્તારોના સમયસર વિકાસ માટે દેશનાં બંધારણ હેઠળ પાયાના સ્તરે રચાયેલી સંસ્થાના વડાઓ તથા દેશની રાષ્ટ્રીય માનક સંસ્થા '**ભારતીય માનક બ્યુરો (BIS)**'નો પરીચય કરાવતાં હું ખુશી અનુભવું છું. આપની સમક્ષ એ વાત કરતા મને આનંદ થાય છે કે આપણે બન્ને વિકાસ પ્રક્રિયાની ગુણવત્તા, કાર્યક્ષમતા અને અસરકારકતા સુધારવા માટે કેવી રીતે સહયોગ કરી શકીએ.

2. કેન્દ્ર તથા રાજ્ય સરકારોના કાર્યક્રમો અને યોજનાઓના અમલીકરણની જવાબદારી ગ્રામ પંચાયત નિભાવે છે, જ્યારે BIS તે કાર્યક્રમો અને યોજનાઓના અમલીકરણ માટે જરૂરી સાધન-સામગ્રીઓ, પ્રક્રિયાઓ અને સેવાઓની ગુણવત્તાને નિર્ધારિત કરવાની જવાબદારી ધરાવે છે. BIS સાધન-સામગ્રી, પ્રક્રિયા અને સેવાઓના ધોરણો એટલે કે માપદંડો નક્કી કરીને આ જવાબદારી નિભાવે છે.

3. અહીં ધોરણો અંગેની કેટલીક હકીકતો જાણવી જરૂરી બની જાય છે:

કોઈ પણ ઉત્પાદન, પ્રક્રિયા અથવા સેવાઓ માટે ધોરણો તે ઉત્પાદન, પ્રક્રિયા અથવા સેવા માટે ગુણવત્તાની આવશ્યકતાઓ ખાતરી કરવા માટે કે તે વપરાશ માટે સલામત છે અને શ્રેષ્ઠ પરિણામ આપે છે. તેથી, કોઈ ધોરણોમાં ગુણવત્તાના પરિણામની માહિતી મળે છે, તે દરેક પરિણામો માટેનો જથ્થો/મર્યાદાઓ અને તપાસ કરવાની પ્રક્રિયા હોય છે. જેથી આ ઉત્પાદન પ્રક્રિયા તે માપદંડ મુજબ માત્રા અને મર્યાદાનું પાલન કરે છે. ચાલો, આપણે વિવિધ સરકારી કાર્યક્રમો અને યોજનાઓના અમલીકરણમાં સામાન્ય રીતે ઉપયોગમાં લેવાતા ઉત્પાદનના ઉદાહરણ સાથે સમજવાનો પ્રયાસ કરીએ : સામાન્ય પોર્ટલેન્ડ સિમેન્ટ. જો તમે આ ઉત્પાદન માટે ધોરણો જોશો, તો તે IS 269 : 2015 "સામાન્ય પોર્ટલેન્ડ સિમેન્ટ - ચોક્કસ" વંચાય છે. તમે સામાન્ય પોર્ટલેન્ડ સિમેન્ટની કોઈ પણ થેલી પર આ નંબર જોઈ શકો છો.

તેથી, ધોરણ તેમાં નીચેના ગુણધર્મોને ઓળખે છે:

एफ. पी. नं. 364/P. वॉर्ड नं. 13, क्रिस्टल मॉल के सामने, भारत पेट्रोल पंप के बगल में, कालावड रोड, राजकोट-360005. गुजरात.
F.P. No. 364/P, Ward No. 13, Opp. Crystal Mall, Near Bharat Petrol Pump, Kalawad Road, RAJKOT - 360005. Gujarat.
Phone : 0281-2563980, 2563981 E-mail : rjbo@bis.gov.in Web : www.bis.gov.in

मुख्यालय/Headquarter : मानक भवन, 9 बहादुर शाह ज़फर मार्ग, नई दिल्ली-110002 Manak Bhavan, 9 Bahadur Shah Zafar Marg, New Delhi-110002

i) ભૌતિક જરૂરિયાતો જેમ કે સૂક્ષ્મતા, સુદૃઢતા, સેટિંગ સમય, દબાણ બળ.

ii) રાસાયણિક જરૂરિયાતો જેમ કે અદ્ભાવ્ય અવશેષો, મેગ્નેશિયા, સલ્ફ્યુરિક એનહાઇડ્રાઇડ (SO₃) તરીકે ગણવામાં આવતા કુલ સલ્ફરની સામગ્રી, જ્વલનથી થતું નુકસાન, ક્લોરાઇડનું પ્રમાણ, ક્ષારનું પ્રમાણ વગેરે.

આ ધોરણમાં, તે આપવામાં આવ્યું છે કે 43 ગ્રેડના સિમેન્ટ માટે, સૂક્ષ્મતા 225 ચોરસ મીટર પ્રતિ કિલોગ્રામ હોવી જોઈએ, 28 દિવસ માટે દબાણ શક્તિ 43 થી 58 એમપીએ હોવી જોઈએ અને તેથી અન્ય ગ્રેડ અને જરૂરિયાતો માટે જથ્થો અને મર્યાદા નિશ્ચિત હોવી જોઈએ. તમે એ પણ જોશો કે સૂક્ષ્મતા અને દબાણ બળ અનુક્રમે બ્લેન ઉપકરણ અને દબાણ મશીન દ્વારા પરીક્ષણ કરવામાં આવે છે. તેથી એ સમજવું મુશ્કેલ નથી કે સારું ઉત્પાદન કે સેવાની સારી ગુણવત્તાની મૂળભૂત આવશ્યકતા એ છે કે તે ઉત્પાદન અથવા સેવા માટે ભારતીય ધોરણોનું પાલન કરે. બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો, જો કોઈ ઉત્પાદન અથવા સેવા તેના માટે ભારતીય ધોરણોનું પાલન કરે છે, તો તે સારી ગુણવત્તાની હોવાનું સુરક્ષિત રીતે સ્વીકારી શકાય છે.

4. શું તમને નથી લાગતું કે ઉપયોગમાં લેવાતા ઉત્પાદનો અને સેવાઓ ભારતીય ધોરણોનું પાલન કરે છે તેની ખાતરી કરવી એ તમારા વિસ્તારમાં દરેક કાર્યક્રમ અને યોજનાના અમલીકરણનો આવશ્યક અને અભિન્ન ભાગ હોવો જોઈએ? તેનો જવાબ હા છે. તમે વિચારી શકો છો કે આટલા બધા ઉત્પાદનો અને સેવાઓ માટે ભારતીય ધોરણો છે કે નહીં. તેનો જવાબ પણ હા છે. આ દર્શાવવા માટે, અમે ગ્રામ પંચાયતો દ્વારા અમલમાં મુકવામાં આવતા કાર્યક્રમો અને યોજનાઓથી સંબંધિત અનેક ઉત્પાદનો માટે ભારતીય ધોરણોની યાદી જોડી છે. સૂચિના ભાગ-1માં નાગરિક કાર્યોને લગતા ઉત્પાદન ધોરણો છે, ભાગ-2માં કૃષિ અને સંલગ્ન ક્ષેત્રોથી સંબંધિત ઉત્પાદનો માટે ભારતીય ધોરણો છે, ભાગ-III સિંચાઈ, પાણી પુરવઠાને લગતા ઉત્પાદનો અને સ્વચ્છતા સંબંધિત છે, સ્ટેશનરી અને ફર્નિચર વસ્તુઓ માટે ભાગ-IV, ઊર્જા અને સંરક્ષણ માટે ભાગ-V, ઘરનાં ઉપકરણો માટે ભાગ-VI અને મહિલાઓ અને બાળવિકાસ માટે ભાગ-VII છે.

5. આ તબક્કે ઉલ્લેખનીય છે કે ભારત સરકારે ફરજિયાત પ્રમાણપત્ર હેઠળ લગભગ 450 ઉત્પાદન ધોરણોને સૂચિત કર્યા છે. તેનો અર્થ થાય છે કે બીઆઈએસ પાસેથી લાઇસન્સ પ્રાપ્ત કર્યા વગર અને હેતુ માટે સૂચિત ભારતીય ધોરણોનું પાલન કર્યા વગર આ ઉત્પાદનોનું ઉત્પાદન, આયાત અથવા વેચાણ કરી શકાતું નથી. આ ઉત્પાદનો પર ફરીજિયાત પણે ઇલેક્ટ્રોનિક ન હોય તેવાં ઉત્પાદનોના સંદર્ભમાં બીઆઈએસની ગુણવત્તા ચિહ્ન અને લાઇસન્સ નંબર હશે. અને ઇલેક્ટ્રોનિક ઉત્પાદનોના સંદર્ભમાં બીઆઈએસનો ગુણવત્તા ચિહ્ન અને નોંધણી નંબર હશે. એ વાત પર ભાર મૂકવાની જરૂર નથી કે આમાંથી કોઈ પણ ઉત્પાદન ખરીદતી વખતે તમે બીઆઈએસ ગુણવત્તા ચિહ્ન અને સીએમ/એલ નંબર અથવા નોંધણી નંબરની તપાસ કરો.

6. બે સ્વાભાવિક પ્રશ્ન ઉભા થાય છે – ઉત્પાદન ફરજિયાત પ્રમાણપત્રો આધીન છે કે કેમ તે કેવી રીતે જાણવું અને કેવી રીતે જાણકારી મેળવી શકાય કે સીએમ/એલ નંબર સાચો છે કે નહિ?

ચાલો, હું તમને બીઆઈએસ કેયર(BIS Care) એપના વિશે જણાવું છું. આ એપને એન્ડ્રોઇડ અને એપ્પલ બંને ફોન પર ડાઉનલોડ કરી શકાય છે. આ એપનો ઉપયોગ કરીને જરૂરી પ્રમાણ આપીને કોઈ પણ વ્યક્તિ ઉત્પાદનની પૂરી જાણકારી જોઈ શકે છે અને આ ઉદ્દેશ્ય માટે આપવામાં આવેલી જગ્યાએ જઈને

સીએમ/એલ નંબર નાંખીને સીએમ/એલ નંબરની પ્રમાણિકતાની તપાસ કરી શકે છે. જો સીએમ/એલ નંબર અમાન્ય જણાય તો આ એપનો ઉપયોગ કરીને ફરીયાદ પણ નોંધી શકાય છે.

7. હું એ વાત પર ભાર મૂકું છું કે તમારે એવાં ઉત્પાદન કે જે હજુ પણ પ્રમાણ મેળવવાના અંતર્ગત આવતા નથી તેની પણ ખરીદી અને ઉપયોગ પણ બીઆઈએસ દ્વારા પ્રમાણિત થયા બાદ જ કરવો જોઈએ. બીઆઈએસ પ્રમાણ હેઠળ લગભગ 700 સ્વૈચ્છિક ઉત્પાદન ધોરણો છે. જો કોઈ ઉત્પાદન ધોરણ માટે બીઆઈએસ લાઇસન્સ રજૂ કરવામાં આવે છે, તો બીઆઈએસ પ્રમાણિત ઉત્પાદનની માંગ થાય તો ઉત્પાદક સરળતાથી લાઇસન્સ પ્રાપ્ત કરી શકે છે.

8. હું કોઈ નિષ્કર્ષ પર આવું તે પહેલાં, હું મારું પોતાનું કર્તવ્ય માનું છું અને હું તમને વિનંતી કરું છું કે બીઆઈએસ પ્રમાણિત ઉત્પાદનો અને એયૂઆઈડીવાળા હોલમાર્ક લાગેલા સોનાના ઘરેણાંનો ઉપયોગ વિશે લોકોને જાગૃત કરવા માટે તમે તમારા કાર્યાલયનો ઉપયોગ કરો. અન્ય ઉત્પાદનોના કિસ્સામાં, બીઆઈએસ એપમાં આ ઉદ્દેશ્ય માટે આપવામાં આવેલી જગ્યા પર એયૂઆઈડી નંબર ટાઇપ કરીને હોલમાર્ક લાગેલા સોનાના ઘરેણાંનાં યોગ્યતાની તપાસ કરી શકાય છે. હું એ અંગે પણ તમને વિનંતી કરું છું કે તમે વધુમાં વધુ લોકોને બીઆઈએસ કેયર(BIS Care) એપને ડાઉનલોડ કરીને અને તેનો ઉપયોગ કરવા માટે પ્રોત્સાહિત કરો.

9. તમને બીઆઈએસ વેબસાઇટ (www.bis.gov.in) ઉપર ખૂબ ઉપયોગી માહિતીઓ મળશે. ધોરણો સંબંધિત વધુ જાણકારી માટે અમને સંપર્ક કરો.

શુભેચ્છા સહ,

એસ. ડી. રાણે
નિદેશક અને પ્રમુખ
ભારતીય માનક બ્યુરો
રાજકોટ શાખા કાર્યાલય-1

ग्राम पंचायत के लिए महत्वपूर्ण मानकों की सूची
List of Important Standards for Gram Panchayat ગ્રામ પંચાયત માટે મહત્વપૂર્ણ ધોરણોની યાદી

ક્રમિક સંખ્યા Sl. No. અનુક્રમ	ભારતીય માનક Indian Standards ભારતીય ધોરણ	ઉત્પાદ / પ્રક્રિયા का विवरण Description of Product / Process ઉત્પાદન અને પ્રક્રિયાનું વર્ણન	मानक की विशेषताएं Features of the Standard ધોરણની વિશેષતાઓ
भाग-I/ Part-I સિવિલ વર્ક્સ પર માનક/ Standards on Civil Works સિવિલ વર્ક્સના ધોરણ			
1.	IS 269 : 2015	साधारण पोर्टलैंड सीमेंट / Ordinary Portland Cement/ ओर्डीनरी पोर्टलैंड सिमेन्ट	मजबूती और स्थायित्व आवश्यक अपेक्षाएँ हैं जिन्हें इस मानक में पैकिंग, तिथि से पूर्व श्रेष्ठता और पुनः परीक्षण के दिशानिर्देशों के अतिरिक्त बताया गया है। Strength and durability are the essential requirements which are addressed in this standard apart from packing, best before date and retesting guidelines.
2.	IS 1489 (Part 1) : 1991	पोर्टलैंड पोझोलाना सीमेंट / Portland Pozzolana Cement/ पोर्टलैंड पोझोलाना सिमेन्ट	મજબૂતી અને ટકાઉપણું મહત્વની જરૂરિયાત છે, જેને આ માપદંડમાં પેકિંગ, તારીખથી પૂર્વ શ્રેષ્ઠ અને પુનઃ તપાસની માર્ગદર્શિકામાં દર્શાવામાં આવી છે.
3.	IS 455:2015	पोर्टलैंड धातुमल सीमेंट / Portland Slag Cement/ पोर्टलैंड स्लेग सिमेन्ट	यह मानक पोर्टलैंड स्लेग सीमेंट के निर्माण, रासायनिक और भौतिक अपेक्षाओं को कवर करता है।/ This standard covers the manufacture and chemical and physical requirements of Portland slag cement. આ માપદંડ પોર્ટલેન્ડ સ્લેગ સિમેન્ટની બનાવટ, રાસાયણિક અને ભૌતિક આવશ્યકતાને આવરી લે છે.
4.	IS 383 : 2016	रेत और गिट्टी / Sand and Stone / सेन्ड એन्ડ स्टोन	कंक्रीट बनाने में पत्थर और बालू (नदी की रेत और औद्योगिक कचरे से निकलने वाली रेत, जिसमें निर्माण और तोड़-फोड़ का कचरा भी शामिल है) का इस्तेमाल किया जाता है। अच्छा कंक्रीट सुनिश्चित करने के लिए उनके आकार और गुणवत्ता पर विशेष ध्यान देने की आवश्यकता है। यह मानक उपरोक्त को संबोधित करता है। Stone and sand (river sand and sand from industrial waste including Construction & Demolition waste) are used in making concrete. Their size and quality require specific attention to ensure good concrete. This standard addresses the above. કોન્ક્રિટ બનાવવામાં પથ્થર અને માટી(નદીની રેતી અને ઔદ્યોગિક કચરામાંથી નિકળનારી રેતી, જેમાં બાંધકામના નિર્માણ અને બાંધકામ તોડી પાડતી વખતનો કચરો પણ સામેલ છે)નો ઉપયોગ થાય છે. કોન્ક્રિટની યોગ્યતાને ઠરાવતી વખતે તેના આકાર અને ગુણવત્તા પર વિશેષ ધ્યાન આપવાની જરૂર છે. આ માપદંડ ઉપરોક્તને સંબોધે છે.
5.	IS 1077 : 1992	मिट्टी की ईंटों / Red brick (clay) / રેડ બ્રિક (ક્લે)	यह मानक उपयोग की जाने वाली मिट्टी की आवश्यकताओं, इन ईंटों के वर्गीकरण, आकार और गुणता की अपेक्षाओं के बारे में बताता है।/ The standard gives requirements of the clay to be used, the classification, size and quality requirements of these bricks. આ માપદંડ ઉપયોગ કરવામાં આવનારી માટીની જરૂરીયાતને, ઇંટોના વર્ગીકરણ, આકાર, ગુણવત્તાની જરૂરીયાત વિશે દર્શાવે છે.

6.	IS 16720 : 2018	રાખ સીમેન્ટ ઈટ / Cement ash brick/ સિમેન્ટ એશ બ્રીક	चूर्णित ईंधन राख-सीमेंट ईटें चुनाई के निर्माण में सामान्य जली हुई मिट्टी की ईटों के लिए एक उपयुक्त विकल्प हैं, जो प्राकृतिक संसाधन संरक्षण को बढ़ावा देती हैं और पर्यावरणीय गुणता में सुधार करती हैं। Pulverized fuel ash-cement bricks are a suitable alternative to common burnt clay bricks in masonry construction, promoting natural resource conservation and improving environmental quality. સામાન્ય બળી ગયેલી માટીની ઇંટો કરતાં એશ બ્રીક સિમેન્ટની ઇંટ યજ્ઞતર માટે યોગ્ય વિકલ્પ છે. જે કુદરતી સંસાધનના સંરક્ષણને પ્રોત્સાહન પુરુ પાડે છે અને પર્યાવરણની ગુણવત્તામાં સુધાર લાવે છે.
7.	IS 2572 : 2005	ઠોસ ઓર ખોલ્લે બ્લૉક કા નિર્માણ / Construction of Solid and Hollow block/ કન્ટ્રીક્શન ઓફ સોલિડ એન્ડ હોલો બ્લોક્	કંક્રીટ ચિનાઈ ઇકાઈયાં (ઠોસ ઓર ખોલ્લે બ્લૉક) અનેક ગુણો વાલી હૈં, જો ભાર સહને વાલી દીવારોં, વિભાજન, બૈકિંગ, પિયર્સ, કૉલમ, રિટેનિંગ વૉલ, ચિમની ઓર નિર્માણ મેં ભરાવ જૈસે ઉદ્દેશ્યોં કે લિે હૈં। Concrete masonry units (solid and hollow blocks) are versatile, serving purposes such as load-bearing walls, partitions, backing, piers, columns, retaining walls, chimneys, and fillers in construction. કોન્ક્રિટની યજ્ઞતરના એકમો(ઠોસ અને પોલા બ્લોક્સ) અનેક ગુણો ધરાવે છે, જે ભાર સહન કરનારી દિવાલ, પાર્ટિશન્સ, બેકિંગ, પાયા, કોલમ, રિટેનિંગ વોલ, ચીમની અને બાંધકામમાં પુરાણ અર્થે છે.
8.	IS 2185 (Part 3) : 2005	વાતિત આટોકલેવ બ્લૉક / Aerated Autoclave Blocks / એરેટેડ ઓટોકલેવ બ્લોક્સ	કંક્રીટ ચિનાઈ ઇકાઈયાં (ઠોસ ઓર ખોલ્લે બ્લૉક) અનેક ગુણો વાલી હૈં, જો લોડ વાલી ઓર બિના લોડ વાલી દીવારોં, વિભાજન, બૈકિંગ, પિયર્સ, પ્લાસ્ટર, કૉલમ, રિટેનિંગ વૉલ, બગીચે કી દીવારોં, ચિમની, ફાયરપ્લેસ, ઓર નિર્માણ મેં ફિલર્સ યા ફૉર્મવર્ક કે રૂપ મેં ઉપયોગ કી જાતી હૈં।/Concrete masonry units (solid and hollow blocks) are versatile, used for load-bearing and non-load bearing walls, partitions, backing, piers, plasters, columns, retaining walls, garden walls, chimneys, fireplaces, and as fillers or formwork in construction. કોન્ક્રિટ યજ્ઞતરના એકમ (ઠોસ અને પોલા બ્લોક્સ) વિવિધ ગુણો ધરાવનારી છે, જે લોડ ધરાવનારી અને લોડ વિનાની દિવાલો, પાર્ટિશન્સ, બેકિંગ, પાયા, પ્લાસ્ટર, કોલમ, રિટેનિંગ વોલ, બગીચાની દિવાલો, ચીમની, ફાયરપ્લેસ અને બાંધકામમાં પુરવા અર્થે અથવા ફોર્મવર્કના રૂપમાં ઉપયોગમાં લેવાય છે.
9.	IS 1237 : 2012	મોઝેક ટાઇલ / Mosaic tile / મોઝેક ટાઇલ	आमतौर पर उपयोग की जाने वाली सीमेंट कंक्रीट टाइलें (प्लेन या रंगीन), इनके निर्माण की सामग्री, निर्माण प्रक्रिया और अंतिम टाइल की गुणवत्ता की अपेक्षाएँ इस मानक में शामिल हैं। Commonly used cement concrete tiles (plain or coloured) whose material of manufacture, the manufacturing process and the quality requirements of the final tile are covered in the standard. સામાન્ય રીતે ઉપયોગમાં લેવામાં આવતી સિમેન્ટ કોન્ક્રિટની ટાઇલ્સ (પ્લેન અથવા રંગીન) તેમની નિર્માણની સામગ્રી, નિર્માણની પ્રક્રિયા અને અંતિમ ટાઇલની ગુણવત્તાની જરૂરીયાત આ માપદંડોમાં સમાવિષ્ટ છે.

10.	IS 15622 : 2017	સિરેમિક ટાઇલ / Ceramic tile/ સિરામિક ટાઇલ	સિરેમિક ટાઇલોં કે ડિઝાઇન, રંગ ઓર અલગ-અલગ કિસ્મોં ફર્શ કે કર્ફ વિકલ્પ પ્રદાન કરતી હૈ, ઓર ઉનકે આકાર ઓર યાંત્રિક અપેક્ષાઓં કે સાથ સાથ જલ અવશોષણ વિશેષતાઓં કે સાથ, ઉપયુક્ત ટાઇલ પ્રકાર કા ઉપયોગ નિર્ધારિત કરતી હૈં। The design, color, and variety of ceramic tiles offer numerous flooring options, and their sizes and mechanical requirements, along with water absorption characteristics, determine the appropriate tile type to use. સિરેમિક ટાઇલોના ડિઝાઇન, રંગ અને અલગ-અલગ પ્રકારના ફર્શના અનેક વિકલ્પ આપે છે. અને તેના આકાર અને યાંત્રિક જરૂરિયાતના સાથે સાથે પાણીના શોષવાની વિશેષતા સાથે, ઉપરોક્ત ટાઇલનો પ્રકારનો ઉપયોગ નિર્ધારિત કરે છે.
11.	IS 15477 : 2004	સિરેમિક ટાઇલ્સ ઓર પચ્વીકારી મેં પ્રયુક્ત આસંજક / Tile adhesive/ ટાઇલ અધેસિવ	ટાઇલ્સ કે પ્રભાવી પ્રદર્શન કે લિએ ઉચિત જોડ ઓર ટાઇલ ચિપકને વાલા ઉપયોગ મહત્વપૂર્ણ હૈં, ઓર માનક ટાઇલ ફિક્સિંગ કે લિએ ચિપકને વાલે કી અપેક્ષાઓં ઓર અનુપ્રયોગોં પર વિસ્તૃત વિનિર્દેશ પ્રદાન કરતા હૈં। Proper jointing and the use of tile adhesive are crucial for the effective performance of tiles, and the standard provides detailed instructions on the requirements and applications of adhesives for fixing tiles. ટાઇલ્સના શ્રેષ્ઠ કામગીરી માટે યોગ્ય જોડાણ અને ટાઇલ ચોટાડવાનું મહત્વનું છે, અને માનક ટાઇલ ફિક્સિંગ માટે ચોટાડવાની જરૂરિયાતો અને ઉપયોગને વિસ્તૃત રીતે દર્શાવવામાં આવ્યા છે.
12.	IS 654:1992	ક્લે રૂફિંગ ટાઇલ્સ, મૅંગલોર પૅટર્ન / Clay roofing tiles, mangalore pattern / ક્લે રૂફિંગ ટાઇલ્સ, મૅંગલોર પૅટર્ન	યહ માનક 'મૅંગલોર પૅટર્ન' કી મશીન-પ્રેસ્ડ ક્લે ઇંટરલૉકિંગ રૂફિંગ ટાઇલોં કે વિનિર્દેશોં કો શામિલ કરતા હૈં। This standard covers the specification of machine-pressed clay interlocking roofing tiles of the 'Mangalore Pattern'. આ માનક 'મૅંગલોર પૅટર્ન'ની મશીનની પ્રેસ્ડ ક્લે ઇંટરલૉકિંગ રૂફિંગ ટાઇલ્સોના નિર્દેશોને સમાવિષ્ટ કરે છે.
13.	IS 2193:1986	પ્રીકાસ્ટ પ્રીસ્ટ્રેસ્ડ કંક્રીટ સ્ટ્રીટ લાઇટિંગ પોલ / Precast Prestressed Concrete Street Lighting Poles/ પ્રીકાસ્ટ પ્રીસ્ટ્રેસ્ડ કોન્ક્રીટ સ્ટ્રીટ લાઇટિંગ પોલ	યહ માનક સ્ટ્રીટ લાઇટિંગ મેં ઉપયોગ કે લિએ ઉચિત પ્રીકાસ્ટ પ્રીસ્ટ્રેસ્ડ કંક્રીટ પોલ કી અપેક્ષાઓં કો શામિલ કરતા હૈં। This standard covers the requirements for precast prestressed concrete poles suitable for use in street lighting. આ માપદંડ સ્ટ્રીટ લાઇટિંગમાં ઉપયોગ માટે યોગ્ય પ્રીકાસ્ટ પ્રીસ્ટ્રેસ્ડ કોન્ક્રીટની જરૂરિયાતને સમાવિષ્ટ કરે છે.
14.	IS 1725 : 2023	નિર્માણ મેં ઉપયોગ કિએ જાને વાલે સ્થિર મિટ્ટી કે બ્લૉક / Stabilized soil blocks used in general construction/ સ્ટેબલાઇઝ્ડ સોઇલ બ્લૉક્સ યુસ્ડ ઇન જનરલ કન્સ્ટ્રક્શન	યહ માનક સામાન્ય ભવન નિર્માણ મેં ઇસ્તેમાલ કિએ જાને વાલે સ્થિર/મજબૂત મિટ્ટી બ્લૉકોં કો શામિલ કરતા હૈં/ This standard covers Stabilized Soil Blocks Used In General Building Construction આ માનક સામાન્ય ઇમારતના નિર્માણમાં ઉપયોગમાં લેવામાં આવતી સ્થિર-મજબૂત માટીના બ્લોકોને સમાવિષ્ટ કરે છે.
15.	IS 12592: 2002	કંક્રીટ મૅનહોલ કવર ઓર ફ્રેમ / Concrete manhole covers and frames/ કોન્ક્રીટ મેનહોલ કવર્સ એન્ડ ફ્રેમ્સ	યહ માનક સીવરેજ ઓર તૂફાન કે પાની કી નિકાસી મેં ઉપયોગ કે લિએ પ્રીકાસ્ટ સ્ટીલ પ્રબલિત સીમેન્ટ કંક્રીટ મૅનહોલ કવર ઓર ફ્રેમ કી અપેક્ષાઓં કો શામિલ કરતા હૈં। This standard covers the requirements for precast steel reinforced cement concrete manhole covers and frames intended for use in sewerage and storm water drainage. આ માનક સીવરેજ અને વાવાઝોડાનાં પાણીના નિકાલના ઉપયોગ માટે પ્રીકાસ્ટ સ્ટીલને મજબૂત કરીને સિમેન્ટ કોન્ક્રીટ મેનહોલ કવર અને ફ્રેમની જરૂરિયાતોને સમાવેશ કરે છે.

16.	IS 15658 : 2021	ખડજે કે લિફે કંક્રીટ બ્લૉક / Paving block/ પેવિંગ બ્લૉક્સ	પેવિંગ બ્લૉક કંક્રીટ કે ફર્શ કે લિફે આસાન મરમ્મત/રિલેઇંગ વાલે પ્રભાવી વિકલ્પ હૈં. ફર્શિંગ અનુપ્રયોગો કે લિફે ઉપયોગ કિફે જાને વાલે સીમેન્ટ કંક્રીટ બ્લૉકોં કી ગુણતા અપેક્ષાઓં કે અલાવા બનાને કી પ્રક્રિયા ઇસ માનક મેં શામલ હૈં. Paving blocks are effective alternates to concrete flooring having easy repair/relaying options. The quality requirements and test methods of cement concrete blocks used for paving applications are covered in the standard apart from manufacturing guidance પેવિંગ બ્લૉક્સ એ કોન્ક્રિટના ભોય પર સરળ સમારકામ/રિલેઇંગ માટે પ્રભાવી વિકલ્પ છે. ફર્શિંગ માટે ઉપયોગ કરવામાં આવનારી સિમેન્ટ કોન્ક્રિટ બ્લોકોની ગુણવત્તા જરૂરિયાત સિવાય બનાવવાની પ્રક્રિયા પણ આ માપદંડમાં સામેલ છે.
17.	IS 458:2021	પ્રીકાસ્ટ કંક્રીટ પાઇપ / Precast concrete pipes /પ્રીકાસ્ટ કોન્ક્રિટ પાઇપ	યહ માનક પાની કે સાધન, સીવર, પુલિયા ઓર સિંચાઈ કે લિફે ઉપયોગ કિફે જાને વાલે દબાવ ઓર ગૈર-દબાવ દોનોં કિસ્મોં કે પ્રબલિત ઓર ગૈર-પ્રબલિત પ્રીકાસ્ટ સીમેન્ટ કંક્રીટ પાઇપ કે લિફે અપેક્ષાઓં કો શામલ કરતા હૈં. This standard covers the requirements for reinforced and unreinforced precast cement concrete pipes, of both pressure and non-pressure varieties used for water mains, sewers, culverts and irrigation
18.	IS 1725:2023	સ્થિર મિટ્ટી કે બ્લૉક / Stabilized soil blocks /સ્ટેબલાઇઝ્ડ સોઇલ બ્લૉક્સ	યહ માનક સામાન્ય ભવન નિર્માણ મેં ઉપયોગ કે લિફે ઠોસ સ્થિર મિટ્ટી બ્લૉકોં કે લિફે સામાન્ય ગુણતા, આયામ ઓર ભૌતિક આવશ્યકતાઓં કે લિફે અપેક્ષાઓં કો શામલ કરતા હૈં. This standard covers the requirements for general quality, dimensions and physical requirements for solid stabilized soil blocks for use in general building construction.
19.	IS 459 : 1992	સીમેન્ટ એસ્બેસ્ટસ ચદ્દર / Cement asbestos sheet/ સિમેન્ટ એસ્બેસ્ટસ શીટ	યહ માનક નાલીદાર ઓર અર્ધ-નાલીદાર એસ્બેસ્ટસ સીમેન્ટ શીટ્સ કો શામલ કરતા હૈં. This standard covers corrugated and semi- corrugated asbestos cement sheets. આ માનક નાળીદાર અને અર્ધનાળીદાર એસ્બેસ્ટ સિમેન્ટ શીટ્સને સામેલ કરે છે.
20.	IS 2095 (Part 1) : 2011	જિપ્સમ બોર્ડ / Gypsum board / જિપ્સમ બોર્ડ	ઇસ ઉત્પાદ કા ઉપયોગ ઇન્ફિલ દીવારોં/વિભાજન કી દીવારોં કે તેજી સે નિર્માણ કો પ્રાપ્ત કરને કે લિફે કિયા જાતા હૈં જો ન કેવલ મજબૂતી પ્રદાન કરતી હૈં બલ્કિ ઇક સમાન ઓર સાફ-સુથરી ફિનિશિંગ બી દેતી હૈં. This product is used to achieve faster construction of infill walls/partition walls which not only provide strength but also give a uniform and neat finish. આ ઉત્પાદનનો ઉપયોગ ઇન્ફિલ દિવાલોને અલગ કરવા- દિવાલોને ઝડપથી નિર્માણ કરવા માટે કરવામાં આવે છે, જે ન માત્ર મજબૂત હોય છે બલ્કે એકસમાન અને સરસ ફિનિશિંગ પણ આપે છે.
21.	IS 1341: 2018	સ્ટીલ બટ કાજ / Steel Butt Hinges/ સ્ટીલ બટ હિન્ગસ	યહ માનક સ્ટીલ બટ હિન્ગ્સ કે આયામ, નિર્માણ ઓર ફિનિશિંગ મેં ઇસ્ટેમાલ હોને વાલી ચીજોં કી અપેક્ષાઓં કો વિનિર્દિષ્ટ કરતા હૈં. / This standard lays down the requirements for materials, dimensions, manufacture and finish of steel butt hinges. આ માપદંડ સ્ટીલ બટ હિન્ગ્સના આયામ, બનાવટ અને ફિનિશિંગમાં ઉપયોગ થનારી વસ્તુઓને આવશ્યક રીતે નિર્દેશિત કરે છે.

22.	IS 1786 : 2008	કંક્રીટ પ્રબલન કે લિફ ઇસ્પાત સરિફ ઇવં તાર / Steel bar (for concrete) / સ્ટીલ બાર(ફોર કોન્ક્રીટ)	इस उत्पाद का उपयोग प्रबलित कंक्रीट जैसे कॉलम, बीम, स्लैब इत्यादि में किया जाता है। यह मानक विभिन्न आकारों (व्यास) के स्टील बार के लिए गुणवत्ता की आवश्यकताएं प्रदान करता है। This product is used in reinforced concrete such as in columns, beams, slabs, etc. The standard provides quality requirements for steel bars of various sizes (diameter). આ ઉત્પાદનનો ઉપયોગ મજબૂતીને રીતે કોન્ક્રીટથી નિર્મિત જેમ કે કોલમ, બીમ, સ્લેબ વગેરેમાં કરવામાં આવે છે. આ માપદંડ વિભિન્ન આકારના સ્ટીલ બાર માટે ગુણવત્તાની(વ્યાસ)ની આવશ્યકતા બક્ષે છે.
23.	IS 2062 : 2011	સંરચના ઇસ્પાત / Structural steel/ સ્ટ્રક્ચરલ સ્ટીલ	निर्माण में उपयोग के लिए हल्के स्टील प्लेट्स एवं चैनल, बीम, एंगल्स और शीट पाइलिंग जैसे निर्माण में उपयोग वाले खंड I/Mild Steel plates, sections including channels, beams, angles and sheet pilings for use in construction. निर्माणમાં उपयोगમાં बेवानारुं डबका स्टील प्लेट्स અને ચીનલ, બીમ, એંગલ્સ અને શીટ પાઇલિંગ જેવાં બનાવટમાં उपयोगમાં बेवानारा ખંડ
24.	IS 277 : 2018	જસ્ટી ઇસ્પાત સ્ટ્રિપ્સ ઓર ચાદરેં / Galvanized steel strips and sheets/ ગાલ્વનાઇઝ્ડ સ્ટીલ સ્ટ્રીપ્સ એન્ડ શીટ્સ	पैनलिंग, रूफिंग, लॉक बनाने की आवश्यकता वाले अनुप्रयोगों आदि जैसे उद्देश्यों में इस्तेमाल की जाने वाली जीआई शीट के बारे में बताता है। This standard covers GI sheets intended to be used for purposes such as paneling, roofing, applications requiring lock forming, etc. પેનલિંગ, રૂફિંગ, લોક બનાવવાની જરૂરિયાતવાળા પ્રયોગો વગેરે જેમ કે ઉદ્દેશ્યોમાં ઉપયોગમાં લેવાનારી જીઆઈ શીટર વિશે દર્શાવે છે.
25.	IS 1038: 1983	સ્ટીલ કે દરવાજે, ખિડકિયાં ઓર વેંટિલેટર / Steel doors, windows and ventilators/ સ્ટીલ ડુર્સ, વિન્ડોઝ એન્ડ વેન્ટિલેટર્સ	इस मानक में स्टील के दरवाजे, खिड़कियां, वेंटिलेटर और निश्चित आकार और डिजाइन के लिए रोल्ड स्टील सेक्शन से निर्मित फिक्स्ड-लाइट की सामग्री, निर्माण और फिनिशिंग शामिल है। This standard covers material, fabrication, and finish of steel doors, windows, ventilators and fixed-lights manufactured from rolled steel sections to specified sizes and designs. આ માપદંડમાં સ્ટીલના દરવાજા, ખીડકી, વેન્ટિલેટર અને નિશ્ચિત આકાર અને ડિઝાઇન માટે રોલ્ડ સ્ટીલ સેક્શનથી નિર્માણ પામેલી ફિક્સલાઇટની સામગ્રી- બનાવટ અને ફિનિશિંગ સામેલ છે.
26.	IS 4926:2003	અભ્યાસ કે તૈયાર મિશ્રિત કંક્રીટ-કોડ / Ready mixed Concrete-code of practice / રેડિ મિક્સડ કોન્ક્રીટ-કોડ ઓફ પ્રેક્ટિસ	यह मानक तैयार मिश्रित कंक्रीट के उत्पादन और आपूर्ति के लिए अपेक्षाओं को शामिल करता है। This standard covers the requirements for the production and supply of ready-mixed concrete આ માપદંડ તૈયાર મિશ્રિત કોન્ક્રીટના ઉત્પાદન અને આપૂર્તિ માટે આવશ્યકતાને સમાવિષ્ટ કરે છે.
27.	IS 428 : 2013	ધોને યોગ્ય ડિસ્ટેંપર / Washable Distemper/ વોશેબલ ડિસ્ટેમ્પર	यह उत्पाद भवन की भीतरी सतहों पर सजावटी फिनिशिंग देने के लिए उपयोग किया जाता है। Used for giving decorative finish on the inner surfaces of the building. આ ઉત્પાદન ઇમારતની અંદરની સપાટી પર સજાવટ કરી હોય તેવું ફિનિશિંગ આપવા માટે ઉપયોગ કરવામાં આવે છે.
28.	IS 5410 : 2013	સીમેંટ રંગરોગન / Cement Paint/ સિમેન્ટ પેઇન્ટ	दीवारों, छतों, और आंतरिक या बाहरी सजावटी और सुरक्षात्मक फिनिशिंग के रूप में उपयोग लाया जाता है। For use on walls, ceilings, and as an interior or exterior decorative and protective finish ભિંત, છત અને આંતરિક કે બહારી સજાવટ અને સુરક્ષા અર્થે ફિનિશિંગ માટે ઉપયોગમાં લેવાય છે.

29.	IS 2932 : 2013	ઇનેમલ રંગરોગન / Enamel Paint/ ઇનેમલ પેઇન્ટ	यह सुरक्षा और घरेलू/सजावटी उद्देश्यों के लिए पेंटिंग सिस्टम में उपयोग किया जाता है। Used in painting system for protection and household/decorative purposes. આ સુરક્ષા અને ઘરેલુ વ્યવસ્થામાં પેઇન્ટિંગ અને સજાવટના હેતુસર કરવામાં આવે છે.
30.	IS 164 : 2015	રોડ માર્કિંગ પેઇન્ટ / Road marking Paint/ રોડ માર્કિંગ પેઇન્ટ	व्यापक रूप से यातायात नियंत्रण के हिस्से के रूप में उपयोग किया जाता है और सड़क उपयोगकर्ताओं के लिए दृश्य मार्गदर्शन प्रदान करता है।/ Widely used as part of traffic control and provide visual guidance for road users. વ્યાપક રીતે ટ્રાફિક નિયંત્રણના ભાગરૂપે ઉપયોગ કરવામાં આવે છે અને માર્ગનો ઉપયોગ કરનારા દૃશ્ય માધ્યમથી માર્ગદર્શન આપે છે.
31.	IS 15489 : 2013	પ્લાસ્ટિક ઇમલ્શન રંગરોગન / Plastic Emulsion Paint/ પ્લાસ્ટિક ઇમલ્શન પેઇન્ટ	सतह की तैयारी और प्राइमिंग के बाद भवन की सतहों की आंतरिक और बाहरी सुरक्षा और सजावट के लिए उपयोग किया जाता है। इसमें जल्दी सुखाने, गैर-आपत्तिजनक गंध और अच्छी धोने की क्षमता के गुण हैं। Used for interior and exterior protection and decoration of building surfaces after surface preparation and priming. It has property of quick drying, non-objectionable odor and good wash ability. સપાટીની તૈયારી અને પ્રાઇમિંગ પછી ઇમારતની સપાટીની આંતરિક અને બાહ્ય સુરક્ષા અને સજાવટ માટે ઉપયોગ કરવામાં આવે છે. તેમાં ઝડપથી સુકાઈ, ગંધવિહિન અને સારી રીતે ધોઈ શકવાની ગુણ સમાવિષ્ટ છે.
32.	IS 73:2013	ફર્શ બિટુમેન / Paving Bitumen/ પેવિંગ બિટુમેન	यह मानक फुटपाथ के निर्माण में बाइंडर्स के रूप में उपयोग के लिए फर्श ग्रेड बिटुमेन के विभिन्न ग्रेड की अपेक्षाओं को निर्धारित करता है।/ This standard prescribes the requirements of various grades of paving grade bitumen for use as binders in the construction of pavements. આ માપદંડ ફુટપાથ બનાવવામાં બાઇન્ડર્સના રૂપમાં ઉપયોગ માટે ફર્શ ગ્રેડ બિટુમેનના વિભિન્ન ગ્રેડની જરૂરીયાતને નિર્ધારિત કરે છે.
33.	IS 8887:2018	સડકોં કે લિફે બિટુમેન ઇમલ્શન / Bitumen emulsion for roads / બિટુમેન ઇમલ્શન ફોર રોડ્સ	यह मानक सड़क कार्यों में इस्तेमाल होने वाले बिटुमेन इमल्शन (केटियोनिक प्रकार) की भौतिक और रासायनिक अपेक्षाओं को शामिल करता है।/ This standard covers the physical and chemical requirements of bitumen emulsion (cationic type) for road works. આ માનક માર્ગ કાર્યોના ઉપયોગમાં આવનારા બિટુમેન ઇમલ્શન
34.	IS 12866 : 2021	પ્લાસ્ટિક તાપદ્દ ચદર / Plastic translucent sheet / પ્લાસ્ટિક ટ્રાન્સ્યુસેન્ટ શીટ	यह मानक डाइमेंशन्स, सहनशीलता तथा ग्लास फाइबर की ताकत और प्रकाश संचरण प्रबलित पारदर्शी प्लास्टिक की चादरें निर्दिष्ट करता है। This standard specifies dimensions, tolerances, strength and light transmission of glass fibre reinforced translucent plastics sheeting આ માપદંડ ડાઇમેન્શન્સ, સહનશીલતા તથા ગ્લાસ ફાઇબરની શક્તિ અને પ્રકાશનું પરાવર્તિત મજબૂતીથી પારદર્શી પ્લાસ્ટિક ચાદરોને નિર્દેશિત કરે છે.
35.	IS 303:1989	સામાન્ય પ્રયોજનોં કે લિફે પ્લાઈવુડ / Plywood for general purposes/ પ્લાયવુડ ફોર જનરલ પર્પઝ	यह मानक सामान्य उद्देश्यों के लिए उपयोग किए जाने वाले विभिन्न ग्रेड और प्रकार के प्लाईवुड की अपेक्षाओं को शामिल करता है। This standard covers the requirements of different grades and types of plywood used for general purposes. આ

			માપદંડ સામાન્ય ઉદ્દેશ્યો અર્થે ઉપયોગમાં લેવાનારી વિભિન્ન ગ્રેડ અને પ્લાઇવુડના પ્રકારની જરૂરિયાતોને સમાવિષ્ટ કરે છે.
36.	IS 2202 (PART-1)	વુડેન ફ્લશ ડોર શટર્સ સૉલિડ કોર ટાઇપ / Wooden Flush Door Shutters Solid Core Type / વુડન ફ્લશ ડુર શટર્સ સોલિડ કોર ટાઇપ	યહ માનક પ્લાઈવુડ યા ક્રૉસ-બૅન્ડ ઓર ફેસ વિનિયર કે ફેસ પૅનલ કે સાથ લકડી કે ફ્લશ ડોર શટર (ઠોસ કોર પ્રકાર) કે લિે અપેક્ષાઓં કો નિર્દિષ્ટ કરતા હૈ। This standard specifies the requirements for wooden flush door shutters (solid core type) with face panels of plywood or of cross-band and face veneers. આ માપદંડ પ્લાઇવુડ અથવા ક્રોસબેન્ડ અને ફેર વિનિયરના ફેસ પેનલ સાથે લઈને જરૂરિયાતોને નિર્દેશિત (મુખ્ય ઠોસ પ્રકાર) લાકડીના ફ્લશ ડોર શટર કરે છે.
37.	IS 18150:2023	ગૈર-સીવર ઑન-સાઇટ સ્વચ્છતા પ્રણાલી - માનવ અપશિષ્ટ અપઘટન કે લિે બાયોડાઇજેસ્ટર કી ડિઝાઇન, નિર્માણ ઓર સ્થાપના - અભ્યાસ સંહિતા / Non-sewered on-site sanitation system — Design, fabrication and installation of biodigesters for human waste decomposition – Code of practice/ નોન- સીવર ઓન સાઇટ સેનિટેશન સિસ્ટમ – ડિઝાઇન, ફેબ્રિકેશન એન્ડ ઇન્સ્ટોલેશન ઓફ બાયોડાઇજેસ્ટર ફોર હ્યુમન વેસ્ટ ડિકમ્પોઝીશન	યહ માનક માનવ અપશિષ્ટ અપઘટન કે લિે બાયોડાઇજેસ્ટર કે ડિઝાઇન, નિર્માણ ઓર લગાને કી પ્રક્રિયા કો શામિલ કરતા હૈ। This standard covers Design, fabrication and installation of biodigesters for human waste decomposition
38.	IS 6523:1983	પ્રીકાસ્ટ પ્રબલિત કંક્રીટ દરવાજા ઓર ચિડકી કે ફ્રેમ / Precast reinforced concrete door and window frames / પ્રિકાસ્ટ રિઇન્ફોર્સ્ડ કોન્ક્રિટ ડુર એન્ડ વિન્ડો ફ્રેમ્સ	યહ માનક પ્રીકાસ્ટ પ્રબલિત કંક્રીટ દરવાજા ઓર ચિડકી કે ફ્રેમ કી અપેક્ષાઓં કો શામિલ કરતા હૈ। This standard covers the requirements for precast reinforced concrete door and window frames. આ માપદંડ પ્રીકાસ્ટ મજબૂત કોન્ક્રિટ દરવાજા અને ખિડકીની ફ્રેમની જરૂરિયાતોને સમાવિષ્ટ કરે છે.
39.	IS 4351:2003	સ્ટીલ કે દરવાજા કે ફ્રેમ / Steel door frames / સ્ટીલ ડુર ફ્રેમ્સ	યહ માનક આંતરિક ઓર બાહરી ઉપયોગ કે લિે સ્ટીલ કે દરવાજા કે ફ્રેમ કી સામગ્રી, ડાઇમેન્શન્સ ઓર નિર્માણ કે સંબંધ મેં અપેક્ષાઓં કો પૂરા કરતા હૈ।/ This standard lays down the requirement regarding material, dimensions and construction of steel door frames for internal and external use. આ માપદંડ આંતરિક અને બાહ્ય ઉપયોગ માટે સ્ટીલના દરવાજાની ફ્રેમની સામગ્રી, ડાઇમેન્શન અને તેના બનાવટ સંબંધમાં જરૂરિયાતોને પૂર્ણ કરે છે.
40.	IS 9872:1981	પ્રીકાસ્ટ કંક્રીટ સેપ્ટિક ટૅન્ક / Precast concrete septic tanks / પ્રિકાસ્ટ કોન્ક્રિટ સેપ્ટિક ટેન્ક્સ	યહ માનક પ્રીકાસ્ટ કંક્રીટ સેપ્ટિક ટૅન્ક કી અપેક્ષાઓં કો શામિલ કરતા હૈ।/ This standard cover requirement of precast concrete septic tanks આ માપદંડ પ્રીકાસ્ટ કોન્ક્રિટ સેપ્ટિક ટેન્કની જરૂરિયાતોને સમાવિષ્ટ કરે છે.
41.	IS 2470 (Part 1):1985	સેપ્ટિક ટૅન્ક કી સ્થાપના કે લિે અભ્યાસ સંહિતા: ભાગ 1 ડિઝાઇન માનદંડ ઓર નિર્માણ / Code of practice for installation of septic tanks: Part 1 Design criteria and construction / કોડ ઓફ પ્રેક્ટિસ ફોર	યહ માનક સેપ્ટિક ટૅન્ક કે ડિઝાઇન માનદંડ ઓર નિર્માણ કે બારે મેં હૈ। This standard covers Design criteria and construction of septic tanks આ માપદંડ સેપ્ટિક ટેન્કના ડિઝાઇન ધારાધોરણ અને નિર્માણ વિશે છે.

		ઇન્સ્ટોલેશન ઓફ સેપ્ટિક ટેન્ક્સ : પાર્ટ 1 ડિઝાઇન કાઇટેરિયા એન્ડ કન્સ્ટ્રક્શન	
42.	IS 2470 (Part 2):1985	સેપ્ટિક ટેંકની સ્થાપના કે લીધે અભ્યાસ સંહિતા: ભાગ 2 માધ્યમિક ઉપચાર ઓર સેપ્ટિક ટેંક કે બહિઃસ્રાવ કા નિપટાન / Code of practice for installation of septic tanks Part 2 Secondary treatment and disposal of septic tank effluent / કોડ ઓફ પ્રેક્ટિસ ફોર ઇન્સ્ટોલેશન ઓફ સેપ્ટિક ટેન્ક્સ પાર્ટ 2 સેકન્ડરી ટ્રીટમેન્ટ એન્ડ ડિસ્પોઝલ ઓફ સેપ્ટિક ટેન્ક એફ્લુએન્ટ	યહ માનક સેપ્ટિક ટેંક કે પ્રવાહ કે દ્વિતીયક ઉપચાર ઓર નિપટાન કો શામલ કરતા હૈ।/ This standard covers Secondary treatment and disposal of septic tank effluent આ માપદંડ સેપ્ટિક ટેન્કના પ્રવાહના દ્વિતીય ઉપચાર અને નિકાલને સમાવિષ્ટ કરે છે.

**ભાગ-II/ Part -II કૃષિ ઓર સંબંધિત ક્ષેત્ર પર માનક Standards on Agriculture and Allied Sector/ કૃષિ
અને સંબંધિત ક્ષેત્ર પરનાં ધોરણો**

1.	IS 12207 : 2022	કૃષિ ટ્રેક્ટર /Agricultural Tractors / અગ્રિકલ્ચર ટ્રેક્ટર્સ	યહ માનક કેવલ ડીઝલ ઇંજનો કે સાથ લગે કૃષિ ઓર વાનિકી ટ્રેક્ટરોં કી ચયનિત પ્રદર્શન વિશેષતાઓં કી સિફારિશોં કો નિર્દિષ્ટ કરતા હૈ।/ This standard specifies the recommendations on selected performance characteristics of agricultural and forestry tractors fitted with diesel engines only. આ માપદંડ માત્ર ડિઝલ એન્જિન સાથે લાગેલા કૃષિ અને જંગલના ટ્રેક્ટરોનીના પસંદગીના કામગીરી વિશેષતાઓની ભલામણોને નિર્દેશ કરે છે.
2.	IS 13539 : 2018	પાવર ટિલર /Power Tiller / પાવર ટીલર	યહ માનક ચયનિત પ્રદર્શન ઓર અન્ય વિશેષતાઓં પર અનુશંસાઓં કો નિર્દિષ્ટ કરતા હૈ। / This standard specifies the Recommendations on Selected Performance and Other Characteristics for power tillers આ માપદંડ પાવર ટીલર્સની પસંદગીની કામગીરી અને અન્ય વિશેષતાઓની ભલામણોને નિર્દેશિત કરે છે.
3.	IS 15806 : 2018	કંબાઇન હાર્વેસ્ટર /Combine Harvester / કમ્બાઇન હાર્વેસ્ટર	યહ માનક ચયનિત નિષ્પાદન ઓર અન્ય વિશેષતાઓં પર અનુશંસાઓં કો નિર્દિષ્ટ કરતા હૈ।/This standard specifies the Recommendations on Selected Performance and Other Characteristics for combine harvesters આ માપદંડ કમ્બાઇન હાર્વેસ્ટરના પસંદગીની કામગીરી અને અન્ય વિશેષતાઓની ભલામણોને નિર્દેશિત કરે છે.
4.	IS 12792 : 1989	ચાવલ કી લઘુ મિલ /Mini Rice Mill / મિનિ રાઇસ મિલ	યહ માનક મિની રાઇસ મિલ કે નિષ્પાદન ઓર અન્ય અપેક્ષાઓં કો શામલ કરતા હૈ।/ This standard covers performance and other requirements for mini rice mill. આ માપદંડ મિની રાઇસ મિલના કામગીરી અને અન્ય જરૂરીયાતોને સમાવિષ્ટ કરે છે.
5.	IS 12396 : 1988	ધાન સાફ કરને લાલા /Paddy Cleaner/ પેડી ક્લીનર	ધાન ક્લીનર કી સામગ્રી, નિર્માણ, પ્રદર્શન ઓર અન્ય અપેક્ષાઓં કો નિર્દિષ્ટ કરતા હૈ।/ Specifies material, constructional, performance and other requirements of paddy cleaners. પેડી ક્લીનરની સામગ્રી, નિર્માણ, કામગીરી અને અન્ય જરૂરીયાતોને નિર્દેશિત કરે છે.

6.	IS 11691 : 1986	પાવર થ્રેશર - સ્પાઇક ટૂથ ટાઇપ /Power Thresher - Spike tooth Type / પાવર થ્રેશર – સ્પાઇક ટૂથ ટાઇપ	યહ માનક પાવર થ્રેશર, સ્પાઇક ટૂથ પ્રકાર કી સામગ્રી, નિર્માણ, પ્રદર્શન ઓર અન્ય અપેક્ષાઓ કો નિર્ધારિત કરતા હૈ/ This standard prescribes the material, constructional, performance and other requirements of power threshers, spike tooth type આ માપદંડ પાવર થ્રેશર, સ્પાઇક ટૂથ પ્રકારની સામગ્રી, નિર્માણ, કામગીરી અને અન્ય જરૂરીયાતોને નિર્ધારિત કરે છે.
7.	IS 17045:2018	Rotary Tiller (Rotavators) રોટરી ટીલર (રોટાવેટર્સ)	યહ માનક પ્રચાલન નિષ્પાદન ઓર નિર્માણ કી મજબૂતી કે સંબંધ મૈં ટ્રેક્ટર ચાલિત રોટરી ટિલર (રોટાવેટર) કે પરીક્ષણ કી વિધિ નિર્ધારિત કરતા હૈ/ This standard prescribes the method of testing for tractor driven rotary tiller (rotavator) in respect of performance of operation and soundness of construction. આ માપદંડ સંચાલનની કામગીરી અને નિર્માણની મજબૂતીના સંબંધમાં ટ્રેક્ટર ચલિત(રોટાવેટર)ના પરીક્ષણની પ્રક્રિયાને નિર્ધારિત કરે છે.
8.	IS 1970 : 1995	હસ્તચલિત પીઠ પર લાદા જાને વાલા સંપીડન ફુહારા / Hand Operated Compression Knapsack Sprayer / હેન્ડ ઓપરેટેડ કમ્પ્રેશન નેપસેક સ્પ્રેયર	યહ માનક કીટનાશકો કે છિડકાવ કે લિપે ઉપયોગ કિપે જાને વાલે હાથ સે સંચાલિત કમ્પ્રેશન નેપસેક સ્પ્રેયર, ગૈર-દબાવ બનાવ રખને વાલે પ્રકાર કી સામગ્રી, પ્રદર્શન, નિર્માણ ઓર અન્ય અપેક્ષાઓ કો વિનિર્દિષ્ટ કરતા હૈ/ This standard specifies material, performance, constructional and other requirements of hand-operated compression knapsack sprayer, non-pressure retaining type used for spraying pesticides. આ માપદંડને કીટનાશકોના છંટકાવ માટે ઉપયોગમાં લેવાનરી હાથથી સંચાલિત કમ્પ્રેશન નેપસેક સ્પ્રેયર, દબાવવિના રાખી શકાય તેવા પ્રકારની સામગ્રીની કામગીરી, નિર્માણ અને જરૂરીયાતોને નિર્દેશિત કરે છે.
9.	IS 3906 : 1995	હસ્તચાલિત નેપસેક સ્પ્રેયર /Hand Operated Knapsack Sprayer - Piston type / હેન્ડ ઓપરેટેડ નેપસેક સ્પ્રેયર	યહ માનક કીટનાશકો કે છિડકાવ કે લિપે ઉપયોગ કિપે જાને વાલે હાથ સે સંચાલિત નેપ બોરી સ્પ્રેયર, પિસ્ટન પ્રકાર કી સામગ્રી, પ્રદર્શન, નિર્માણ ઓર અન્ય અપેક્ષાઓ કો નિર્ધારિત કરતા હૈ/ This standard prescribes material, performance, constructional and other requirements of hand-operated knap sack sprayer, piston type, used for spraying pesticides. આ માપદંડ કીટનાશકોના છંટકાવ માટે ઉપયોગમાં લેવાનારી હાથથી સંચાલિત નેપ બોરી સ્પ્રેયર, પિસ્ટન પ્રકારની સામગ્રી, કામગીરી, નિર્માણ અને અન્ય જરૂરિયાતોને નિર્ધારિત કરે છે.
10.	IS 11313 : 2007	દ્રવ શક્તિ ચાલિત છિડકાવ યંત્ર /Hydraulic Power Sprayer/ હાઇડ્રોલિક પાવર સ્પ્રેયર	યહ માનક પિસ્ટન/પ્લંજર ટાઇપ યા રોલર વેન ટાઇપ પંપ કે સાથ લગે હાઇડ્રોલિક પાવર સ્પ્રેયર કી સામગ્રી, નિષ્પાદન ઓર અન્ય અપેક્ષાઓ કો નિર્દિષ્ટ કરતા હૈ/ This standard specifies material, performance and other requirements of hydraulic power sprayers fitted with either piston/plunger type or roller vane type pump. આ માપદંડ પિસ્ટન/રોલર વેન ટાઇપ પંપ સાથે લાગેલા હાઇડ્રોલિક પ્લંજર ટાઇપ અથવા પાવર સ્પ્રેયરની સામગ્રી, પરિણામ અને અન્ય જરૂરિયાતોને નિર્દેશિત કરે છે.
11.	IS 14855 (Part 1) : 2000	પલ્સ જેટ ટાઇપ થર્મલ ફોગ્ગર / Pulse jet type Thermal fogger / પલ્સ જેટ ટાઇપ થર્મલ ફોગર	યહ માનક સામગ્રી, નિર્માણ નિષ્પાદન ઓર અન્ય અપેક્ષાઓ ઓર હાથ સે ચલને વાલે ઓર વાહન પર લગે પલ્સ-જેટ-ટાઇપ થર્મલ ફોગ્ગર કે પરીક્ષણ કે તરીકો કો નિર્દિષ્ટ કરતા હૈ/ This standard specifies material, constructional performance and other requirements and methods of test of hand carried and vehicle mounted pulse-jet-type thermal fogger. આ માપદંડ સામગ્રી, નિર્માણ કામગીરી અને અન્ય જરૂરિયાતોને હાથથી ચાલનારી અને વાહન પર લાગેલા પલ્સટાઇપ થર્મલ ફોગરના પરીક્ષણના રીત – જેટ- પ્રકારને નિર્દેશિત કરે છે.

12.	IS 8427 : 1989	ધાન કે છિલકે ઉતારને કે લિફ રબર રોલ / Rubber Roll for Paddy Dehusker / રબર રોલ ફોર પેડી ડેહુસ્કર	યહ માનક ધાન ડીહસ્કર મેં ઉપયોગ કિફ જાને વાલે રબર રોલ કે લિફ સામગ્રી, આયામ ઓર અન્ય અપેક્ષાઓં કો નિર્દિષ્ટ કરતા હૈ।/ This standard specifies material, dimensions and other requirements for rubber rolls used in paddy dehusker. આ માપદંડ અનાજ ડિહસ્કરમાં ઉપયોગ કરવામાં આવનારી રબર રોલ માટેની સામગ્રી, આયામ અને અન્ય જરૂરિયાતોને નિર્દેશિત કરે છે.
13.	IS 1973 : 1999	ગન્ના દલિત્ર / Sugarcane Crusher / સુગરકેન ક્રશર	યહ માનક પશુ ઓર શક્તિ દ્વારા પ્રચાલિત ગન્ના કોલ્હૂ કી સામગ્રી, નિર્માણ, પ્રદર્શન ઓર અન્ય અપેક્ષાઓં કો નિર્દિષ્ટ કરતા હૈ।/ This standard specifies the material, constructional, performance and other requirements of sugarcane crushers operated by animal and power. આ માપદંડ પશુ અને શક્તિ દ્વારા સંચાલિત સુગરકેન ક્રશરની સામગ્રી, નિર્માણ, કામગીરી અને અન્ય જરૂરિયાતોને નિર્દેશિત કરે છે.
14.	IS 7898 : 2001	માનવ ચાલિત ચારા કાટને કી મશીન / Manually operated Chaff cutter / મેન્યુઅલી ઓપરેટેડ ચાફ કટર	યહ માનક મૈન્યુઅલ રૂપ સે ચાલિત ચારા કટર કે લિફ સામગ્રી, નિર્માણ ઓર અન્ય અપેક્ષાઓં કો નિર્દિષ્ટ કરતા હૈ।/ This standard specifies material, construction and other requirements for manually-operated chaff cutter. આ માપદંડ મેન્યુઅલ રૂપથી સંચાલિત ચાફ કટરની સામગ્રી, નિર્માણ અને અન્ય જરૂરિયાતોને નિર્દેશિત કરે છે.
15.	IS 10507 : 1998	ધાન અલગ કરને કી મશીન / Paddy Separator / પેડી સેપરેટર	યહ માનક ધાન વિભાજક કી સામગ્રી, નિષ્પાદન, નિર્માણ ઓર અન્ય અપેક્ષાઓં કો નિર્દિષ્ટ કરતા હૈ।/ This standard specifies material, performance, constructional and other requirements of paddy separator. આ માપદંડ અનાજને જુદા કરવાની સામગ્રી, પરિણામ, નિર્માણ અને અન્ય જરૂરિયાતોને નિર્દેશિત કરે છે.
16.	IS 14483 (pt 1) : 1997	વેંચુરી અંતઃ ક્ષેપક / Venturi Injector / વેન્યુરી ઇન્જેક્ટર	યહ માનક સ્પ્રિંકલર ઓર ડ્રિપ સિંચાઈ પદ્ધતિ મેં ઉર્વરક ઓર રસાયનોં કો ઇંજેક્ટ કરને કે લિફ ઉપયોગ કિફ જાને વાલે વેંચુરી ઇંજેક્ટરોં કી અપેક્ષાઓં કો નિર્ધારિત કરતા હૈ।/This standard prescribes the requirements of Venturi Injectors used for injecting fertilizer and chemicals in the sprinkler and drip irrigation systems. આ માપદંડ સ્પ્રિંકલર અને ડ્રિપ સિંચાઈની પદ્ધતિમાં ખાતર અને રસાયણને ઇન્જેક્ટ કરવા માટે ઉપયોગ કરવામાં આવનારી વેંચુરી ઇન્જેક્ટરોની જરૂરિયાતોને નિર્દેશિત કરે છે.
17.	IS 5406 : 1979	યૂરિયા / Urea / યુરિયા	યહ માનક યૂરિયા, ઉર્વરક ગ્રેડ કે લિફ અપેક્ષાઓં ઓર નમૂનાકરણ ઓર પરીક્ષણ કી વિધિયોં કો નિર્ધારિત કરતા હૈ।/This standard prescribes the requirements and the methods of sampling and test for urea, fertilizer grade. આ માપદંડ યૂરિયા, ખાતર ગ્રેડ માટે જરૂરિયાતોને અને નમૂના અને તપાસની પદ્ધતિને નિર્દેશિત કરે છે.
18.	IS 6448 : 2018	ડાયઅમોનિયમ ફોસ્ફેટ (ડીએપી) / Diammonium phosphate (DAP) / ડાયઅમોનિયમ ફોસ્ફેટ (ડીએપી)	યહ માનક યૂરિયા કે સાથ ડાયઅમોનિયમ ફોસ્ફેટ કે લિફ અપેક્ષાઓં ઓર નમૂનાકરણ ઓર પરીક્ષણ કી વિધિયોં કો નિર્ધારિત કરતા હૈ।/ This standard prescribes the requirements and the methods of sampling and test for diammonium phosphate with urea. આ માપદંડ યૂરિયાના સાથે ડાયઅમોનિયમ ફોસ્ફેટ માટે જરૂરિયાતો અને નમૂના અને તપાસની પદ્ધતિને નિર્ધારિત કરે છે.
19.	IS 294 : 2018	સિંગલ સુપરફોસ્ફેટ (એસએસપી) / Single Superphosphate (SSP) / સિંગલ સુપરફોસ્ફેટ (એસએસપી)	યહ માનક સિંગલ સુપરફોસ્ફેટ કે લિફ અપેક્ષાઓં ઓર નમૂનાકરણ ઓર પરીક્ષણ કી વિધિયોં કો નિર્ધારિત કરતા હૈ।/ This standard prescribes the requirements and the methods of sampling and test for Single superphosphate. આ માપદંડ સિંગલ સુપરફોસ્ફેટ માટે જરૂરિયાતો, નમૂના અને તપાસની પદ્ધતિને નિર્ધારિત કરે છે.

20.	IS 2764 : 2018	પોટેશિયમ સલ્ફેટ, ઊર્વરક ગ્રેડ / Potassium sulphate, fertilizer grade / પોટેશિયમસ સલ્ફેટ, ફર્ટિલાઇઝર ગ્રેડ	યહ માનક પોટેશિયમ સલ્ફેટ, ઊર્વરક ગ્રેડ કે લિફ અપેક્ષાં તથા નમૂનાકરણ ઔર પરીક્ષણ કે પદ્ધતિયોં કો નિર્ધારિત કરતા હૈ।/ This standard prescribes the requirements and the methods of sampling and test for potassium sulphate, fertilizer grade. આ માપદંડ પોટેશિયમ સલ્ફેટ, ખાતર ગ્રેડ માટે જરૂરિયાતો તથા નમૂના અને તપાસની પદ્ધતિઓને નિર્ધારિત કરે છે.
21.	IS 8359 : 2018	યૂરિયા અમોનિયમ ફોસ્ફેટ આધારિત ઊર્વરક / Urea ammonium phosphate based fertilizers / યુરિયા એમોનિયમ ફોસ્ફેટ બેઝ્ડ ફર્ટિલાઇઝર	યહ માનક યૂરિયા અમોનિયમ ફોસ્ફેટ આધારિત ઊર્વરકોં કે લિફ અપેક્ષાઓં ઔર નમૂનાકરણ તથા પરીક્ષણ પદ્ધતિયોં કો નિર્ધારિત કરતા હૈ।/ This standard prescribes the requirements and the methods of sampling and test for urea ammonium phosphate based fertilizers. આ માપદંડ યૂરિયા અમોનિયમ ફોસ્ફેટ આધારિત ખાતર માટે જરૂરિયાતો અને નમૂના તથા તપાસ પદ્ધતિઓને નિર્ધારિત કરે છે.
22.	IS 2779 : 2018	પોટેશિયમ ક્લોરાઇડ (મ્યુરેટ ઓફ પોટાશ) / Potassium Chloride (Muriate of Potash) / પોટેશિયમ ક્લોરાઇડ (મ્યુરેટ ઓફ પોટાશ)	યહ માનક પોટેશિયમ ક્લોરાઇડ (પોટાશ લવણમય), ઊર્વરક ગ્રેડ કે લિફ નમૂનાકરણ ઔર પરીક્ષણ કી અપેક્ષાઓં ઔર પદ્ધતિયોં કો નિર્ધારિત કરતા હૈ।/ This standard prescribes the requirements and methods of sampling and test for potassium chloride (muriate of potash), fertilizer grade. આ માપદંડ પોટેશિયમ ક્લોરાઇડ પોટાશ લવણમય, ખાતર ગ્રેડ માટે નમૂના અને તપાસની જરૂરિયાતોને અને પદ્ધતિઓને નિર્ધારિત કરે છે.
23.	IS 16702 : 2018	કૃમિ ખાદ / Vermicompost / વર્મિકમ્પોસ્ટ	યહ માનક કૃમિખાદ ઔર ખાદ ગ્રેડ કી અપેક્ષાઓં તથા નમૂને લેને કી પદ્ધતિયોં ઈવં પરીક્ષણોં કો નિર્ધારિત કરતા હૈ।/ This standard prescribes the requirements, methods of sampling and tests for Vermi compost, manure grade. આ માપદંડ કૃમિખાદ અને ખાદ ગ્રેડની જરૂરિયાતો તથા નમૂના લેવાની પદ્ધતિ અને તપાસોને નિર્ધારિત કરે છે.
24.	IS 17134 : 2020	જૈવ ઊર્વરક - તરલ આધારિત રાઇઝોબિયમ ઇનોકુલેંટ્સ / Biofertilizer - Liquid Based Rhizobium Inoculants / બાયોફર્ટિલાઇઝર - લિક્વિડ બેઝ્ડ રાઇઝોબિયમ ઇનોકુલેંટ્સ	યહ માનક દ્રવ આધારિત રાઇઝોબિયમ ઇનોકુલેંટ કે લિફ નમૂનાકરણ ઔર પરીક્ષણ કી અપેક્ષાઓં તથા પદ્ધતિયોં કો નિર્ધારિત કરતા હૈ।/ This standard prescribes the requirements and methods of sampling and test for liquid based Rhizobium inoculants. આ માપદંડ દ્રવ આધારિત રાઇઝોબિયમ ઇનોકુલેંટ માટે લેવામાં આવેલા નમૂના અને તપાસની જરૂરિયાતો તથા પદ્ધતિઓને નિર્ધારિત કરે છે.
25.	IS 17135 : 2019	બાયોફર્ટિલાઇઝર - તરલ આધારિત એઝોટોબેક્ટરેસપી ઇનોકુલેંટ્સ / Biofertilizer - Liquid Based Azotobacterspp Inoculants / બાયોફર્ટિલાઇઝર - લિક્વિડ બેઝ્ડ એઝોટોબેક્ટરેસપી ઇનોકુલેંટ્સ	યહ માનક દ્રવ આધારિત એઝોટોબેક્ટરેસપી કે લિફ નમૂનાકરણ ઔર પરીક્ષણ કી અપેક્ષાઓં તથા પદ્ધતિયોં કો નિર્ધારિત કરતા હૈ।/ This standard prescribes the requirements and methods of sampling and test for liquid based Azotobacter spp inoculants. આ માપદંડ દ્રવ આધારિત એઝોટોબેક્ટરેસપી માટે નમૂના અને તપાસની જરૂરિયાતો તથા પદ્ધતિઓને નિર્ધારિત કરે છે.
26.	IS 17136 : 2019	બાયોફર્ટિલાઇઝર - તરલ આધારિત એઝોસ્પિરિલમ ઇનોકુલેંટ્સ / Biofertilizer - Liquid Based Azospirillum Inoculants / બાયોફર્ટિલાઇઝર - લિક્વિડ બેઝ્ડ એઝોસ્પિરિલમ ઇનોકુલેંટ્સ	યહ માનક દ્રવ આધારિત એઝોસ્પિરિલમ કે લિફ નમૂનાકરણ ઔર પરીક્ષણ કી અપેક્ષાઓં તથા પદ્ધતિ નિર્ધારિત કરતા હૈ।/ This standard prescribes the requirements, method of sampling and tests for liquid based Azospirillum inoculants. આ માપદંડ દ્રવ આધારિત એઝોસ્પિરિલમ માટે લેવામાં આવેલા નમૂના અને તપાસની જરૂરિયાતો તથા પદ્ધતિને નિર્ધારિત કરે છે.
27.	IS 17137 : 2019	બાયોફર્ટિલાઇઝર - તરલ આધારિત ફોસ્ફેટ સોલ્યુબિલાઇઝિંગ બેક્ટીરિયલ ઇનોકુલેંટ્સ / Biofertilizer - Liquid Based Phosphate Solubilizing Bacterial Inoculants PSBI / બાયોફર્ટિલાઇઝર - લિક્વિડ	યહ માનક દ્રવ આધારિત ફોસ્ફેટ કે લિફ નમૂનાકરણ ઔર પરીક્ષણ વિલેયીકરણ જીવાણુ સંબંધી ઇનોકુલેંટ કી અપેક્ષાઓં, કી પદ્ધતિ નિર્ધારિત કરતા હૈ।/ This standard prescribes the requirements, method of sampling and tests for liquid based phosphate solubilising bacterial inoculants આ માપદંડ દ્રવ આધારિત ફોસ્ફેટ માટે નમૂના અને તપાસની વિલેયીકરણ જીવાણુ સંબંધિત ઇનોકુલેંટની જરૂરિયાતોની પદ્ધતિને નિર્ધારિત કરે છે.

		બેઝ ફોસ્ફેટ સોલ્યુબિલાઇઝિંગ બેક્ટેરિયલ ઇનોક્યુલેન્ટસ	
28.	IS 8074 : 1990	મોનોક્રોટોફોસ એસ.એલ / Monocrotophos SL / મોનોક્રોટોફોસ એસએલ	યહ માનક મોનોક્રોટોફોસ એસએલ કે લિફે અપેક્ષાઓં ઓર નમૂનાકરણ તથા પરીક્ષણ કે પદ્ધતિયોં કો નિર્ધારિત કરતા હૈ।/ This standard prescribes the requirements and the methods of sampling and test for monocrotophos SL. આ માપદંડ મોનોક્રોટોફોસ એસએલ માટે જરૂરિયાતો અને નમૂના તથા તપાસની પદ્ધતિઓને નિર્ધારિત કરે છે.
29.	IS 8708 : 2006	મૅન્કોઝેબ ડબ્લ્યૂ.પી / Mancozeb WP / મૅન્કોઝેબ ડબ્લ્યૂ.પી	યહ માનક મૅન્કોઝેબ વેટેબલ પાઉડર કે લિફે અપેક્ષાઓં ઓર નમૂનાકરણ તથા પરીક્ષણ કી પદ્ધતિયોં કો નિર્ધારિત કરતા હૈ।/ This standard prescribes the requirements and the methods of sampling and test for mancozeb wettable powder. આ માપદંડ મૅન્કોઝેબ વેટેબલ પાઉડર માટે જરૂરિયાતો અને નમૂના તથા તપાસની પદ્ધતિઓને નિર્ધારિત કરે છે.
30.	IS 8944 : 2005	ક્લોરપાઇરીફોસ ઈસી / Chlorpyrifos EC / ક્લોરપાઇરીફોસ ઇસી	યહ માનક ક્લોરપાઇરીફોસ, ઈસી કે લિફે અપેક્ષાઓં ઓર નમૂનાકરણ ઓર પરીક્ષણ કી પદ્ધતિયોં કો નિર્ધારિત કરતા હૈ।/ This standard prescribes the requirements and the methods of sampling and test for chlorpyrifos, EC. આ માપદંડ ક્લોરપાઇરીફોસ ઇસી માટે જરૂરિયાતો અને નમૂના અને તપાસની પદ્ધતિઓને નિર્ધારિત કરે છે.
31.	IS 10243 : 1993	2,4 - ડી ઇથિલ એસ્ટર ઈસી / 2,4 - D Ethyl Ester EC / 2,4 ડી એથિલ એસ્ટર ઇસી	યહ માનક 2,4-ડી ઇથિલ એસ્ટર ઈસી કે લિફે અપેક્ષાઓં ઓર નમૂનાકરણ તથા પરીક્ષણ કે પદ્ધતિયોં કો નિર્ધારિત કરતા હૈ।/ This standard prescribes the requirements and the methods of sampling and test for 2,4-D ethyl ester EC. આ માપદંડ 2,4 ડી એથિલ એસ્ટર ઇસી માટે જરૂરિયાતો અને નમૂના તથા તપાસની પદ્ધતિઓને નિર્ધારિત કરે છે.
32.	IS 10244 : 1992	2, 4 - ડી ઇથિલ એસ્ટર WP / 2, 4 - D Ethyl Ester WP / 2, 4 ડી એથિલ એસ્ટર ડબ્લ્યૂ.પી	યહ માનક 2, 4-ડી ઇથિલ એસ્ટર ડબ્લ્યૂ.પી કે લિફે અપેક્ષાઓં ઓર નમૂનાકરણ તથા પરીક્ષણ કે પદ્ધતિયોં કો નિર્ધારિત કરતા હૈ।/ This standard prescribes the requirements and the methods of sampling and test for 2, 4-D ethyl ester WP. આ માપદંડ 2,4-ડી એથિલ એસ્ટર ડબ્લ્યૂ.પી માટે જરૂરિયાતો અને નમૂના તથા તપાસની પદ્ધતિઓને નિર્ધારિત કરે છે.
33.	IS 12016 : 1987	સાઇપરમેથ્રિન ઈસી / Cypermethrin EC / સાઇપરમેથ્રિન ઇસી	યહ માનક સાઇપરમેથ્રિન ઈસી કે લિફે અપેક્ષાઓં, ઓર નમૂનાકરણ તથા પરીક્ષણ કે પદ્ધતિયોં કો નિર્ધારિત કરતા હૈ।/ This standard prescribes the requirements, and the methods of sampling and test for cypermethrin EC. આ માપદંડ સાઇપરમેથ્રિન માટે જરૂરિયાતો અને નમૂના તથા તપાસની પદ્ધતિઓને નિર્ધારિત કરે છે.
34.	IS 12751 : 1989	પેન્ડિમિથાલિન ઈસી / Pendimethalin EC / પેન્ડિમિથાલિન ઇસી	યહ માનક પેન્ડિમિથાલિન ઈસી કે લિફે અપેક્ષાઓં ઓર નમૂનાકરણ તથા પરીક્ષણ કે પદ્ધતિયોં કો નિર્ધારિત કરતા હૈ।/ This standard prescribes the requirements, and the methods of sampling and test for pendimethalin EC. આ માપદંડ પેન્ડિમિથાલિન ઇસી માટે જરૂરિયાતો અને નમૂના તથા તપાસની પદ્ધતિઓને નિર્ધારિત કરે છે.
35.	IS 12916 : 1990	એસીફેટ સપા / Acephate SP / એસીફેટ એસપી	યહ માનક એસીફેટ એસપી કે લિફે નમૂનાકરણ ઓર પરીક્ષણ કી અપેક્ષાઓં તથા પદ્ધતિયોં કો નિર્ધારિત કરતા હૈ।/ This standard prescribes the requirements and methods of sampling and test for acephate SP. આ માપદંડ એસીફેટ એસપી માટે જરૂરિયાતો અને નમૂના તથા તપાસની પદ્ધતિઓને નિર્ધારિત કરે છે.
36.	IS 15240 : 2002	પ્રોફેનોફોસ ઈસી / Profenofos EC / પ્રોફેનોફોસ ઇસી	યહ માનક પ્રોફેનોફોસ ઇમલ્સિફાઇબલ કંસન્ટ્રેટ કે લિફે અપેક્ષાઓં ઓર નમૂનાકરણ ઓર પરીક્ષણ કી પદ્ધતિયોં કો નિર્ધારિત કરતા હૈ।/ This standard prescribes the requirements and the methods of sampling and test for profenofos emulsifiable concentrate. આ માપદંડ પ્રોફેનોફોસ ઇસી માટે જરૂરિયાતો અને નમૂના તથા તપાસની પદ્ધતિઓને નિર્ધારિત કરે છે.

37.	IS 15341 : 2003	ફેનવલેરેટ ડીપી / Fenvalerate DP / ફેનવલેરેટ ડીપી	યહ માનક ફેનવલેરેટ ડસ્ટિંગ પાઉડર કે લિફે અપેક્ષાઓ ઓર નમૂનાકરણ ઓર પરીક્ષણ કી પદ્ધતિયોં કો નિર્ધારિત કરતા હૈ।/ This standard prescribes the requirements and the methods of sampling and test for fenvalerate dusting powder. આ માપદંડ ફેનવલેરેટ ડસ્ટિંગ પાઉડર માટે જરૂરિયાતો અને નમૂના તથા તપાસની પદ્ધતિઓને નિર્ધારિત કરે છે.
38.	IS 15602 : 2005	અલ્ફાસીપરમેથ્રિન ઈસી / Alphacypermethrin EC / અલ્ફાસીપરમેથ્રિન ઇસી	યહ માનક અલ્ફાસીપરમેથ્રિન, ઈસી કે લિફે નમૂનાકરણ ઓર પરીક્ષણ કી અપેક્ષાઓ તથા પદ્ધતિયોં કો નિર્ધારિત કરતા હૈ।/ This standard prescribes the requirements and methods of sampling and test for alphacypermethrin, EC. આ માપદંડ અલ્ફાસીપરમેથ્રિન ઇસી માટે જરૂરિયાતો અને નમૂના તથા તપાસની પદ્ધતિઓને નિર્ધારિત કરે છે.
39.	IS 15603 : 2005	અલ્ફાસીપરમેથ્રિન WP / Alphacypermethrin WP / અલ્ફાસીપરમેથ્રિન ડબલ્યુપી	યહ માનક અલ્ફાસીપરમેથ્રિન, ડબલ્યુપી કે લિફે નમૂનાકરણ ઓર પરીક્ષણ કી અપેક્ષાઓ તથા પદ્ધતિયોં કો નિર્ધારિત કરતા હૈ।/ This standard prescribes the requirements and the methods of sampling and test for alphacypermethrin, WP. આ માપદંડ અલ્ફાસીપરમેથ્રિન ડબલ્યુપી માટે જરૂરિયાતો અને નમૂના તથા તપાસની પદ્ધતિઓને નિર્ધારિત કરે છે.
40.	IS 15743 : 2007	ક્લોરપાઈરીફોસ મિથાઇલ ઈસી / Chlorpyrifos Methyl EC / ક્લોરપાઈરીફોસ મિથાઇલ ઇસી	યહ માનક ક્લોરપાઈરીફોસ-મિથાઇલ ઈસી કે લિફે અપેક્ષાઓ ઓર નમૂનાકરણ તથા પરીક્ષણ કે પદ્ધતિયોં કો નિર્ધારિત કરતા હૈ।/ This standard prescribes the requirements and the methods of sampling and test for chlorpyrifos-methyl EC. આ માપદંડ ક્લોરપાઈરીફોસ મિથાઇલ ઇસી માટે જરૂરિયાતો અને નમૂના તથા તપાસની પદ્ધતિઓને નિર્ધારિત કરે છે.
41.	IS 16145 : 2013	ફિપ્રોનિલ એસ.સી / Fipronil SC / ફિપ્રોનિલ એસસી	યહ માનક ફાઇપ્રોનિલ એસસી કે લિફે અપેક્ષાઓ ઓર નમૂનાકરણ તથા પરીક્ષણ કે પદ્ધતિયોં કો નિર્ધારિત કરતા હૈ।/ This standard prescribes the requirements and the methods of sampling and test for Fipronil SC. આ માપદંડ ફાઇપ્રોનિલ એસસી માટે જરૂરિયાતો અને નમૂના તથા તપાસની પદ્ધતિઓને નિર્ધારિત કરે છે.
42.	IS 16328 : 2017	એસિટામિપ્રિડ સપા / Acetamiprid SP / એસિટામિપ્રિડ એસપી	યહ માનક એસિટામિપ્રિડ, એસપી કે લિફે અપેક્ષાઓ ઓર નમૂનાકરણ તથા પરીક્ષણ કે પદ્ધતિયોં કો નિર્ધારિત કરતા હૈ।/ This standard prescribes the requirements and the methods of sampling and test for Acetamiprid, SP. આ માપદંડ એસિટામિપ્રિડ એસપી માટે જરૂરિયાતો અને નમૂના તથા તપાસની પદ્ધતિઓને નિર્ધારિત કરે છે.
43.	IS 15907 : 2010	વર્મીકલ્ચર કે લિફે બિસ્તર / Beds for vermiculture / બેડ્સ ફોર વર્મીકલ્ચર	યહ માનક કૃષિ પ્રયોજનાર્થે ખાદ કે ઉત્પાદન મેં ઉપયોગ કિફે જાને વાલે વર્મીકલ્ચર કે લિફે ઉચ્ચ ઘનત્વ પોલીથીન (એચડીપીઈ) બુને હુવે બેડ્સ હેતુ નિર્માણ ઓર અન્ય અપેક્ષાઓં કો નિર્ધારિત કરતા હૈ।/ This standard prescribes constructional and other requirements for high density polyethylene (HDPE) woven beds for vermiculture used in producing compost for agricultural purposes આ માપદંડ કૃષિ માટે ખાતરના ઉત્પાદનના ઉપયોગ માટે કરવામાં આવનારા વર્મીકલ્ચર માટે ઉચ્ચ ઘનત્વ પોલિથીન વણેલા બેડ્સ ઉદ્દેશ્યથી નિર્માણ જરૂરિયાતોને નિર્દેશિત કરે છે.
44.	IS 16008 (Part 2) : 2016	શેડ નેટ (મોનોફિલામેન્ટ યાર્ન) / Shade Nets (Monofilament Yarns) / શેડ નેટ્સ (મનોફિલામેન્ટ યાર્ન)	યહ માનક ઉદ્દિષ્ટ ફસલોં કે લિફે આંશિક રૂપ સે નિયંત્રિત જલવાયુ સ્થિતિ પ્રદાન કરકે ફસલ કી ઉપજ કી રક્ષા/બઢાને કે લિફે કૃષિ ઓર બાગવાની પ્રયોજનાર્થે મોનો ફિલામેન્ટ યાર્ન સે નિર્મિત સંશિલ્પ કૃષિ શેડ નેટ હેતુ નિર્માણ ઓર અન્ય નિષ્પાદન અપેક્ષાઓં કો નિર્ધારિત કરતા હૈ।/ This standard prescribes constructional and other performance requirements for synthetic agro Shade nets manufactured from mono filament yarns for agriculture and horticulture purpose in protecting/increasing crop yield by providing partially controlled climate condition for the intended crops. આ માપદંડ હેતુ પાકો માટે આંશિક રૂપે નિયંત્રિત જલવાયુ સ્થિતિ પ્રદાન કરીને પાકોની ઉપજની રક્ષા-

			વિકાસ માટે કૃષિ અને બાગાયતી પ્રયોજનાર્થે મોનો ફિલામેન્ટ યાર્નથી નિર્મિત સિન્થેટિક એગ્રો શેડ નેટ્સ હેતુ નિર્માણ અને અન્ય કામગીરીની જરૂરિયાતોને નિર્ધારિત કરે છે.
45.	IS 16008 (Part 1) : 2016	શેડ નેટ (ટેપ યાર્ન) / Shade Nets (Tape Yarns) / શેડ નેટ્સ (ટેપ યાર્ન)	यह मानक उद्दिष्ट फसलों के लिए आंशिक रूप से नियंत्रित जलवायु स्थिति प्रदान करके फसल की उपज की रक्षा/बढ़ाने के लिए कृषि और बागवानी प्रयोजनार्थ मोनो फिलामेंट यार्न से निर्मित संश्लिष्ट कृषि शेड नेट हेतु निर्माण और अन्य निष्पादन अपेक्षाओं को निर्धारित करता है।/ This standard prescribes constructional and other performance requirements for synthetic agro Shade nets manufactured from tape yarns for agriculture and horticulture purpose in protecting/increasing crop yield by providing partially controlled climate condition for the intended crops. આ માપદંડનો ઉદ્દેશ્ય પાકો માટે આંશિક રૂપે નિયંત્રિત જળવાયુ સ્થિતિને પ્રદાન કરીને પાકની ઉપજની રક્ષા-વિકાસ માટે કૃષિ અને બાગાયતી પ્રયોજનાર્થે મોનો ફિલામેન્ટ યાર્નથી નિર્મિત સિન્થેટિક એગ્રો શેડ નેટ હેતુ નિર્માણ અને અન્ય કામગીરીની જરૂરિયાતોને નિર્ધારિત કરે છે.
46.	IS 16513 : 2016	કીટ જાલ / Insect nets / ઇન્સેક્ટ નેટ્સ	यह मानक एफिड्स, व्हाइटफ्लाई, गाजर फ्लाई, गोभी रूट फ्लाई और कैटरपिलर इत्यादि जैसे कीटों से फसल की रक्षा के लिए कृषि और बागवानी प्रयोजनार्थ कीट जाल के लिए निर्माण और अन्य अपेक्षाओं को निर्धारित करता है।/ This standard prescribes constructional and other requirements for insect nets for agriculture and horticulture purpose in protecting crop from insects such as aphids, whitefly, carrot fly, cabbage root fly and caterpillars etc. આ માપદંડ એફિડ્સ, વ્હાઇટફ્લાઇ, ગાજર ફ્લાઇ, ગોભી રૂટ ફ્લાઇ અને કેટરપિલર વગેરે જેવા કિટકોના પાકની રક્ષા માટે ખેતી અને બાગાયતી પ્રયોજનથી કિટકોની જાળ માટે નિર્માણ અને અન્ય જરૂરિયાતોને નિર્ધારિત કરે છે.
47.	IS 17358 (Part 2) : 2020	બુના હુઆ જાલ / Woven Fencing Nets / વુવન ફેન્સિંગ નેટ્સ	यह मानक प्रतिबंधित प्रवेश के लिए आवारा पशुओं से बचाने के उद्देश्य कृषि, बागवानी, वानिकी, पशुपालन (पोल्ट्री) हेतु एकल फिलामेंट के धागे से निर्मित बाड़ लगाने के जाल और टेप व एकल फिलामेंट के धागे के संयोजन हेतु निर्माण और अन्य निष्पादन अपेक्षाओं को निर्धारित करता है।/ This standard prescribes constructional and other performance requirements for fencingnets manufactured from mono filament yarns and combination of tape and mono filament yarns for agriculture, horticulture, forestry, animal husbandry (poultry), purposes in protecting from stray animals, for restricted entry આ માપદંડ પ્રતિબંધિત પ્રવેશ માટે રખડતાં પશુઓને બચાવવાના ઉદ્દેશ્ય અર્થે ખેતી, બાગાયતી, જંગલી અને પશુપાલન(પોલ્ટ્રી) હેતુ એકમ ફિલામેન્ટના દોરાના સંયોજનથી નિર્માણ અને અન્ય કામગીરીની જરૂરિયાતોને નિર્ધારિત કરે છે.
48.	IS 17513 : 2020	પ્લાંટ સપોર્ટ નેટ / Plant Support Nets / પ્લાન્ટ સપોર્ટ નેટ્સ	यह मानक पेड़-पौधे और वनस्पतियों को सहायता प्रदान करने के लिए कृषि और बागवानी उद्देश्यों के लिए प्लांट सहायक जाल के लिए निर्माण और अन्य निष्पादन अपेक्षाओं को निर्धारित करता है।/ This standard prescribes constructional and other performance requirements for plant support nets for agriculture and horticulture purposes to provide support to flora and vegetation. આ માનક વૃક્ષ અને છોડો અને વનસ્પતિઓને મદદ આપવા અર્થે ખેતી અને બાગાયત ઉદ્દેશ્યો માટે પ્લાન્ટ સપોર્ટ નેટ માટે નિર્માણ અને અન્ય કામગીરીની જરૂરિયાતોને નિર્ધારિત કરે છે.

49.	IS 17731 : 2021	बाग संरक्षण कवर / Orchard Protection Covers / ओर्थर्ड प्रोटेक्शन कवर्स	यह मानक फलोउद्यान की उत्पादकता और गुणता में सुधार के लिए उच्च घनत्व पॉलीथीन (एचडीपीई) टेप से निर्मित परतदार बुने फलोउद्यान संरक्षण आवरण के लिए निर्माण और अन्य निष्पादन अपेक्षाओं को निर्धारित करता है।/ This standard prescribes constructional and other performance requirements for laminated woven orchard protection covers manufactured from high density polyethylene (HDPE) tapes to improve the productivity and quality of orchards. આ માપદંડ ફળોદ્યાનની ઉત્પાદકતા અને ગુણવત્તાના સુધાર માટે ઉચ્ચ ઘનત્વ પોલીથીન(એચડીપીઈ) ટેપથી નિર્મિત પડવાળા વણેલા ફળોદ્યાન સંરક્ષણના આવરણ માટે નિર્માણ અને અન્ય કામગીરીની જરૂરિયાતોને નિર્ધારિત કરે છે.
50.	IS 17357 : 2020	હાર્વેસ્ટ જાલ / Harvest nets / હાર્વેસ્ટ નેટ્સ	યહ માનક મિટ્ટી / જમીન કે સાથ ઉનકે સંપર્ક સે બચાકર ફલોં કી ક્ષતિ સુરક્ષા કે લીફે કૃષિ ઓર બાગવાની પ્રયોજનાર્થે એકલ ફિલામેન્ટ કે ધાગે સે નિર્મિત ફસલ નેટ કે લીફે નિર્માણ ઓર અન્ય નિષ્પાદન અપેક્ષાઓં કો નિર્ધારિત કરતા હૈ।/ This standard prescribes constructional and other performance requirements for harvest nets manufactured from mono filament yarns for agriculture and horticulture purposes for damage protection of fruits by avoiding their contact with soil/ground. આ માપદંડ માટી-જમીનના સાથે તેના સંપર્કથી સુરક્ષિત રાખીને ફળોને નુકસાન ન થાય તે માટે ખેતી અને બાગાયતીના ઉદ્દેશ્યથી એકમ ફિલામેન્ટના દોરાથી નિર્મિત પાક નેટ માટે નિર્માણ અને અન્ય કામગીરીની જરૂરિયાતોને નિર્ધારિત કરે છે.
51.	IS 11170 : 1985	કૃષિ પ્રયોજનોં કે લીફે નિરંતર ગતિ સંપીડન પ્રજ્વલન (ડીજલ) ઈંજન (20 કિલોવાટ તક) / Constant speed compression ignition (Diesel) engines for agricultural purposes (Up To 20 KW) / કોન્સ્ટન્ટ સ્પીડ કમ્પ્રેશન ઇગ્નિશન(ડિઝલ) એન્જિન ફોર એગ્રિકલ્ચર પર્પઝ (અપ ટુ 20 કિ. વો.)	20 kW તક કી રેટિંગ કે કૃષિ પ્રયોજનાર્થે સતત ગતિ સંપીડન પ્રજ્વલન (ડીજલ) ઈંજન કે લીફે નિષ્પાદન અપેક્ષાઓં કો નિર્ધારિત કરતા હૈ।/ Lays down the performance requirements for Constant speed compression ignition (diesel) engines for agricultural purposes of rating up to 20 kW 20 કિલોવોટ સુધી રેટિંગના કૃષિ પ્રયોજનાર્થે સતત ઝડપી કમ્પ્રેશન ઇગ્નિશન(ડિઝલ) એન્જિન માટે કામગીરીની જરૂરિયાતોને નિર્ધારિત કરે છે.
52.	IS 2052: 2023	મવેશિયોં કે લીફે મિશ્રિત ચારા / Compounded feeds for cattle / કમ્પાઉન્ડેડ ફીડ્સ ફોર કેટલ	યહ માનક મેંસોં, મવેશિયોં ઓર બેલોં કે મિશ્રિત પશુ આહાર કે લીફે નમૂનાકરણ ઓર પરીક્ષણ કી અપેક્ષાઓં તથા પદ્ધતિયોં કો નિર્ધારિત કરતા હૈ।/ This standard prescribes the requirements and the methods of sampling and tests for compounded cattle feeds for buffaloes, cattle and working bullocks. આ માપદંડ ભેંસ, ઢોર અને બળદ માટે મિશ્રિત પશુ આહાર માટે નમૂના અને તપાસની જરૂરિયાતો તથા પદ્ધતિઓને નિર્ધારિત કરે છે.
53.	IS 1374 : 2007	પોલ્ટ્રી ફીડ / Poultry feeds / પોલ્ટ્રી ફીડ્સ	યહ માનક મુર્ગી (ગેલસ ડીએમનેસ્ટિકસ) ખોજન કે લીફે અપેક્ષા, નમૂનાકરણ ઓર પરીક્ષણ કે પદ્ધતિયોં કો નિર્ધારિત કરતા હૈ।/ This standard prescribes requirement, sampling and methods of test for chicken (Gallus dmnesticus) feeds. આ માપદંડ મરઘા(ગેલસ ડિએમનેસ્ટિકસ) આહાર માટે જરૂરિયાતો, નમૂના અને તપાસની પદ્ધતિઓને નિર્ધારિત કરે છે.

भाग-III/ Part-III सिंचाई, जल आपूर्ति और स्वच्छता पर मानक Standards on Irrigation, water supply and sanitation/ સિંચાઈ, પાણી પુરવઠા અને સ્વચ્છતા પરનાં ધોરણો

સિંચાઈ Irrigation સિંચાઈ

1.	IS 15500 (Pt 1 - 8) : 2021	ગહરાઈ સે પાની નિકાલને વાલે હેંડ પંપ / Deepwell Handpump / ડિપવેલ હેન્ડપંપ	इस मानक में गहराई से पानी निकालने वाले हस्तचालित पंप, पुर्जे और विशेष उपकरण शामिल हैं/ This standard covers Deepwell Handpumps, Components and Special Tools આ માપદંડ ઊંડાણથી પાણી કાઢનારી હસ્તચંચાલિત પંપ, સાધનો અને વિશેષ ઉપકરણ સમાવિષ્ટ છે.
----	----------------------------	---	--

2.	IS 8035 : 2022	उथला कुआँ हैंड पंप / Shallow Well Handpump / शेवो वेव હેન્ડપંપ	यह मानक ऐसे कुएं जिनका स्थिर जल स्तर जमीनी स्तर से 7 मीटर से अधिक नहीं है से पानी निकालने के लिए हस्तचालित पंप को शामिल करता है/ This standard covers handpumps for lifting water from wells having static water level not exceeding 7m below ground level. આ માપદંડ એવાં કુવા જેનું સ્થિર પાણીનું સ્તર જમીની સ્તરથી 7 મીટરથી વધુ નથી તેમાં પાણી કાઢવા માટે હસ્તસંચાલિત પંપ સમાવિષ્ટ કરે છે.
3.	IS 14106 : 2018	डायरेक्ट एक्शन हैंडपंप / Direct Action Handpump / ડાયરેક્ટ એક્શન હેન્ડપંપ	यह भारतीय मानक ऐसे बोरवेल जिनका स्थिर जल स्तर 15 मीटर तक पानी निकालने के लिए उपयुक्त प्रत्यक्ष कार्य हस्तचालित पंपों को निर्दिष्ट करता है/ This Standard specifies direct action hand pumps suitable for lifting water from borewells with static water level not exceeding 15m. આ માપદંડ એવા બોરવેલ જેનું સ્થિર પાણીનું સ્તર 15 મીટર સુધી પાણી કાઢવા માટે ઉપયુક્ત પ્રત્યક્ષ કામ હસ્તસંચાલિત પંપમાં સમાવિષ્ટ કરે છે.
4.	IS 8034 : 2018	निम्रज्जनीय पंपसेट / Submersible pumpsets / સબમર્સિબલ પમ્પસેટ	यह मानक कृषि और जल आपूर्ति उद्देश्यों में उपयोग के लिए साफ, शीतल जल प्रहस्तन के लिए आमतौर पर बोरहोल (बोरवेल या ट्यूबवेल) में उपयोग किए जाने वाले एकल / तीन चरण एसी इंडक्शन मोटर का उपयोग करके सबमर्सिबल पंपसेट (एकल / बहु चरण) की अपेक्षाओं को निर्दिष्ट करता है।/ This Standard specifies the requirements for submersible pumpsets (single/multi stage) using single/ three phase AC induction motor, commonly used in boreholes (borewells or tubewells) for handling clear, cold water for application in agriculture and water supplies purposes. આ માપદંડ કૃષિ અને પાણીની આપૂર્તિના ઉદ્દેશ્યના ઉપયોગ માટે સ્વચ્છ, શીતળ પાણીસામાન્ય રીતે બોરહોલમાં ઉપયોગ કરવામાં આવતા (બોરવેલ અથવા ટ્યુબવેલ) ત્રણ તબક્કામાં એસી ઇન્ડક્શન મોટરનો ઉપયોગ કરીને સબમર્સિબલ - વાળા એક જ જરૂરિયાતોને નિર્દેશિત કરે છે.
5.	IS 9079 : 2018	कृषि और पानी की आपूर्ति के उद्देश्यों के लिए साफ, शीतल जल के लिए मोनोसेट पंप / Monoset Pumps for Clear, Cold Water for Agricultural and Water Supply / મોનોસેટ પમ્પ્સ ફોર ક્લીઅર, કોલ્ડ વોટર ફોર એગ્રિકલ્ચર એન્ડ વોટર સપ્લાય	यह मानक कृषि और जल आपूर्ति उद्देश्यों के लिए साफ, शीतल जल प्रहस्तन के लिए एकल/तीन चरण एसी इंडक्शन मोटर/मोटर हिस्से का उपयोग करके मोनोसेट पंप (एकल/बहु चरण) के लिए अपेक्षाओं को निर्दिष्ट करता है। This Standard specifies the requirements for monoset pumps (single/multi stage) using single/three phase a.c. induction motor/motor portion for handling clear, cold water for agricultural and water supply purposes. આ માપદંડ કૃષિ અને પાણીની આપૂર્તિના ઉદ્દેશ્ય માટે સ્વચ્છ, ઠંડુ પાણીનાએકલ મોટરના ભાગનો ઉપયોગ કરીને ત્રણ તબક્કામાં એસી ઇન્ડક્શન મોટર માટે જરૂરિયાતોને નિર્દેશિત કરે છે.
6.	IS 8472 : 2019	स्वच्छ, शीतल जल के लिए अपकेन्द्री पुनर्योजी पंप /Centrifugal regenerative pumps for clear, cold water / સેન્ટ્રીફ્યુગલ રિજનરેટિવ પમ્પ્સ ફોર ક્લીઅર, કોલ્ડ વોટર	यह मानक अपकेन्द्री पुनर्योजी पंपों जो साफ, शीतल जल प्रहस्तन के लिए अपकेन्द्री पंप पुनरावृत कार्य करता है के लिए तकनीकी अपेक्षाओं को निर्दिष्ट करता है। पंप का निर्माण या तो अनावृत पंप या एकल या बहु-चरण निर्माण में मोनोसेट के रूप में किया जा सकता है। This standard specifies the technical requirements for centrifugal regenerative pumps that is, repeated centrifugal action pumps for handling clear, cold water. The pump may be constructed either as a bare pump or monoset in single or multi-stage construction.

7.	IS 12232 (Part 1) : 1996/ISO 7749-1	घुर्नी फुहारक Rotating Sprinkler / रोटेटिंग स्प્રिंकलर	यह मानक कृषि सिंचाई उपकरण - घूमता हुआ फुहारक के लिए डिजाइन और परिचालन अपेक्षाओं को शामिल करता है/This Standard covers Design and operational requirements for Agricultural irrigation equipment - Rotating sprinkles आ मानक कृषि सिंचाई साधनो- रोटेटिंग स्प्रिंकलर माटे डिजाइन अने कार्यवाहक जरूरियातोने समाविष्ट करे छे.
8.	IS 12786 : 1989	पार्श्व सिंचाई के लिए पॉलीथीन पाइप /Polythene pipes for irrigation laterals (for Drip irrigation system) / पोलिथीन पाइप फॉर ड्रिप इरिगेशन सिस्टम (ड्रिप ड्रिप इरिगेशन सिस्टम)	यह मानक पार्श्व सिंचाई के लिए उपयोग की जाने वाली 12 मिमी से 32 मिमी तक बाहरी व्यास के पॉलीइथाइलीन पाइपों के लिए जिसमें उत्पादन के दौरान शाखा आपूर्ति लाइनें जिन पर छिड़काव या बूंदे या उत्सर्जक प्रत्यक्ष या फिटिंग के माध्यम से या पाइप में बने होते हैं के लिए अपेक्षाओं को निर्धारित करता है। This standard lays down requirements for polyethylene pipes of outside diameter from 12 mm up to 32 mm to be used for irrigation laterals that is branch supply lines on which sprayers or drippers or emitters are mounted directly or by means of a fitting or formed in the pipe during production.
9.	IS 13487 : 1992	उत्सर्जक /Emitters (for Drip irrigation System) / ऐमिटर्स (ड्रिप ड्रिप इरिगेशन सिस्टम)	यह मानक ड्रिप सिंचाई प्रणाली में उपयोग किए जाने वाले सिंचाई एमिटर की यांत्रिक और कार्यात्मक अपेक्षाओं को निर्दिष्ट करता है।/This standard specifies mechanical and functional requirements of irrigation emitters used in drip irrigation systems. आ मानक ड्रिप सिंचाई प्रणालीमां उपयोगमां वेवामां आवती सिंचाई ऐमिटर्सनी यांत्रिक अने कार्यवाहक जरूरियातोने निर्दिष्ट करे छे.
10.	IS 13488 : 2008	उत्सर्जक पाइप पद्धतियों /Emitting pipe Systems (for Drip irrigation System) / ऐमिटिंग पाइप सिस्टम (ड्रिप ड्रिप इरिगेशन सिस्टम)	यह मानक ड्रिप सिंचाई प्रणाली में प्रयुक्त एमिटर पाइपों और उनकी फिटिंग की यांत्रिक और कार्यात्मक अपेक्षाओं को निर्दिष्ट करता है/ This standard specifies the mechanical and functional requirements of the emitting pipes and their fittings used in drip irrigation systems. आ मानक ड्रिप सिंचाई प्रणालीमां कार्यरत
11.	IS 14482 : 1997	ड्रिप सिंचाई के लिए पॉलीथीन माइक्रो ट्यूब / Polyethylene Micro Tubes for Drip Irrigation / पोलिथीन माइक्रो ट्यूब फॉर ड्रिप इरिगेशन	यह मानक ड्रिप सिंचाई प्रणाली के लिए 0.9 से 1.2 मिमी के अंदर के व्यास वाले पॉलीथीन सूक्ष्म ट्यूबों के परीक्षण की अपेक्षाओं और पद्धतियों को निर्धारित करता है/ This standard prescribes the requirements and methods of tests for polyethylene micro tubes of inside diameter 0.9 to 1.2 mm for drip irrigation system.
12.	IS 14606 : 2022	दानेदार मीडिया फिल्टर /Granulated Media Filters / ग्रेन्युलेटेड मीडिया फिल्टर्स	यह मानक मैनुअल और स्वचालित प्रतिवाह मीडिया फिल्टर से संबंधित है / This standard deals with manual and automatic backflow media filters

13.	IS 17425 : 2020	स्प्रिंकलर सिंचाई उपस्कर प्रणाली के लिए सहज संयोजी पॉली एथीलीन पाइप तथा फिटिंग /Quick Coupled Polyethylene Pipes and Fittings for Sprinkler Irrigation (for sprinkler irrigation system) / क्विक कपल्ड पोलिथिलीन पाइप्स ऐन्ड फिटिंग्स फ़ोर स्प्रिंकलिंग इरिगेशन (फ़ोर स्प्रिंकलर इरिगेशन सिस्टम)	यह मानक मुख्य, सबमेन या पार्श्व के रूप में वहनीय छिड़काव और ड्रिप सिंचाई प्रणाली के लिए उपयुक्त 40 मिमी से 200 मिमी के बाहरी व्यास के कच्चे माल, निर्माण, परीक्षण की पद्धति और त्वरित युग्मित तथा सादे पॉलीथीन पाइप और फिटिंग के लिए सामान्य अपेक्षाओं को निर्धारित करता है।/ This standard lays down the general requirements for raw materials, manufacturing, method of tests and testing of quick coupled and plain polyethylene pipes and fittings of outside diameters 40 mm to 200 mm used for portable sprinkler and drip irrigation systems as mains, sub mains or laterals.
14.	IS 12231 : 1987	कृषि पंपसेट के लिए यूपीवीसी पाइप और यूपीवीसी फिटिंग /uPVC Pipes and uPVC fittings for agricultural pumpsets / युपीवीसी पाइप्स ऐन्ड युपीवीसी फिटिंग्स फ़ोर ऐग्रिकल्चर पम्पसेट	यह मानक कृषि पंप सेटों की चूषण और वितरण लाइनों जो वातावरण और सूर्य के प्रकाश के संपर्क में हो सकता है, के लिए गैर-प्लास्टिकयुक्त पॉलीविनाइल क्लोराइड से बने सादे पाइपों की सिरा की अपेक्षाओं को शामिल करता है। This standard covers requirements for plain end pipes made of unplasticized polyvinyl chloride for suction and delivery lines of agricultural pump sets, which may be exposed to atmosphere and sunlight.
15.	IS 12818 : 2010	बोर तथा नलकूपों के लिए अनम्यकृत पीवीसी जाली और आवरण पाइप /uPVC screen pipes for borewells / युपीवीसी स्क्रीन पाइप्स फ़ोर बोरवेल्स	यह मानक पानी की आपूर्ति के लिए बोर/ट्यूबवेल हेतु अप्लास्टिकीकृत पॉलीविनाइल क्लोराइड से उत्पादित 35 मिमी से 400 मिमी सांकेतिक व्यास के धारीदार स्क्रीन, सादे स्क्रीन और सादे आवरण पाइप की अपेक्षाओं को शामिल करता है।/ This standard covers the requirements of ribbed screen, plain screen and plain casing pipes of nominal diameter 35 mm to 400 mm, produced from unplasticized polyvinyl chloride for bore/tubewells for water supply.
16.	IS 6748 (Part 1) : 1973	मृदा संरक्षण से संबंधित वाटरशेड प्रबंधन: भाग 1 कृषि संबंधी पहलू / Watershed management relating to soil conservation: Part 1 agronomic aspects / वॉटरशेड मेनेजमेन्ट रिलेटिंग टु सोइल कन्सर्वेशन : पार्ट 1 ऐग्रोनोमिक आस्पेक्ट्स	यह मानक जलग्रहण क्षेत्र में मृदा संरक्षण के लिए कृषि संबंधी पहलुओं और अपनाई जाने वाली उपयुक्त पद्धति की संस्तुतियों को शामिल करता है।/ This standard covers the recommendations on the agronomical aspects for soil conservation in the catchment area and the appropriate method(s) to be adopted.
जल आपूर्ति और स्वच्छता/ Water Supply & Sanitation / पाणी पुरवठा અને स्वચ્છતા			
1.	IS 10500: 2012	पेय जल / Drinking water / ड्रिंकिंग वॉटर	यह मानक पेयजल के नमूने और परीक्षण की अपेक्षाओं तथा पद्धतियों को निर्धारित करता है।/ This standard prescribes the requirements and the methods of sampling and test for drinking water.
2.	IS 12701 : 1996	पानी के भंडार हेतु प्लास्टिक टैंकियाँ / Plastic Overhead water tank / प्लास्टिक ओवरहेड वॉटर टेन्क	यह मानक सामग्री, आयाम निर्माण, आकार, कारीगरी, कार्य निष्पादन अपेक्षाओं और घूर्णी ढाला पॉलीथीन जल भंडारण टैंकों के निरीक्षण और परीक्षण की अपेक्षाओं को शामिल करता है।/ This standard covers the requirements of materials, dimensions construction, shape, workmanship, performance requirements and inspection and testing of rotational moulded polyethylene water storage tanks.

3.	IS 8931 : 2021	जल सेवाओं के लिए तांबा मिश्र धातु के एकल नल, संयोजित नल, समुच्चय स्टॉप वॉल्व एवं एकल लिवर मिक्सर / Copper Alloy Single Taps, Combination Tap Assemblies, Stop Valves and Single Lever Mixers / कोपर अलेवीय सिन्गल टेप्स, कोम्बिनेशन टेप असेम्ब्लिस, स्टोप वाल्व्स अन्ड सिन्गल लिवर मिक्सर	यह मानक सामग्री, निर्माण, कारीगरी, निर्माण, आयाम, परिसज्जा और निकेल-क्रोमियम प्लेटेड तांबा धातु गैर-उठान धुरी टाइप एकल स्तंभ और बिब टेप्स, समिश्रण टैप समुच्चयन, बंद वाल्व और एकल उत्तोलक मिश्रण यंत्र के परीक्षण से संबंधित अपेक्षाओं को पूरा करता है।/ This standard lays down the requirements regarding materials, manufacture, workmanship, construction, dimensions, finish and testing of nickel-chromium plated copper alloy non-rising spindle type single pillar and bib taps, combination tap assemblies, stop valves and single lever mixers
4.	IS 9763 : 2000	गर्म और ठंडे पानी के लिए प्लास्टिक की बिब टोटियों, एंगल वाल्व और रोक तथा फुहारक / Plastic Bib Taps, Pillar Taps, Angle Valves and Stop Valves for Hot & Cold Water use/ प्लास्टिक बीब टेप्स, पिल्लर टेप्स, अंगल वाल्व्स अन्ड स्टोप वाल्व्स फ़ॉर हॉट अन्ड कोल्ड वॉटर	यह मानक गर्म और शीतल जल की सेवाओं के लिए सामग्री, आयाम, निर्माण परिसज्जा, और प्लास्टिक बिब टैप, स्तंभ टैप, बंद वाल्व और एंगल वाल्व के परीक्षण के संबंध में अपेक्षाओं को निर्धारित करता है।/This standard lays down the requirements regarding material, dimensions, construction finish, and testing of plastic bib taps, pillar taps, stop valves and angle valves for hot and cold water services.
5.	IS 2556 (Part 3) : 2004	बिठाव कुंड / Indian water closet (Squatting pan) / इन्डियन वॉटर क्लोसेट (स्क्वैटिंग)	इस मानक में पैटर्न, आकार, निर्माण, आयाम, परिसज्जा, फ्लशिंग परीक्षण, निरीक्षण और कांच के बिठाव कुंड के लिए चिन्ह की अपेक्षाएं शामिल हैं।/ This standard covers the requirements for patterns, sizes, construction, dimensions, finish, flushing tests, inspection and marking for vitreous squatting pans.
6.	IS 2556 (Part 2) : 2004	पश्चिमी जल कोठरी / Western water closet / वेस्टर्न वॉटर क्लोसेट	यह मानक कांच वाशडाउन जल शौचकुंड के लिए पैटर्न, निर्माण, आयाम और छूट, परिसज्जा और चिन्ह की अपेक्षाओं को शामिल करता है / This standard covers the requirements for patterns, construction, dimensions and tolerances, finish and marking for vitreous washdown water closets .
7.	IS 2556 (Part 4) : 2004	वाँश बेसिन (सिरेमिक/विट्रियस) / Wash Basins (Ceramic/ Vitreous / वोश बेसिन्स (सिरामिक/ विट्रियस)	इस मानक में कांच के वाश बेसिन के लिए अपेक्षाएं, पैटर्न और आकार, आयाम और छूट, निर्माण, परिसज्जा, नमूनाकरण और चिन्ह के प्रावधान शामिल हैं। This standard covers the requirements, patterns and sizes, dimensions and tolerances, construction, finish, sampling and marking provisions for vitreous wash basins.
8.	IS 2556 (Part 16) : 2002	दीवार पर लगने वाले शौचकुंड / Wall mounted Western Washdown Water Closets / वॉल माउन्टेड वेस्टर्न वॉशडाउन वॉटर क्लोसेट्स	यह मानक कांच के वाशडाउन दीवार पर आरोहित जल शौचकुंड के लिए पैटर्न निर्माण, आयाम और छूट, परिसज्जा और चिन्ह के लिए अपेक्षाओं को शामिल करता है।/ This standard lays down the requirements for patterns construction, dimensions and tolerances, finish and marking for vitreous wash down wall mounted water closet.
9.	IS 2556 (Pt 15) : 2004	यूनिवर्सल जल मूत्रालय / Universal Water Closets/ युनिवर्सल वॉटर क्लोसेट्स	यह मानक सार्वभौमिक जल शौचकुंड के लिए पैटर्न, आयाम और छूट, निर्माण, परिसज्जा, परीक्षण, निरीक्षण और चिन्ह की अपेक्षा को शामिल करता है।/ This standard covers the requirement for patterns, dimensions and tolerances, construction, finish, tests, inspection and marking for universal water closets .
10.	IS 774 : 2021	शौचकुण्डों व मूत्रालयों के लिए सिरेमिक (चीनी मिट्टी) के प्रधावन	यह मानक मैयुअल रूप से संचालित उच्च-स्तरीय और निम्न-स्तरीय फ्लशिंग सिस्टम की क्षमता, 5 लीटर और 10 लीटर, पानी-कोठरी,

		टंकियाँ / Cistern (Ceramic) / सिस्टर्न (सिरामिक)	स्क्राटएमजीपैन और अननल के साथ-साथ फ्लश पाइप विवरण के लिए आवश्यकताओं को कवर करता है। This standard covers requirements for manually operated high-level and low-level flushing cisterns of capacities, 5 ltrs and 10 ltrs, for water-closets, squatting pans and urinals, together with flush pipe details.
11.	IS 7231 : 2021	शौचकुण्डों व मूत्रालयों के लिए प्लास्टिक की प्रधावन टंकियाँ / Cistern (Plastic) / सिस्टर्न (प्लास्टिक)	यह मानक फ्लश पाइप विवरण के साथ बिठाव कुंड और मूत्रालय सहित शौच कुंड के लिए 6/3 लीटर, 4.8/2.8 लीटर और 4/2 लीटर की क्षमता वाले मैनुअल रूप से संचालित डुअल-फ्लश प्लास्टिक फ्लशिंग सिस्टर्न के लिए अपेक्षाओं को शामिल करता है। This standard covers requirements for manually operated dual-flush plastic flushing cisterns of capacities 6/3 litres, 4.8/2.8 litres and 4/2 litres for water closets (WC) including squatting pans and urinals, together with flush pipe details
12.	IS 13983 : 1994	घरेलू प्रयोजनों के लिए स्टेनलेस इस्पात के सिंक / Stainless Steel Sinks for domestic use / स्टेनलेस स्टील सिन्क्स फ़ोर डोमेस्टिक यूज़	यह मानक घरेलू उद्देश्यों के लिए सिट-ऑन और इनसेट प्रकार के जंगरोधी इस्पात की होदी (सिंक) के लिए सामग्री, आयाम, निर्माण और कारीगरी के संबंध में अपेक्षाओं को शामिल करता है।/ This standard covers requirements regarding material, dimensions, construction and workmanship for sit-on and inset type stainless steel sinks for domestic purposes.
13.	IS 8329 : 2000	ढले तन्य लोहे के दाप पाइप / Ductile Iron pipes / डक्टाइल आयरन पाइप्स	यह मानक पाइप लाइनों के निर्माण के लिए धातु (लाइन या अनलाइन) या मिट्टी से बने और उनके जोड़ों में निर्मित लचीला लौह पाइपों पर लागू होने वाली अपेक्षाओं और संबंधित परीक्षण पद्धतियों को निर्दिष्ट करता है।/ This standard specifies the requirements and associated test methods applicable to ductile iron pipes manufactured in metal (lined or unlined) or sand moulds and their joints for the construction of pipe lines
14.	IS 17650 (Pt 1 & 2) : 2021	जल कुशल नलसाजी उत्पाद - सेनेटरीवेयर और सैनिटरी फिटिंग / Water efficient plumbing products – Sanitaryware AND sanitary fittings / वॉटर ऐफिशियन्ट प्लम्बिंग प्रोडक्ट – सेनेटरीवेयर ऐन्ड सैनिटरी फिटिंग्स	यह मानक सैनिटरीवेयर के मूल्यांकन और जल दक्षता रेटिंग जैसे कि जल की दक्षता के आधार पर उनके कार्यनिष्पादन के लिए शौचकुंड, बिठाव कुंड, फ्लश वाल्व, फ्लशिंग सिस्टर्न और मूत्रालय, जो प्रासंगिक भारतीय मानकों में निर्दिष्ट अपेक्षाओं के अतिरिक्त हैं के लिए अपेक्षाओं को शामिल करता है, ।/ This standard covers requirements for assessment and water efficiency rating of sanitaryware, such as water closets, squatting pans, flush valves, flushing cisterns and urinals for their performance based on water efficiency, which are in addition to the requirements specified in relevant Indian Standards as applicable. यह मानक जल दक्षता पर आधारित उनके कार्यनिष्पादन के लिए नल और फुहारा जैसे सैनिटरी फिटिंग्स के मूल्यांकन और जल दक्षता रेटिंग के लिए अपेक्षाओं को शामिल करता है, जो लागू होने वाले प्रासंगिक भारतीय मानकों में निर्दिष्ट अपेक्षाओं के अतिरिक्त हैं।/ This standard covers requirements for assessment and water efficiency rating of sanitary fittings, such as faucets (taps) and showerheads for their performance based on water efficiency, which are in addition to the requirements specified in relevant Indian Standards as applicable.
15.	IS 1239 (Part 1) : 2004	जी.आई. पाइप / GI pipes / ज़ि.आल. पाइप्स	यह मानक जल, खतरा रहित गैस, वायु और भाप के प्रयोग हेतु वेल्डकृत और सीवन रहित सादे छोर वाली या चूड़ीदार एवं सॉकेटेड इस्पात नलिकाओं की अपेक्षाओं को शामिल करता है।/ This standard covers the requirements for welded and

			seamless plain end or screwed and socketed steel tubes intended for use for water, non-hazardous gas, air and steam.
16.	IS 4984 : 2016	जल आपूर्ति के लिए पॉलीइथाइलीन पाइप / Polyethylene pipes and fittings for water supplies/ पोलिइथाइलीन पाइप्स एन्ड फिटिंग्स फॉर वॉटर	यह मानक उपचार से पहले कच्चे पानी और सामान्य प्रयोजन के लिए भी पानी सहित मानव उपभोग के लिए पानी के परिवहन के लिए पॉलीथिन (पीई) पाइप (मेन और सर्विस पाइप) के लिए अपेक्षाओं को निर्धारित करता है। This standard lays down the requirements for polyethylene (PE) pipes (mains and service pipes) intended for the conveyance of water for human consumption including raw water prior to treatment and also water for general purpose.
17.	IS 15778 : 2007	तप्त और अतप्त पेयजल वितरण व्यवस्था के लिए क्लोरीनयुक्त पॉलीविनाइल क्लोराइड (सीपीवीसी) पाइप / Chlorinated Polyvinyl Chloride (CPVC) pipes for hot and cold water installation / क्लोरिनाइटेड पोलिविनाइल क्लोराइड (सीपीवीसी) पाइप्स फॉर हॉट एन्ड कोल्ड वॉटर इन्स्टॉलेशन	यह मानक एसडीआर II, 7.4, 6 और 5 के 16 से 200 मिमी के अभिहित व्यास के पॉलीप्रोपाइलीन-यादृच्छिक कॉपोलीमर पाइपों के लिए अपेक्षाओं को निर्दिष्ट करता है: क) अंदर और बाहर की इमारतों के लिए दीवार में संगुप्त गर्म और ठंडे पानी की पाइपलाइन (उचित रूप से यूवी स्थायीकृत), और ख) इमारतों के अंदर और बाहर सौर ताप प्रणाली के लिए पाइपलाइन।/ This standard specifies requirements for polypropylene-random copolymer pipes from 16 to 200 mm nominal diameter of SDR II , 7.4, 6 and 5 for : a) Wall concealed hot and cold water conveyance pipeline for inside and outside buildings (properly UV stabilized) , and b) Pipelines for the solar heating system inside and outside the buildings.
18.	IS 4985 : 2021	जल की पूर्ति के लिए असुघलित पीवीसी पाइप / Unplasticized Polyvinyl Chloride (UPVC) Pipes and fittings (injection moulded or fabricated) for potable water supplies / अनप्लास्टिकसाइज्ड पोलिविनाइल क्लोराइड (युपीवीसी) पाइप्स एन्ड फिटिंग्स (इन्जेक्शन मोल्डेड और फेब्रिकेटेड) फॉर पोटैबल वॉटर सप्लाई	यह मानक पेयजल आपूर्ति के लिए इलास्टोमरिक सीलिंग रिंग के साथ उपयोग सहित सॉकेट के साथ-साथ सादे पाइप के लिए अपेक्षाओं को शामिल करता है। इस मानक में कृषि उपयोग के लिए पाइप भी शामिल हैं।/ This standard covers requirements for plain as well as socket-ended pipes, including those for use with elastomeric sealing rings, for potable water supplies. The standard also covers pipes for agricultural use.
19.	IS 15801 : 2008	तप्त और अतप्त जल की व्यवस्था के लिए पॉलीप्रोपाइलीन-रैंडम कॉपोलीमर (पीपीआर) पाइप / Polypropylene-Random copolymer (PPR) pipes for hot and cold water installation / पोलिप्रोपाइलीन-रैंडम कॉपोलीमर (पीपीआर) पाइप्स फॉर हॉट एन्ड कोल्ड वॉटर इन्स्टॉलेशन	यह मानक एसडीआर II, 7.4, 6 और 5 के 16 से 200 मिमी अभिहित व्यास के पॉलीप्रोपाइलीन ई-रैंडम कॉपोलीमर पाइप के लिए अपेक्षाओं को निर्दिष्ट करता है: क) इमारत के अंदर और बाहर (उचित रूप से यूवी स्थायीकृत), और बी) इमारतों के अंदर और बाहर सौर ताप प्रणाली के लिए पाइपलाइन/ This standard specifies requirements for polypropylene e-random copolymer pipes from 16 to 200 mm nominal diameter of SDR II , 7.4, 6 and 5 for :

			a) Wall concealed hot and cold water conveyance pipeline for inside and outside building (properly UV stabilized), and b) Pipelines for the solar heating system inside and outside the buildings.
20.	IS 651 : 2007	कांचाभ स्टोनवेयर पाइप और फिटिंग / Glazed Stoneware Pipes and Fittings / ગ્લેઝડ સ્ટોનવેર પાઇપ્સ એન્ડ ફિટિંગ્સ	यह मानक स्टोनवेयर या गीली मिट्टी के पाइप और फिटिंग के लिए आयाम और कार्यनिष्पादन की अपेक्षाओं को शामिल करता है/This standard covers dimensions and performance requirements for stoneware or vitrified clay pipes and fittings: આ માનક સ્ટોનવેયર અથવા ભીની માટીના પાઇપ અને ફિટિંગ માટે પરિમાણ અને કામગીરીની જરૂરિયાતોને સમાવિષ્ટ કરે છે.
21.	IS 13592 : 2013	संवातन और वर्षा जल संग्रहण के तंत्र सहित भवनों के अन्दर व बाहर की मिट्टी तथा अपशिष्ट निरावेशन तंत्र के लिए अनम्यकृत पॉलीविनाइल क्लोराइड (पीवीसी) पाइप / PVC pipes and fittings for soil and waste discharge / પીવીસી પાઇપ્સ એન્ડ ફિટિંગ્સ ફોર સોઇલ એન્ડ વેસ્ટ ડિસ્ચાર્જ	यह मानक 40 मिमी से 315 मिमी के अभिहित बाहरी व्यास वाले सादे और पॉलीविनाइल क्लोराइड (पीवीसी-यू) पाइपों के लिए अपेक्षाओं को शामिल करता है, जिसका उपयोग संवातन, वर्षा जल और वर्षा जल संग्रहण अनुप्रयोगों सहित इमारतों के अंदर और बाहर की मिट्टी और अपशिष्ट निरावेशन प्रणाली के लिए किया जाता है।/ This standard covers requirements for plain and socket end unplasticized polyvinyl chloride (PVC-U) pipes with nominal outside diameters 40 mm to 315 mm for use for soil and waste discharge systems inside and outside buildings including ventilation, rain water and rain water harvesting applications. આ માનક 40 મીમીથી 315મીમીનાબાહ્ય વ્યાસ ધરાવતા સાદા અને પોલીવિનાઇલ ક્લોરાઇડ(પીવીસી-યુ) પાઇપો માટે જરૂરિયાતોને સમાવિષ્ટ કરે છે, જેનો ઉપયોગ હવાની અવરજવર, વરસાદના પાણી સંગ્રહ સહિત ઇમારતોના અંદર અને બાહર માટી અને ખરાબાના નિકાલ અર્થે કરવામાં આવે છે.
22.	IS 779 : 1994	पानी के मीटर घरेलू किस्म/ Water meter (Domestic) / વોટર મીટર(ડોમેસ્ટિક)	यह मानक पारिभाषिक शब्दावली, निर्माण, तकनीकी विशेषताओं, मेट्रोलॉजिकल विशेषताओं और पानी के मीटर की अन्य अपेक्षाओं को शामिल करता है, जिसमें 50 मिमी तक के चूड़ीदार छोर के संयोजी होते हैं और 1.5 से 15 kl / h की सीमा में अभिहित प्रवाह दर होती है, जो 1 एमपीए (अधिकतम) और परिवेश ताप के मामूली दबाव पर ठंडे पीने योग्य पानी का प्रवाह मापने के लिए उपयुक्त होती है।/ This standard covers terminology, construction, technical characteristics, metrological characteristics and other requirements of water meters with threaded end connections of size up to and including 50 mm, having nominal flow rates in the range of 1.5 to 15 kl/h, suitable for measuring the flow of cold potable water at a nominal pressure of 1 MPa (Max) and ambient temperature. આ માનક વ્યાખ્યાયિત શબ્દાવલી, નિર્માણ, તકનીકી વિશેષતાઓ, મેટ્રોલોજિકલ વિશેષતાઓ અને પાણીના મીટરની અન્ય જરૂરિયાતોને સમાવિષ્ટ કરે છે, જેમાં 50 મીમી સુધી થ્રેડેડ એન્ડનું જોડાણ હોય છે અને 1.5થી 15માં યોગ્ય પ્રવાહ દ હોય છે, જે 1 એમપીએ(વધુમાં વધુ) અને તાપમાનના અંદાજ માટે મામૂલી દબાણ પર ઠંડા પીવાના પાણીના પ્રવાહ માપવા અર્થે ઉપયોગી હોય છે.
23.	IS 1475 Part 1 : 2001	पेयजल कूलर / Drinking Water Coolers / ડ્રિંકિંગ વોટર કુલર્સ	यह मानक पीने के पानी के वितरण के लिए उपयोग किए जाने वाले पेयजल कूलर की अपेक्षाओं को शामिल करता है।/ This standard covers the requirements for Drinking Water Coolers used for dispensing drinking water. આ માનક પીવાના પાણીના વિતરણ માટે ઉપયોગ કરવામાં આવતા ડ્રિંકિંગ વોટર કુલર્સની જરૂરિયાતોને સમાવિષ્ટ કરે છે.

भाग-IV/ Part-IV स्टेशनरी आइटम और फर्नीचर पर मानक / Standards on Stationery items and Furniture / स्टेशनरी वस्तुओं અને ફર્નિચર પરનાં ધોરણો

1.	IS 1848 (Part 1 and 2) : 2018	लेखन एवं मुद्रण कागज / Writing printing paper / રાઇટીંગ પ્રિન્ટિંગ પેપર	यह मानक लेखन और मुद्रण कागज के लिए नमूनाकरण और परीक्षण की अपेक्षाओं और विधियों को निर्धारित करता है।/ This standard prescribes requirements and methods of sampling and test for writing and printing paper. આ માનક લેખન અને મુદ્રણ કાગળ માટે નમૂના અને તપાસની જરૂરિયાતોને અને પ્રક્રિયાઓને નિર્ધારિત કરે છે.
2.	IS 14490 : 2018	सादा कॉपीयर कागज / Photocopy paper / ફોટોકોપી પેપર	यह मानक निर्दिष्ट ग्रामेज (जीएसएम) के अंतर्गत सादे कॉपियर पेपर के नमूनाकरण और परीक्षण की अपेक्षाओं और विधियों को निर्धारित करता है।/ This standard prescribes requirements and methods of sampling and tests for plain copier paper within the specified grammage (GSM) આ માનક નિર્દેશિત ગ્રામેજ(જીએસએમ)ના અંતર્ગત સાદા કોપિયર પેપરના નમૂના અને તપાસની જરૂરિયાતોને અને પ્રક્રિયાઓને નિર્ધારિત કરે છે.
3.	IS 12766 : 2023	कंप्यूटर प्रिंटर के लिए प्रिंटिंग पेपर / Printing paper for computer printers / પ્રિન્ટિંગ પેપર ફોર કમ્પ્યુટર પ્રિન્ટર્સ	यह मानक कंप्यूटर प्रिंटर पर उपयोग किए जाने वाले कंप्यूटर पेपर के नमूनाकरण और परीक्षण की अपेक्षाओं तथा विधियों को निर्धारित करता है।/This standard prescribes requirements and methods of sampling and tests for computer papers for use on computer printers આ માનક કમ્પ્યુટર પ્રિન્ટરના ઉપયોગ કરવામાં આવતા કમ્પ્યુટર પેપરના નમૂના અને તપાસની જરૂરિયાતોને તથા પ્રક્રિયાઓને નિર્ધારિત કરે છે.
4.	IS 3705 : 1980	बॉल प्वाइंट पेन / Ball point pens / બોલ પોઇન્ટ પેન	यह मानक डेस्क टाइप बॉलपॉइंट पेन सहित सिंगल रिफिल बॉलपॉइंट पेन के लिए अपेक्षाओं और परीक्षणों की विधियों को निर्धारित करता है।/This standard prescribes requirements and methods of tests for single refill ballpoint pens, including desk type ballpoint pens. આ માનક ડેસ્ક ટાઇપ બોલપોઇન્ટ પેન સહિત સિંગલ રીફિલ બોલપોઇન્ટ પેન માટે જરૂરિયાતોને અને તપાસની પ્રક્રિયાઓને નિર્ધારિત કરે છે.
5.	IS 3707 : 1984	रिफिल, बॉल प्वाइंट पेन / Refill ball point pen / રીફિલ બોલ પોઇન્ટ પેન	यह मानक पूरी तरह से धातु या धातु और प्लास्टिक से बने बॉल पॉइंट पेन रिफिल के लिए अपेक्षाओं और परीक्षणों की विधियों को निर्धारित करता है।/This standard prescribes requirements and methods of tests for ball point pen refills made entirely from metal or metal and plastic materials. આ માનક પૂર્ણ રીતે ધાતુ અથવા પ્લાસ્ટિકથી નિર્મિત બોલ પોઇન્ટ પેન રીફિલ માટે જરૂરિયાતો અને તપાસની પ્રક્રિયાઓને નિર્ધારિત કરે છે.
6.	IS 989 : 1982	सामान्य प्रयोजनों के लिए कैंची / Scissors for general purposes / સિઝર ફોર જનરલ પર્પઝ	यह मानक विभिन्न प्रकार की कैंचियों के प्रकार, वर्गीकरण, अपेक्षा, आयाम और सामग्री को निर्धारित करता है।/This standard prescribes the types,classification, requirement, dimensions and material of different type of scissors. આ માનક વિવિધ કાતરોના પ્રકાર, વર્ગીકરણ, જરૂરિયાતો, પરિમાણ અને સામગ્રીને નિર્ધારિત કરે છે.
7.	IS 5348 : 1981	स्टेपल्स / Staples / સ્ટેપલ્સ	यह मानक स्टेपलिंग मशीनों में उपयोग होने वाली लाइट ड्यूटी और हैवी ड्यूटी स्टेपल की सामग्री और परीक्षण अपेक्षाओं को निर्धारित करता है।/This standard prescribes the material and testing requirements of light duty and heavy duty staples used in stapling machines આ માનક સ્ટેપલિંગ મશીનોનો ઉપયોગ થનારી લાઇટ ડ્યુટી અને હેવી ડ્યુટી સ્ટેપલની સામગ્રી અને તપાસની જરૂરિયાતોને નિર્ધારિત કરે છે.
8.	IS 2694 : 2018	स्कूल चॉक, ढला हुआ, सफेद / School chalks moulded white / સ્કૂલ ચોક મોલ્ડેડ વ્હાઇટ	यह मानक मुख्य रूप से स्कूल में ब्लैकबोर्ड पर लिखने के उद्देश्य से ढाले गए सफेद चाक के लिए अपेक्षाओं और परीक्षणों की विधियों को निर्धारित करता है।/This standard prescribes requirements and methods of tests for moulded white chalks intended primarily for writing on blackboards in school. આ માનક

			મુખ્ય રૂપે શાળામાં બ્લેકબોર્ડ પર લખવાના ઉદ્દેશ્યથી મોલ્ડેડ બ્લાઇટ ચોક માટે જરૂરિયાતો અને તપાસની પ્રક્રિયાઓને નિર્ધારિત કરે છે.
9.	IS 4222 : 2018	રંગીન ચૉક, ઢલા હુઆ / Coloured chalks moulded / કલર્ડ ચોક મોલ્ડેડ	यह मानक मुख्य रूप से एक चिकनी सतह के बोर्डों पर लिखने के लिए बनाए जाने वाले ढाले गए रंगीन चाक की अपेक्षाओं और परीक्षणों की विधियों को निर्धारित करता है।/This standard prescribes requirements and methods of tests for coloured moulded chalks intended primarily for writing on boards with a smooth surface. આ માનક મુખ્ય રૂપે એક ચીકણી સપાટીના બોર્ડ પર લખવા માટે બનાવવામાં આવેલા કલર્ડ મોલ્ડ ચોકની જરૂરિયાતો અને તપાસની પ્રક્રિયાને નિર્ધારિત કરે છે.
10.	IS 14633 : 1999	ક્લાસ રૂમ કે લિફ બ્લેકબોર્ડ / Blackboards for classrooms / બ્લેકબોર્ડ્સ ફોર ક્લાસરૂમ	यह मानक कक्षाओं हेतु श्यामपट्ट की आयामी, कार्यात्मक और सामान्य अपेक्षाओं को निर्धारित करता है।/This standard prescribes the dimensional, functional and general requirements of blackboards for class rooms. આ માનક અભ્યાસખંડના ઉદ્દેશ્ય અર્થે બ્લેકબોર્ડના પરિમાણ, કામગીરી અને સામાન્ય જરૂરિયાતોને નિર્ધારિત કરે છે.
11.	IS 13252 (Part 1) : 2010 IEC 60950-1: 2005	સૂચના પ્રોદ્યોગિકી ઉપસ્કર / IT Equipment's like Laptop, Notebook, Keyboard, scanner etc/ આઇટી ઇક્વિપમેન્ટ્સ લાઇક લેપટોપ, નોટબુક, કિબોર્ડ, સ્કેનર એક્સસેટર	यह मानक सभी मैन-पावर या बैटरी-पावर सूचना प्रौद्योगिकी उपकरणों के लिए सुरक्षा अपेक्षाओं को निर्धारित करता है, जिसमें विद्युत व्यवसाय उपकरण और संबंधित उपकरण, जिनकी रेटेड वोल्टेज 600V से अधिक न हो, शामिल हैं।/This standard prescribes the safety requirements for all mains-powered or battery-powered information technology equipment including electrical business equipment and associated equipment, with a rated voltage not exceeding 600V. આ માનક યમામ મેન પાવર કે બેટરી પાવરની માહિતી ઔદ્યોગિક સાધનો માટે સુરક્ષાની જરૂરિયાતોને નિર્ધારિત કરે છે, જેમાં વીજળી વાણિજ્યિક સાધનો અને સંબંધિત અન્ય સાધનો, જેની રેટેડ વોલ્ટેજ 600 વીથી વધુ ન હોઈ શકે તે સમાવિષ્ટ છે.
12.	IS 10228 : 1982	સ્કૂલ બેગ / School Bag/ સ્કૂલ બેગ	यह मानक स्कूल के छात्रों द्वारा पुस्तकों, लेखन सामग्री और ड्राइंग उपकरणों को ले जाने के लिए उपयोग किए जाने वाले बैग के लिए सामग्री, आयामी और परीक्षण अपेक्षाओं को निर्धारित करता है।/This standard prescribes the material, dimensional and testing requirements for bags, used by school students for carrying books, writing material and drawing instruments. આ માનક શાળાના વિદ્યાર્થીઓ દ્વારા પુસ્તક, લેખન સામગ્રી અને ડ્રોઇંગ સાધનોને લઈ જવા માટે ઉપયોગમાં લેવામાં આવતી બેગ માટે સામગ્રી, પરિમાણ અને તપાસની જરૂરિયાતોને નિર્ધારિત કરે છે.
13.	IS 7933: 2022	ઘરેલૂ ગદ્દો કે લિફ લચીલા પોલીયૂરેથેન ફોમ / Flexible Polyurethane Foam for Domestic Mattresses / ફ્લેક્સિબલ પોલીયૂરેથેન ફોમ ફોર ડોમેસ્ટિક મેટ્રેસિસ	यह मानक घरेलू गद्दों के लिए लचीले पॉलीयूरेथेन फोम की अपेक्षाओं, नमूने लेने के तरीकों और परीक्षण को निर्धारित करता है।/ This standard prescribes the requirements, methods of sampling and tests for flexible polyurethane foam for domestic mattresses. આ માનક ઘરેલુ ગાદલા માટે લચીલા પોલીયૂરેથેન ફોમની જરૂરિયાતો, નમૂના લેવાના પ્રકારો અને તપાસને નિર્ધારિત કરે છે.
14.	IS 17631 : 2022	કાર્ય કુર્સિયાં / Work Chairs / વર્ક ચેર્સ	यह मानक पूरी तरह से निर्मित/संवरचित कार्य कुर्सी और रेडी टू असेंबल इकाइयों के कार्यनिष्पादन और सुरक्षा अपेक्षाओं को निर्धारित करता है।/This standard prescribes the performance and safety requirements of completely manufactured/fabricated work chairs and also ready to assemble units. આ માનક પૂરી રીતે નિર્મિત-બનાવટી કામ ખુર્શી અને રેડી ટુ એસેમ્બલ એકમોની કામગીરી અને સુરક્ષાની જરૂરિયાતોને નિર્ધારિત કરે છે.
15.	IS 17632 : 2022	સામાન્ય પ્રયોજન કુર્સિયાં ઓર સ્ટૂલ / General Purpose Chairs &	यह मानक सामान्य प्रयोजन कुर्سيओं और स्टूलों को शामिल करता है।/This standard covers the requirements for general

		Stools/જનરલ પર્પઝ ચેર્સ એન્ડ સ્ટૂલ્સ	purpose chairs and stools. આ માનક ખુરશીઓ અને સ્ટૂલો સામાન્ય ઉદ્દેશ્ય સમાવિષ્ટ કરે છે.
16.	IS 17633 : 2022	ટેબલ્સ ઓર ડેસ્ક / Tables and Desks/ ટેબલ્સ એન્ડ ડેસ્ક્સ	यह मानक कार्यानिष्पादन और सुरक्षा से संबंधित अपेक्षाओं को शामिल करता है, अर्थात वयस्कों द्वारा उपयोग की जाने वाली बैठने और/या खड़े होने की स्थिति में टेबल और डेस्क की ताकत, स्थिरता और स्थायित्व है।/This standard covers the requirements relating to the performance and safety i.e. strength, stability and durability of tables and desks to be used for in a seated and/or standing positions, used by adults આ માનક કામગીરી અને સુરક્ષા સંબંધિત જરૂરિયાતોને સમાવિષ્ટ કરે છે, અર્થાત વયસ્કો દ્વારા ઉપયોગમાં લેવામાં આવતી બેસવા અને ઊભા રહેવાની સ્થિતિમાં ટેબલ અને ડેસ્કની તાકત, સ્થિરતા અને સ્થાયિત્વ છે.
17.	IS 17634 : 2022	भंडारण की इकाइयाँ / Storage Units/ સ્ટોરેજ યુનિટ્સ	यह मानक घरेलू उपयोग के लिए चल और अचल भागों से संबंधित और संस्थागत उपयोग जैसे फाइलिंग पेपर और सामान प्रयोजनों सहित भंडारण इकाइयों के कार्यानिष्पादन और सुरक्षा संबंधी अपेक्षाओं को शामिल करता है। This standard covers the requirements related to the performance and safety of storage units, including their movable and non-movable parts intended for domestic usage and for institutional usage such as filing papers or similar. આ માપદંડ ઘરેલું ઉપયોગ માટે લેવાતા ચલ અને અચલ ભાગ સંબંધિત અને સંસ્થાગત ઉપયોગ જેમ કે ફાઇલિંગ પેપર અને સામાન
18.	IS 17635 : 2022	बेड / Beds/ બેડ્સ	यह मानक घरेलू और गैर-घरेलू उपयोग के लिए वयस्कों के बिस्तर के कार्यानिष्पादन और सुरक्षा से संबंधित अपेक्षाओं को निर्धारित करता है।/ This standard prescribes the requirements related to the performance and safety of bed for adults for domestic and non-domestic use. આ માનક ઘરેલું અને ઘરેલું ન હોય તેવાં વયસ્કોના ઉપયોગમાં લેવાતાં બિછાનાની કામગીરી અને સુરક્ષા સંબંધિત જરૂરિયાતોને નિર્ધારિત કરે છે.
19.	IS 17636 : 2021	बंक बेड्स / Bunk Beds/ બંક બેડ્સ	यह मानक कार्यानिष्पादन और सुरक्षा से संबंधित अपेक्षाओं को निर्धारित करता है जिसमें घरेलू और गैर-घरेलू उपयोग के लिए बंक बेड की ताकत, स्थिरता और स्थायित्व शामिल है।/This standard prescribes the requirements related to the performance and safety that is strength, stability and durability of bunk beds for domestic and non-domestic use. આ માનક કામગીરી અને સુરક્ષા સંબંધિત જરૂરિયાતોને નિર્ધારિત કરે છે, જેમાં ઘરેલું અને ઘરેલું ન હોય તેના ઉપયોગ માટે બંક બેડની શક્તિ, સ્થિરતા અને સ્થાયિત્વ સમાવિષ્ટ છે.

भाग-V/ Part-V ऊर्जा और संरक्षण पर मानक /Standards on Energy and Conservation ઉર્જા અને સંરક્ષણ પરનાં ધોરણો

1.	IS 13429 (Part 1) : 2020	सौर कुकर - बॉक्स प्रकार / Solar Cooker — Box Type/ સોલર કુકર - બોક્સ ટાઇપ	यह मानक खाना पकाने के लिए बॉक्स प्रकार के सौर कुकरों की सामग्री, असेंबली और परीक्षण की अपेक्षाओं को निर्धारित करता है।/ This standard prescribes the material, assembly and testing requirements of box type solar cookers for cooking. આ માપદંડ રસોઈ બનાવવા માટે બોક્સ પ્રકારના સોલર કુકરની સામગ્રી, એસેમ્બલી અને તપાસની જરૂરિયાતોને નિર્ધારિત કરે છે.
2.	IS 12933 (Part 2) : 2003	सौर फ्लैट प्लेट कलेक्टर और घटक / Solar flat plate	यह मानक जल तापन के लिए सोलर फ्लैट प्लेट कलेक्टर के विभिन्न घटकों के लिए सामग्री और परीक्षण की अपेक्षाओं को निर्धारित करता

		collector and components / સોલર ફ્લેટ પ્લેટ કલેક્ટર એન્ડ કમ્પોનેન્ટ્સ	હૈ। This standard prescribes the material and testing requirements for various components of solar flat plate collector for water heating. આ માપદંડ પાણી ગરમ કરવા માટે સોલર ફ્લેટ પ્લેટ કલેક્ટરના વિભિન્ન ઘટકો માટે સામગ્રી અને તપાસની જરૂરિયાતોને નિર્ધારિત કરે છે.
3.	IS 13152 (Part 1) : 2013	પોર્ટેબલ સૉલિડ બાયો - માસ કુક સ્ટોવ (ચૂલ્હા) / Portable solid bio - Mass cook stove (Chulha) / પોર્ટેબલ સોલિડ બાયો- માસ કુક સ્ટેવ (ચુલ્હા)	યહ માનક ઘરેલૂ ઓર સામુદાયિક/વાણિજ્યિક અનુપ્રયોગોં કે લિે વિભિન્ન ડિઝાઇનોં સુવાહ્ય ઠોસ જૈવ-દ્રવ્યમાન કુકસ્ટોવ કે આયામ, સામગ્રી ઓર કાર્યનિષ્પાદન કી અપેક્ષાઓં કો નિર્ધારિત કરતા હૈ।/ This standard prescribes the dimensional, material and performance requirements of different designs and types of solid bio-mass portable cookstove for domestic and community /commercial applications. આ માપદંડ ઘરેલું અને સામૂહિક- વાણિજ્યિકવિષયક એપ્લિકેશન માટે વિભિન્ન ડિઝાઇનો સોલિડ બાયો માસ પોર્ટેબલ કુકસ્ટોવન પરિમાણ, સામગ્રી અને કામગીરીને જરૂરિયાતોને નિર્ધારિત કરે છે.
4.	IS 9478 : 2023	પરિવાર કે આકાર કા બાયોગેસ સંયંત્ર / Family sized biogas plant / ફેમિલિ સાઇઝડ બાયોગેસ પ્લાન્ટ	યહ માનક છોટે, મધ્યમ ઓર બડે આકાર કે બાયોગેસ સંયંત્રોં કે ડિઝાઇન, નિર્માણ, સંસ્થાપન ઓર સંચાલન કે લિે અપેક્ષાઓં કો નિર્દિષ્ટ કરતા હૈ।/ This standard specifies the requirements for design, construction, installation and operation of small, medium, and large sized biogas plants. આ માપદંડ નાના, મધ્યમ અને મોટા આકારમાં બાયોગેસ યંત્રોના ડિઝાઇન, નિર્માણ, ફીટીંગ અને સંચાલન માટે જરૂરિયાતોને નિર્દેશિત કરે છે.
5.	IS 12933 (Part 1) : 2003	સૉર ફ્લેટ પ્લેટ કલેક્ટર / Solar flat plate collector/ સોલર ફ્લેટ પ્લેટ કલેક્ટર	યહ માનક જલ તાપન કે લિે સૉલર ફ્લેટ પ્લેટ કલેક્ટર કે લિે આયામી, અસેમ્બલી ઓર પરીક્ષણ કી અપેક્ષાઓં કો નિર્ધારિત કરતા હૈ।/ This standard prescribes the dimensional, assembly and testing requirements for solar flat plate collector for water heating. આ માપદંડ પાણી ગરમ કરવા માટે સોલર ફ્લેટ પ્લેટ કલેક્ટર માટે પરિમાણ, જમાવ અને તપાસની જરૂરિયાતોને નિર્ધારિત કરે છે.
6.	IS 16221 (Pt 2) : 2015 IEC 62109-2	પાવર કન્વર્ટર્સ / Power Converters/ પાવર કન્વર્ટર્સ	યહ માનક ફોટોવોલ્ટિક પાવર સિસ્ટમ્સ મેં ઉપયોગ કે લિે પાવર કન્વર્ટર્સ કી કાર્યનિષ્પાદન અપેક્ષાઓં કો શામલ કરતા હૈ।/ This standard covers performance requirements of power converters for use in photovoltaic power systems. આ માપદંડ ફોટોવોલ્ટિક પાવર સિસ્ટમમાં ઉપયોગ માટે પાવર કન્વર્ટર્સની કામગીરીની જરૂરિયાતોને સમાવિષ્ટ કરે છે.
7.	IS 17855 : 2022 ISO 12405-4:2018	બેટરી પેક / Battery Packs/ બેટરી પેક્સ	યહ માનક લિથિયમ-આયન ટ્રેક્શન બેટરી પેક ઓર સિસ્ટમ કાર્યનિષ્પાદન કે લિે પરીક્ષણ કાર્યનિષ્પાદન અપેક્ષાઓં કો શામલ કરતા હૈ જિસકા ઉપયોગ વિદ્યુત ચાલિત સડક વાહનોં મેં કિયા જાતા હૈ। This standard covers performance requirements for Lithium-ion Traction Battery Packs and Systems- Performance Testing which are used in Electrical Vehicles આ માપદંડ લિથિયમ-આયન ટ્રેક્શન બેટરી પેક અને સિસ્ટમ-કામગીરી માટે તપાસની જરૂરિયાતોને સમાવિષ્ટ કરે છે, જેનો ઉપયોગ વીજળી આધારિત માર્ગ પર ચાલતાં વાહનોમાં કરવામાં આવે છે.
8.	IS 16476 (Part 1) : 2017	ઇલેડી આધારિત સૉર લાલટેન / LED Based Solar Lantern/ એલઇડી બેઝડ સોલર લેન્ટર્ન	યહ માનક સુવાહ્ય ઇલેડી આધારિત સૉર લાલટેન જો પ્રકાશ સ્ત્રોત કે રૂપ મેં ભંડારણ બેટરી [સીલબંદ સંધારણ મુક્ત લેડ-એસિડ યા નિકેલમેટ હાઇડ્રાઇડ (NiMH) યી લિથિયમ આધારિત બેટરી યા અન્ય] ઓર ઇલેક્ટ્રોનિક્સ કે રૂપ મેં સફેદ ઇલેડી યુક્ત પ્રકાશ વ્યવસ્થા હૈ। / This standard covers requirements for portable LED based solar lanterns, which are lighting systems consisting of white LEDs as a light source, a storage battery [Sealed maintenance free lead-acid or nickelmetal hydride (NiMH) or lithium based battery or other] and electronics આ માપદંડ પોર્ટેબલ એલઇડી આધારિત સૉર લાલટેન જે પ્રકાશ સ્ત્રોતના રૂપમાં સ્ટોરેજ બેટરી - [સીલબંધ રખરખવા ફી લિડ એસિડ અથવા નિકેલમેટ હાઇડ્રાઇડ

			(એનઆઈએમએચ) અથવા વિધિયમ આધારી બેટરી કે અન્ય અને ઇલેક્ટ્રોનિક્સ રૂપમાં વ્હાઇટ એલઇડી સાથેની લાઇટિંગ સિસ્ટમ છે.
9.	IS 14286 (Part 1) : 2023	સ્થલીય ફોટોવોલ્ટિક (પીવી) મૉડ્યુલ / Terrestrial photovoltaic (PV) modules/ ટેરેસ્ટ્રીઅલ ફોટોવોલ્ટાઇક(પીવી) મોડ્યુલ્સ	યહ માનક ખુલી હવા કે મૉસમ મેં લંબી અવધિ કે સંચાલન કે લિએ ઉપયુક્ત ભૌમિક ફોટોવોલ્ટિક મૉડ્યુલ કે ડિઝાઇન કી યોગ્યતા કે લિએ અપેક્ષાઓં કો પૂરા કરતા હૈ।/ This standard lays down requirements for the design qualification of terrestrial photovoltaic modules suitable for long-term operation in open-air climates. આ માપદંડ ખુલ્લી હવાના ઋતુમાં લાંબા સમય સુધી સંચાલન કરવા માટે ઉપયુક્ત ટેરેસ્ટ્રીઅલ ફોટોવોલ્ટાઇક મોડ્યુલના ડિઝાઇનની યોગ્યતા માટે જરૂરિયાતોને પૂરી કરે છે.
10.	S/IEC 61730-1 : 2016	ફોટોવોલ્ટિક (પીવી) મૉડ્યુલ સુરક્ષા યોગ્યતા ભાગ 1 નિર્માણ કે લિએ આવશ્યકતાઈ / Photovoltaic (PV) Module Safety Qualification Part 1 Requirements for Construction/ફોટોવોલ્ટિક(પીવી) મોડ્યુલ સેફ્ટી ક્વોલિફિકેશન પાર્ટ 1 રિક્વાયરમેન્ટ ફોર કન્સ્ટ્રક્શન	ઇસ માનક કા ઉદ્દેશ્ય પીવી મૉડ્યુલ કી સુરક્ષા કો સંત્યાપિત કરને કે ઉદ્દેશ્ય સે પરીક્ષણ અનુક્રમ પ્રદાન કરના હૈ જિસકા નિર્માણ આઈસી 61730-1 દ્વારા મૂલ્યાંકન કિયા ગયા હૈ।/ The objective of this standard is to provide the testing sequence intended to verify the safety of PV modules whose construction has been assessed by IEC 61730-1. આ માપદંડનો ઉદ્દેશ્ય પીવી મોડ્યુલની સુરક્ષાને સુનિશ્ચિત કરવાના ઉદ્દેશ્યથી તપાસની સંખ્યા પૂરી પાડે છે જેનું નિર્માણ આઈસી 61730-1 દ્વારા મૂલ્યાંકન કરવામાં આવ્યું છે.
11.	IS 16102 (Part 1 & 2) : 2012	સામાન્ય પ્રકાશ સેવાઓં કે લિએ સેલ્ફ-બૈલાસ્ટેડ ઇલઈડી લેમ્પ / Self - Ballasted led lamps for general lighting services/ સેલ્ફ બાલાસ્ટેડ એલઇડી લેમ્પ્સ ફોર જનરલ લાઇટિંગ સર્વિસિસ	યહ માનક ઇલઈડી લેમ્પ કે અનુપાલન કો દિખાને કે લિએ આવશ્યક પરીક્ષણ વિધિઓં ઓર શર્તોં કે સાથ-સાથ કાર્યનિષ્પાદન, સુરક્ષા ઓર વિનિમયશીલતા કી અપેક્ષાઓં કો નિર્ધારિત કરતા હૈ।/ This standard prescribes performance, safety and interchangeability requirements, together with the test methods and conditions, required to show compliance of LED lamps આ માપદંડ એલઇડી લેમ્પના માન્યતા દર્શાવવા અર્થે જરૂરિયાતોની તપાસની પ્રક્રિયાઓ અને શરતોના સાથે સાથે કામગીરી, સુરક્ષા અને વિનિમયશીલતાની જરૂરિયાતોને નિર્ધારિત કરે છે.
12.	IS 16103 (Part 1 & 2) : 2012	સામાન્ય પ્રકાશ વ્યવસ્થા કે લિએ ઇલઈડી મૉડ્યુલ / LED modules for general lighting/ એલઇડી મોડ્યુલ્સ ફોર જનરલ લાઇટિંગ	યહ માનક ઇલઈડી મૉડ્યુલ ઓર પરીક્ષણ વિધિઓં કે લિએ સુરક્ષા ઓર કાર્યનિષ્પાદન અપેક્ષાઓં કો નિર્દિષ્ટ કરતા હૈ / This standard specifies the safety and performance requirements for LED modules and the test methods આ માપદંડ એલઇડી મોડ્યુલ અને તપાસ પ્રક્રિયા માટે સુરક્ષા અને કામગીરીની જરૂરિયાતોને નિર્દેશિત કરે છે.
13.	IS 16107 Part 1 & 2	ઇલઈડી ઓર ઇલઈડી સ્ટ્રીટ લાઇટિંગ લ્યુમિનેયર પ્રદર્શન / LED & LED Street Lighting Luminaire Performance/ એલઇડી એન્ડ એલઇડી સ્ટ્રીટ લાઇટિંગ લ્યુમિનાઇર પર્ફોમન્સ	યહ માનક લ્યુમિનેયરોં કે લિએ વિશિષ્ટ કાર્યનિષ્પાદન ઓર પર્યાવરણીય અપેક્ષાઓં કો શામિલ કરતા હૈ, જિસમેં 1 000 V તક કે આપૂર્તિ વોલ્ટેજ સે સંચાલન કે લિએ વિદ્યુત પ્રકાશ સ્રોત શામિલ હૈ।/ This standard covers specific performance and environmental requirements for luminaires, incorporating electric light sources for operation from supply voltages up to 1 000 V. આ માપદંડ લ્યુમિનેયરો માટે વિશેષ કામગીરી અને પર્યાવરણીય જરૂરિયાતોને સમાવિષ્ટ કરે છે, જેમાં 1000 વોટ સુધી આપૂર્તિના વોલ્ટેજના સંચાલન માટે ઇલેક્ટ્રિક પ્રકાશ સ્રોત સમાવિષ્ટ છે.
ભાગ-VI /Part-VI ઘરેલૂ ઉપકરણોં પર માનક /Standards on Household Appliances / ધરગથ્થુ ઉપકરણો માટેના ધોરણો			
1.	IS 366 : 1991	ઇલેક્ટ્રિક ઇસ્ત્રી / Electric iron/ ઇલેક્ટ્રિક આઇરન	સામાન્ય ઘરેલૂ બિજલી કી ઇસ્ત્રી કી સામાન્ય સુરક્ષા ઓર કાર્યનિષ્પાદન અપેક્ષાઈ નિર્ધારિત હૈ।/General safety and performance requirements of common household Electric Iron are prescribed. સામાન્ય ઘરેલુ વીજળીની ઇસ્ત્રીની સામાન્ય સુરક્ષા અને કામગીરીને લઈને જરૂરિયાતો નિર્ધારિત છે.
2.	IS 2082 : 2018	ઇલેક્ટ્રિક વૉટર હીટર / Storage type electric water heaters / સ્ટોરેજ ટાઇપ ઇલેક્ટ્રિક વોટર હીટર્સ	યહ માનક ઘરેલૂ ઓર ઇસી તરહ કે ઉદ્દેશ્યોં કે લિએ બિજલી કે પાની કે હીટર કી સામાન્ય, સુરક્ષા ઓર કાર્યનિષ્પાદન અપેક્ષાઓં સે સંબંધિત હૈ /This standard deals with the general, safety and performance requirements of electric storage water

			heaters for household and similar purposes આ માપદંડ ઘરેલું અને આવા કોઈ ઉદ્દેશ્ય માટે વીજળીના પાણીના હિટર્સની સામાન્ય બાબતો, સુરક્ષા અને કામગીરીની જરૂરિયાતોના સંબંધિત છે.
3.	IS 368 : 2014	વિસર્જન વોટર હીટર / Immersion water heaters/ ઇમર્સન વોટર હિટર્સ	बिजली के निमज्जन पानी के हीटर की सुरक्षा और कार्यनिष्पादन अपेक्षाएं निर्धारित हैं/ Safety and performance requirements of electric immersion water heaters are prescribed. આ માપદંડ પાણીમાં ડુબાડવાના ઇલેક્ટ્રિક હિટર્સની સુરક્ષા અને કામગીરીને જરૂરિયાતોને નિર્ધારિત કરે છે.
4.	IS 369:2019	રૂમ હીટર / Room Heaters/ રૂમ હિટર્સ	यह मानक कमरों में उपयोग किए जाने वाले रूम हीटर्स के कार्यनिष्पादन और सुरक्षा अपेक्षाएं को शामिल करता है/This standard covers performance and safety requirements for room heaters used in rooms. આ માપદંડ ઘરના ખંડમાં ઉપયોગ લેવામાં આવતા હિટર્સની કામગીરી અને સુરક્ષા માટે સમાવિષ્ટ છે.
5.	IS 8978 : 1992	તાત્કાલિક પાણી ગરમ કરનાર હીટર / Instantaneous Water heaters/ ઇન્સ્ટેન્ટેનિઅસ વોટર હિટર્સ	यह मानक घरों में उपयोग किए जाने वाले तात्कालिक पानी के हीटर की अपेक्षाओं को शामिल करता है/ This standard covers requirements for instantaneous water heaters used in households. આ માપદંડ ઘરોમાં ઉપયોગમાં લેવામાં આવતી તત્કાલ પાણીના હીટરની જરૂરિયાતોને સમાવિષ્ટ કરે છે.
6.	IS 17550 (Part 1) : 2021	ઘરેલૂ રેફ્રિજરેટર / Household refrigerators/ હાઉસહોલ્ડ રેફ્રિજરેટર	यह मानक आंतरिक प्राकृतिक संवहन या बलपूर्वक वायु परिसंचरण द्वारा ठंडा किए गए घरेलू रेफ्रिजरेटिंग उपकरणों की आवश्यक विशेषताओं को निर्दिष्ट करता है, उनका रेटेड वोल्टेज 250 V, 50 Hz a.c से अधिक न हो।/ This Standard specifies the essential characteristics of household refrigerating appliances, cooled by internal natural convection or forced air circulation, their rated voltage not exceeding 250 V, 50 Hz a.c આ માપદંડ આંતરિક કુદરતી ઉષ્ણતા પ્રસાર અથવા બળપૂર્વક વાયુ પરિભ્રમણ દ્વારા ઠંડા કરવામાં આવેલા હાઉસહોલ્ડ રેફ્રિજરેટર ઉપકરણોની જરૂરિયાતોની વિશેષતાઓને નિર્દેશિત કરે છે, તેમનો રેટેડ વોલ્ટેજ 250 વી, 50 હોર્સ એસી વધુ ન હોવો જોઈએ.
7.	IS 4250 : 1980	ઇલેક્ટ્રિક ફૂડ મિક્સર / Electric food Mixers/ ઇલેક્ટ્રિક ફૂડ મિક્સર	तरल पदार्थ मिलाने, घोल या भोजन का गूदा बनाने और सूखे खाद्य पदार्थों को चूर्णित करने के लिए उपयोग किए जाने वाले घरेलू इलेक्ट्रिक फूड-मिक्सर्स की सामान्य और सुरक्षा अपेक्षाएं निर्धारित हैं।/ General and safety requirements of domestic electric food-mixers used for mixing liquids, making slurries or pulps of food and for pulverizing dry food stuffs are prescribed. પ્રવાહી પદાર્થ મિશ્રિત કરવા, લુદ્દી અથવા તો આહારનો માવો બનાવવા અને સુકા ખાદ્ય પદાર્થોને પીસવાના ઉપયોગ કરવામાં આવનારા ઘરેલું ઇલેક્ટ્રિક ફૂડ-મિક્સર્સની સામાન્ય બાબતો અને સુરક્ષા જરૂરિયાતો નિર્ધારિત છે.
8.	IS 374 : 1979	ઇલેક્ટ્રિક સીલિંગ પ્રકારના પંખે અને રેગ્યુલેટર / Electric ceiling type fans and regulators / ઇલેક્ટ્રિક સિલિંગ ટાઇપ ફેન્સ એન્ડ રેગ્યુલેટર્સ	सामान्य घरों में उपयोग किए जाने वाले सिंगल फेज 50 हर्ट्ज एसी सीलिंग पंखों के लिए कार्यनिष्पादन अपेक्षाएं निर्धारित हैं/ Performance requirements for single phase 50 Hz a.c. ceiling fans used in common household are prescribed. સામાન્ય ઘરોમાં ઉપયોગમાં લેવામાં આવતી સિંગલ ફેઝ 50 હોર્ટ્ઝ એસી સીલિંગ પંખા માટેની કામગીરીની જરૂરિયાતોને નિર્ધારિત કરે છે.
9.	IS 1391 (Part 1) : 2017	વિંડો એર કંડીશનર / Window air conditioner/ વિન્ડો એર કન્ડિશનર	यह मानक सिंगल, टू स्टेज, मल्टी-स्टेज और वेरिएबल स्पीड विंडो एयर कंडीशनर और हीट पंप (आवासीय अनुप्रयोग) के लिए अपेक्षाएं निर्दिष्ट करता है/ This standard specified requirements for single, two stage, multi-stage and variable speed window air conditioners and heat pumps (residential application). આ માનક સિંગલ, ટુ સ્ટેજ, મલ્ટી-સ્ટેજ અને વેરિએબલ સ્પીડ વિન્ડો એર કન્ડિશનર અને હીટ પંપ (આવાસમાં પ્રયોગ થનારી) માટે જરૂરિયાતોને નિર્દેશિત કરે છે.

10.	IS 1391 (Part 2) : 2018	સ્પ્લિટ એયર કંડીશનર / Split air conditioner/ સ્પ્લિટ એર કન્ડિશનર	યહ માનક સિંગલ, ટૂ સ્ટેજ, મલ્ટી-સ્ટેજ, ફિક્સ્ડ ઓર વેરિએબલ સ્પીડ એયર કંડીશનર ઓર હીટ પંપ (આવાસીય અનુપ્રયોગ) કે સાથ સિંગલ યા થ્રી ફેઝ નોન-ડક્ટેડ સ્પ્લિટ કી સુરક્ષા ઓર કાર્યનિષ્પાદન અપેક્ષાઓ કો નિર્દિષ્ટ કરતા હૈ/ This standard specifies safety and performance requirements of single or three phase non-ducted split with single, two stage, multi-stage, fixed and variable speed air conditioner and heat pumps (residential application) આ માપદંડ સિંગલ, ટુ સ્ટેજ, મલ્ટી સ્ટેજ, ફિક્સ્ડ અને વેરિએબલ સ્પીડ એયર કન્ડિશનર અને હીટ પંપ (આવાસમાં પ્રયોગ થનારી)ના સાથે સિંગલ કે થ્રી ફેઝ નો ડક્ટેડ સ્પ્લિટની સુરક્ષા અને કામગીરીની જરૂરિયાતોને નિર્દેશિત કરે છે.
11.	IS 367 : 1993	ઇલેક્ટ્રિક કેતલી ઓર જગ / Electric kettles and jugs/ઇલેક્ટ્રિક કેટલ્સ એન્ડ જગ્સ	ઘરેલૂ ઓર સમાન ઉપયોગ કે લિએ ઇલેક્ટ્રિક કેતલી, જગ ઓર ઇસી તરહ કે અન્ય ઉપકરણો કે લિએ સામાન્ય, સુરક્ષા ઓર કાર્યનિષ્પાદન કી અપેક્ષાએ નિર્ધારિત હૈ/ General, safety and performance requirements for electric kettles, jugs and other similar appliances for household and similar use are prescribed. ઘરેલું અને એકસરખા ઉપયોગ માટે ઇલેક્ટ્રિક કીટલી, જગ અને તે પ્રકારના અન્ય સાધનો માટે સામાન્ય બાબતો, સુરક્ષા અને કામગીરીની જરૂરિયાતો નિર્ધારિત છે.
12.	IS 1287 : 1993	ઇલેક્ટ્રિક ટોસ્ટર / Electric toasters/ ઇલેક્ટ્રિક ટોસ્ટર	ઘરેલૂ ઇલેક્ટ્રિક ટોસ્ટર ઓર ઇસી તરહ કે ઉદ્દેશ્યો કે લિએ સામાન્ય, સુરક્ષા ઓર કાર્યનિષ્પાદન કી અપેક્ષાએ નિર્ધારિત હૈ/ General, safety and performance requirements of electric toaster for household and similar purposes are prescribed. ઘરેલુ ઇલેક્ટ્રિક ટોસ્ટર અને આ પ્રકારના ઉદ્દેશ્યો માટે સામાન્ય બાબત, સુરક્ષા કામગીરીની જરૂરિયાતોને નિર્ધારિત છે.
13.	IS 2994 : 1992	બિજલી કે ચૂલ્હે / Electric stoves/ ઇલેક્ટ્રિક સ્ટવ્સ	બિજલી કે ચૂલ્હો કી સામાન્ય સુરક્ષા ઓર કાર્યનિષ્પાદન અપેક્ષાઓ કો નિર્ધારિત કિયા ગયા હૈ/ General safety and performance requirements of electric stoves are prescribed. ઇલેક્ટ્રિક સ્ટવ્સની સામાન્ય સુરક્ષા અને કામગીરીની જરૂરિયાતોને નિર્ધારિત કરવામાં આવી છે.
14.	IS 5790 : 1985	ઇલેક્ટ્રિક ખાના પકાને કે ઓવન / Electric cooking ovens/ ઇલેક્ટ્રિક કુકિંગ ઓવન્સ	બિજલી સે ગર્મ હોને વાલી દોહરી દીવાર વાલે (ઊષ્મારોધિત યા ગૈર ઊષ્મારોધિત) ઘરેલૂ ખાના પકાને કે ઓવન કે લિએ સુરક્ષા, કાર્યનિષ્પાદન ઓર સામાન્ય અપેક્ષાઓ ઓર પરીક્ષણ કે તરીકે નિર્ધારિત કી ગઈ હૈ/ Safety, performance and general requirements and methods of test for electrically heated double walled type (insulated or non-insulated) domestic cooking ovens are prescribed. વીજળીથી ગરમ થનારી બે દિવાલ ધરાવનારા(વાહક કે અવાહક) ઘરેલુ આહાર બનાવવા અર્થે ઉપયોગમાં લેવાતા ઓવન માટે સુરક્ષા, કામગીરીની અને સામાન્ય જરૂરિયાત અને તપાસના પ્રકારને નિર્ધારિત કરવામાં આવી છે.
15.	IS 14155 : 1994	વાશિંગ મશીન / Washing machines/ વોશિંગ મશીન	બિજલી કી કપડે ધોને કી મશીન કી સામાન્ય, સુરક્ષા ઓર કાર્યનિષ્પાદન અપેક્ષાએ નિર્ધારિત હૈ/General, safety and performance requirement of electric clothes washing machines are prescribed. વોશિંગ મશીનની સામાન્ય બાબતો, સુરક્ષા અને કામગીરીની જરૂરિયાતો નિર્ધારિત કરવામાં આવી છે.
16.	IS 10975 : 1984	ઇલેક્ટ્રિક ગેસ લાઇટર / Electric Gas Lighters/ ઇલેક્ટ્રિક ગેસ લાઇટર	બિજલી કે ફ્લેશ કે સે વ્યક્તિગત સુરક્ષા સુનિશ્ચિત કરને કે લિએ ઇલેક્ટ્રિક ગેસ લાઇટર કી સામાન્ય, સુરક્ષા ઓર કાર્યનિષ્પાદન અપેક્ષાઓ કો નિર્ધારિત કિયા ગયા હૈ/ General, safety and performance requirements of electric gas lighters to ensure personal safety against electric shock are prescribed. વીજળીના ઝટકાથી વ્યક્તિગત સુરક્ષા સુનિશ્ચિત કરવા અર્થે ઇલેક્ટ્રિક ગેસ લાઇટરની સામાન્ય બાબતો, સુરક્ષા અને કામગીરીની જરૂરિયાતોને નિર્ધારિત કરવામાં આવી છે.

17.	IS 11879 : 1986	इलेक्ट्रिक स्टीम कुकर / Electric steam cookers/ ઇલેક્ટ્રિક સ્ટીમ કુકર્સ	बिजली के गैस कुकर की सामान्य, सुरक्षा और कार्यनिष्पादन अपेक्षाओं को निर्धारित किया गया है/General, safety and performance requirements of electric steam cookers are prescribed. ઇલેક્ટ્રિક સ્ટીમ કુકર્સની સામાન્ય બાબતો, સરુક્ષા અને કામગીરીની જરૂરિયાતોને નિર્ધારિત કરવામાં આવી છે.
18.	IS 1293 : 2019	प्लग और सॉकेट / Plugs and socket/ પ્લગ્સ એન્ડ સોકેટ	इस मानक में घरेलू और इसी तरह के उद्देश्यों के लिए घर के अंदर या बाहर कार्यनिष्पादन अपेक्षाओं, प्लग और सॉकेट के प्रकार और किस्मों को शामिल किया गया है।/ This standard incorporates performance requirements, types and varieties of plugs and sockets intended for household and similar purposes, either indoors or outdoors. આ માનક અનુસાર ઘરેલુ અને તે જ પ્રકારના ઉદ્દેશ્ય અર્થે ઘરના અંદર કે બહાર પ્લગ અને સોકેટના કામગીરીની જરૂરિયાતોના પ્રકાર અને વૈવિધ્યને સમાવિષ્ટ કરવામાં આવ્યા છે.
19.	IS 3854 : 1997	स्विच / Switches/ સ્વિચ	घरेलू और समान स्थिर विद्युत संस्थापनों के लिए मैनुअल रूप से संचालित सामान्य प्रयोजन स्विच।/ Manually operated general purpose switches for household and similar fixed electrical installations. ઘરેલુ અને સમાન ઠોસ ઇલેક્ટ્રિકલ વ્યવસ્થા માટે મેન્યુઅલ રૂપથી સંચાલિત થાય તે સ્વિચનો ઉદ્દેશ્ય છે.
20.	IS 694 : 2010	केबल्स / Insulated Cables / ઇન્સલેટેડ કેબલ્સ	यह मानक सिंगल और मल्टीकोर केबल्स / डोरियों की सामान्य अपेक्षाओं के साथ ही लचीले तापानुशीलित नंगे / टिन वाले तांबे और एल्यूमीनियम चालक, केबल सहित विद्युत और प्रकाश व्यवस्था में प्रयोग किए जाने वाले पॉलीविनाइल क्लोराइड (पीवीसी) के साथ ऊष्मारोधित और आवरण (यदि कोई हो) को शामिल किया जाता है। General requirements of single and multicore cables/cords with rigid as well as flexible annealed bare/tinned copper and aluminium conductor, insulated and sheathed (if any) with polyvinyl chloride (PVC) used in electric power and lighting including cables. આ માનક સિંગલ અને મલ્ટિકોર કેબલ્સ-ઠોસ કોર્ડ તેમ જ એનીલેડ બેર લવચીક - કલાઈવાળુ તાંબુ અને એલ્યુમિનિયમ કન્ડક્ટર, કેબલ આધારિત વીજળી અને લાઇટીંગમાં પ્રયોગ કરવામાં આવતી પોલીવિનાઇલ ક્લોરાઇડ(પીવીસી)ના સાથે અવાહક અને આવરણ(જો કોઈ છે)ને સમાવિષ્ટ કરવામાં આવે છે.
21.	IS 1475 (Part 1) : 2001	सेल्फ कन्टेन्ड पेयजल कूलर/Self contained drinking water coolers/ સેલ્ફ કન્ટેઇન્ડ ડ્રિંકિંગ વોટર કુલર્સ	यह मानक सामान्य निर्माण संबंधी अपेक्षाओं, अनुशासित मानक आकार, परीक्षण और रेटिंग की पद्धतियां और स्वयं निहित पेयजल कूलर की संस्थापना को निर्दिष्ट करता है। This standard prescribes the general constructional requirements, recommended standard sizes, methods of testing & rating, and installation of self contained drinking water coolers. આ માનક સામાન્ય નિર્માણ સંબંધી જરૂરિયાતો, સૂચિત માનક આકાર, તપાસ અને રેટિંગની પદ્ધતિઓ અને પોતાની રીતે પાણી ભરાઈ શકે તેવું ડ્રિંકિંગ કુલરની સ્થાપના નિર્દેશિત કરે છે.
22.	IS 1169:1967	इलेक्ट्रिक पेडस्टल प्रकार के पंखे और रेगुलेटर / Electric pedestal type fans and regulators/ ઇલેક્ટ્રિક પેડસ્ટલ ટાઇપ ફેન્સ એન્ડ રેગ્યુલેટર્સ	यह मानक एसी और डीसी कैपेसिटर के प्रकार और गैर-संधारित्र प्रकार के पेडस्टल पंखे, दोलन या गैर-दोलन, और उनके संबद्ध नियामकों को कवर करता है।/ This standard covers ac and dc capacitor type and non-capacitor type pedestal fans, oscillating or non-oscillating, and their associated regulators આ માનક એસી અને ડીસી કેપેસિટરના પ્રકાર અને નોન કેપેસિટર પ્રકારના પેડસ્ટલ પંખા, કંપન કે બિનકંપન, અને તેના સંબંધિત રેગ્યુલેટર્સને આવરી લે છે.

23.	IS 13779 : 2020	एसी स्थैतिक वाट घंटे मीटर वर्ग 1 और 2 / AC Static Watthour Meters class 1 and 2 / ऐसी स्टेटिक वोटओवर मीटर्स क्लास 1 एन्ड 2	यह मानक एकल चरण और तीन चरण के लिए 45 हर्ट्ज से 55 हर्ट्ज की सीमा में आवृत्ति की वैकल्पिक-वर्तमान विद्युत सक्रिय ऊर्जा की माप के लिए सटीकता वर्ग 1 और 2 के स्थिर वाट-घंटे मीटर निर्दिष्ट करता है।/ This standard specifies static watt-hour meters of accuracy class 1 and 2, for the measurement of alternating-current electrical active energy of frequency in the range 45Hz to 55Hz for single phase and three phase. આ માનક એક તબક્કામાં અને ત્રણ તબક્કા માટે 45 હોર્ટ્ઝથી 55 હોર્ટ્ઝની મર્યાદામાં આવૃત્તિની વૈકલ્પિક-વર્તમાન વીજળીના સક્રિય ઉર્જાના માપ માટે સ્ટેટિક વર્ગ 1 અને 2ના સ્ટેટિક વોટઓવર મીટર્સ નિર્દેશિત કરે છે.
24.	IS 13010 : 2002	एसी वाट घंटे मीटर, वर्ग 0.5, 1 और 2 / AC watthour meters, class 0.5, 1 and 2/ ऐसी वोटओवर मीटर्स, क्लास 0.5, 1 एन्ड 2	यह मानक प्रत्यावर्ती धारा विद्युत सक्रिय ऊर्जा के मापन के लिए केवल इंडक्शन टाइप वॉटओवर मीटर सटीकता वर्ग 0.5,1 और 2 पर लागू होता है।/ This standard applies only to induction type watthour meters of accuracy Class 0.5,1 and 2, for the measurement of alternating current electrical active energy આ માનક વર્તમાન ઇલેક્ટ્રિક સક્રિય ઉર્જાના વૈકલ્પિક માપન માટે માત્ર ઇન્ડક્શન ટાઇપ વોટઓવર મીટર વિશેષ(સ્ટીક) વર્ગ 0.5, 1 અને 2 પર લાગુ થાય છે.
25.	IS 14697 : 1999	एसी स्टैटिक ट्रांसफॉर्मर संचालित, वॉटओवर और वार - आवर मीटर, क्लास 0.2 एस और 0.5 एस / AC static transformer operated, watthour and var - Hour meters, class 0.2 S and 0.5 S / ऐसी स्टेटिक ट्रांसફોर्मर ओपरेटेड, वोटओवर एन्ड वार - अवर मीटर, क्लास 0.2 एन्ड 0.5 एस	यह मानक सटीकता वर्ग 0.2 एस, 0.5 एस और सटीकता वर्ग 0.2 एस, 0.5 एस और 1 एस के विभिन्न-घंटे मीटर के स्थिर वाट घंटे मीटर निर्दिष्ट करता है।/ This standard specifies static watthour meters of accuracy class 0.2 S, 0.5 S and var-hour meters of accuracy class 0.2 S, 0.5 S and 1 S આ માપદંડ વિશેષ(સ્ટીક) વર્ગ 0.2 એસ, 0.5 એસ અને વિશેષ(સ્ટીક) વર્ગ 0.2 એસ, 0.5 એસ અને 1 એસના વિભિન્ન કલાકના મીટરના સ્થિર વોટ કલાક મીટર નિર્દેશિત કરે છે.
30.	IS 2347 : 2017	घरेलू प्रेशर कुकर / Domestic Pressure Cooker/ डोमेस्टिक प्रेशर कुकर	एल्युमीनियम, स्टेनलेस स्टील, हार्ड एनोडाइज्ड, इंडक्शन कम्पैटिबल, कम्पोजिट बॉटम और 3 प्लाई टाइप कुकर को कवर करने वाले 24 लीटर तक की सांकेतिक क्षमता के घरेलू प्रेशर कुकर। Domestic pressure cookers of nominal capacity upto 24 litres covering aluminium, stainless steel, hard anodized, induction compatible, composite bottom and 3 ply type cookers. એલ્યુમિનિયમ, સ્ટેનલેસ સ્ટીલ, હાર્ડ એનોડાઇઝડ, ઇન્ડક્શન કમ્પેટિબલ, કમ્પોઝિટ બોટમ અને 3 પ્લાઇ ટાઇપ કુકરને આવરી લેનારી 24 લીટર સુધીની સાંકેતિક ક્ષમતા માટેનું ઘરેલું પ્રેશર કુકર.
31.	IS 1660 : 2009	एल्युमिनियम कुकवेयर / Aluminium cookware/ એલ્યુમિનિયમ કુકવેર	आमतौर पर उपयोग किए जाने वाले कुछ बर्तनों जैसे पिटवां एल्युमीनियम के बर्तन, मोटे तल के बर्तन, कम्पार्टमेंटल ट्रे और लंच बॉक्स के लिए सामग्री की गुणवत्ता और मोटाई। Quality of material and thickness for some of the more commonly used utensils like wrought aluminum utensils, thick bottom utensils, compartmental trays and lunch boxes. સામાન્ય રીતે ઉપયોગમાં લેવાતા કેટલાંક વાસણો જેમ કે ઘડાયેલા એલ્યુમિનિયમના વાસણો, મોટી ધરાતલ ધરાવતા વાસણો, કમ્પાર્ટમેન્ટલ ટ્રે અને લંચ બોક્સ માટેની સામગ્રીની ગુણવત્તા અને જાડાઈ.
32.	IS 14756 : 2022	स्टेनलेस स्टील के कुकवेयर / Stainless Steel cookware / स्टेनલેસ સ્ટીલ કુકવેર	स्टेनलेस स्टील कुकिंग, सर्विंग, टेबल और स्टोरेज बर्तन कवर करता है। Covers Stainless steel Cooking, serving, table and storage utensils. સ્ટેનલેસ સ્ટીલ કુકિંગ, સર્વિંગ, ટેબલ અને સ્ટોરેજ વાસણને આવરી લે છે.

33.	IS 17526 : 2021	સ્ટેનલેસ સ્ટીલ વૈક્યૂમ ફ્લાસ્ક / Stainless Steel Vacuum Flask/સ્ટેઇનલેસ સ્ટીલ વેક્યુમ ફ્લાસ્ક	1.5 લીટર તક કી ક્ષમતા કે પીને કે પ્રયોજનાર્થ ઉપયોગ કીજાને વાલે ગર્મ ઓર ઠંડે તરલ પદાર્થો કે મંડારણ ઓર તાપમાન કો બનાવે રખને કે લીજે ઘરેલૂ વૈક્યૂમ ઇન્સુલેટેડ સ્ટેનલેસ સ્ટીલ ફ્લાસ્ક/બોતલ/Domestic vacuum insulated stainless steel flask/bottle for storage and maintaining the temperature of hot and cold liquids used for drinking purpose of capacity upto 1.5 litres. 1.5 લીટર સુધીની ક્ષમતા પીવાના ઉપયોગમાં લેવામાં આવતા ગરમ કે ઠંડા પ્રવાહી પદાર્થોના તાપમાનને યોગ્ય બનાવી રાખવા માટે અને સ્ટોરેજ માટે ઘરેલું વેક્યુમ ઇન્સ્યુલેટેડ સ્ટીલ ફ્લાસ્કનો ઉપયોગ થાય છે.
34.	IS 17569 : 2021	પુલાવ / Casserole / કેસરોલ	20 લીટર તક કી ક્ષમતા વાલે ગર્મ ઓર ઠંડે ભોજન કે મંડારણ ઓર તાપમાન કો બનાવે રખને કે લીજે ઇન્સુલેટેડ કંટેનર./ Insulated containers for storage and maintaining the temperature of hot and cold food of capacity upto 20 litres. ઇન્સ્યુલેટેડ કંટેનર સ્ટોરેજ 20 લીટર સુધીના ક્ષમતા ધરાવનારા આહારને ગરમ કે ઠંડુ રાખવા માટે છે.
35.	IS 17790 : 2022	અછૂતા કુપ્પી / Insulated flask / ઇન્સ્યુલેટેડ ફ્લાસ્ક	સ્ટેનલેસ સ્ટીલ, તાંબા, એલ્યુમીનિયમ પ્રકાર કો કવર કરને વાલે 1.5 લીટર તક કી ક્ષમતા વાલે ઇન્સુલેટેડ ફ્લાસ્ક./ Insulated flask of capacity upto 1.5 litres covering stainless steel, copper, aluminium types. સ્ટેનલેસ સ્ટીલ, તાંબું, એલ્યુમિનિયમ પ્રકારને આવરી લેને 1.5 લીટર સુધીની ક્ષમતા ધરાવતી ઇન્સ્યુલેટેડ ફ્લાસ્ક
36.	IS 17803 : 2022	પીને યોગ્ય પાની કી બોતલ (ગૈર અછૂતા પ્રકાર) / Potable water bottle (non insulated type) / પોટેબલ વોટર બોટલ (નોન ઇન્સ્યુલેટેડ ટાઇપ)	યહ માનક 1.5 લીટર તક કી ક્ષમતા વાલી પીને યોગ્ય પાની કી બોતલ જિસમેં સ્ટેનલેસ સ્ટીલ, તાંબા, એલ્યુમીનિયમ કે પ્રકાર શામિલ હૈં./ Potable water bottle of capacity upto 1.5 litres covering stainless steel, copper, aluminium types. આ માનક 1.5 લીટર સુધીની ક્ષમતાવાળી પીવા યોગ્ય પાણીની બોટલ જેમાં સ્ટેનલેસ સ્ટીલ, તાંબું, એલ્યુમિનિયમના પ્રકાર સમાવિષ્ટ છે.
37.	IS 4246 : 2002	ઘરેલૂ એલપીજી સ્ટોવ / Domestic LPG Stoves/ડોમેસ્ટિક એલપીજી સ્ટોવ	માનક LPG કે સાથ ઉપયોગ કે લીજે કઠોર ગ્લાસ ટોપ કે સાથ યા ઉસકે બિના ધાતુ કે શરીર વાલે ઘરેલૂ ગેસ સ્ટોવ કે લીજે નિર્માણ, સંચાલન, સુરક્ષા અપેક્ષાઓ ઓર પરીક્ષણો કો નિર્દિષ્ટ કરતા હૈં./ The standard specifies construction, operation, safety requirements and tests for domestic gas stoves with metallic bodies with or without toughened glass top intended for use with LPG. આ માપદંડ એલપીજીના સાથે ઉપયોગમાં લેવાતા કઠોર ગ્લાસ ટોપના સાથે અથવા ધાતુ વિનાના ડોમેસ્ટિક ઘરેલુ સ્ટોવ માટે નિર્માણ, સંચાલન, સુરક્ષાની જરૂરિયાતોને અને તપાસને નિર્દેશિત કરે છે.
38.	IS 302-2-6 : 2009	ઇન્ડક્શન ચૂલ્હા / Induction Stove/ ઇન્ડક્શન સ્ટોવ	યહ માનક ઇન્ડક્શન સ્ટોવ કે લીજે સુરક્ષા અપેક્ષાઓ કો નિર્ધારિત કરતા હૈં./ This standard prescribes the safety requirements for Induction Stoves આ માપદંડ ઇન્ડક્શન સ્ટોવની સુરક્ષા માટે આવશ્યકતાને નિર્દેશિત કરે છે.
39.	IS 3196 (Part 1) : 2013	એલપીજી ગેસ સિલિન્ડર (કમ કાર્બન સ્ટીલ) / LPG Gas Cylinder (Low carbon Steel) / એલપીજી ગેસ સિલિન્ડર (લો કાર્બન સ્ટીલ)	યહ માનક 5 લીટર સે અધિક ઓર 250 લીટર તક ક્ષમતા કે એલપીજી કે સાથ ઉપયોગ કે લીજે વેલ્ડેડ લો કાર્બન ઓર ઉચ્ચ તન્યતા સામર્થ્ય વાલે સ્ટીલ ગેસ સિલિન્ડરો કી અપેક્ષાઓ કો કવર કરતા હૈં./ This standard covers the requirements for welded low carbon & high tensile strength steel gas cylinders for use with LPG of nominal capacity above 5 litres and upto 250 litres. આ માપદંડ પાંચ લીટરથી વધુ અને 250 લીટર સુધીની ક્ષમતાના એલપીજી સાથે ઉપયોગ માટે વેલ્ડેડ લો કાર્બન અને ઉચ્ચ ખેંચાણની મજબૂતીવાળા સ્ટીલ ગેસ સિલિન્ડરની જરૂરિયાતને સમાવિષ્ટ કરે છે.

40.	IS 9798 : 2013	एलपीजी नियामक / LPG regulator/ એલપીજી રેગ્યુલેટર	यह मानक द्रवीत पेट्रोलियम गैस के उपयोग के लिए कम दबाव वाले एकल या दो चरण रेगुलेटर के लिए सामग्री, निर्माण, कार्यकारिता और परीक्षण अपेक्षाओं को निर्दिष्ट करता है। This standard specifies materials, construction, performance and testing requirements for low pressure single or two stage regulators for use with liquefied petroleum gas. આ માપદંડ પ્રવાહી પેટ્રોલિયમ ગેસના ઉપયોગને ઓછા દબાણવાળા સિંગલ કે ડબલ ફેઝ રેગ્યુલેટર માટે સામગ્રી, બનાવટ, કામગીરી અને તપાસની જરૂરિયાતને નિર્દેશિત કરે છે.
41.	IS 8737 : 1995	एलपीजी वाल्व / LPG Valve/ એલપીજી વાલ્વ	यह मानक 5 लीटर से अधिक पानी की क्षमता वाले द्रवीत पेट्रोलियम गैस (एलपीजी) गैस सिलेंडरों के लिए सामग्री, आयाम और वाल्व फिटिंग के परीक्षण की बुनियादी अपेक्षाओं को निर्दिष्ट करता है।/This standard specifies the basic requirements of material, dimensions and testing of valve fittings for liquefied petroleum gas (LPG) gas cylinders of more than 5 litre water capacity. આ માપદંડ 5 લીટરથી વધુ પાણીની ક્ષમતા ધરાવતી પ્રવાહી પેટ્રોલિયમ ગેસ(એલપીજી) ગેસ સિલેન્ડરો માટે સામગ્રી, પરિમાણ અને વાલ્વ ફિટિંગ માટે તપાસની પાયાની જરૂરિયાતોને નિર્દેશિત કરે છે.
42.	IS 10975 : 1984	इलेक्ट्रिक गैस लाइटर / Electric Gas Lighters/ ઇલેક્ટ્રિક ગેસ લાઇટર	यह मानक वोल्टेज पर आपूर्ति के लिए डिज़ाइन किए गए इलेक्ट्रिक गैस लाइटर जो 250 वी एसी एकल चरण 50 हर्ट्ज से अनधिक है, के लिए परीक्षण की अपेक्षाओं और विधियों को शामिल करता है।/Standard covers the requirements and methods of test for electric gas lighters designed for connection to supply at voltage not exceeding 250 V ac single phase 50 Hz. આ વોલ્ટેજ પર આપૂર્તિ માટે ડિઝાઇન કરવામાં આવેલ ઇલેક્ટ્રિક ગેસ લાઇટર જે 250 વી એસી સિંગલ ફેઝ 50 હોર્ટઝથી વધુ નથી. માટે તપાસની જરૂરિયાત અને પદ્ધતિમાં સામેલ કરે છે.
43.	IS 11676 : 1995	माइक्रोवेव ओवन्स / Microwave ovens /માઇક્રોવેવ ઓવન્સ	मानक में सामान्य, सुरक्षा, कार्यकारिता की अपेक्षाओं और घर के लिए माइक्रोवेव ओवन के कार्यकारिता को मापने के लिए परीक्षण की पद्धतियां शामिल हैं और इसी तरह के उद्देश्यों को वोल्टेज पर आपूर्ति के कनेक्शन के लिए डिज़ाइन किया गया है जो 250 V a.c एकल चरण, 50 हर्ट्ज से अधिक नहीं है। Standard covers general, safety, performance requirements and methods of test for measuring performance of microwave oven for household and similar purposes designed for connection to supplies at a voltage not exceeding 250 V a.c. single phase, 50 Hz. માપદંડમાં સામાન્ય બાબતો, સુરક્ષા, કામગીરીની આવશ્યકતા અને ઘર માટે માઇક્રોવેવ ઓવનની કામગીરીને માપવા માટે તપાસની પદ્ધતિ સામેલ છે અને આ પ્રકારના ઉદ્દેશોને વોલ્ટેજ આપૂર્તિના કનેક્શન માટે ડિઝાઇન કરવામાં આવ્યા છે, જે 250 વી એસી સિંગલ ફેઝ 50 હર્ટઝથી વધુ નથી.
44.	IS 2312 : 1967	निकास पंखा / Exhaust fan/ એક્ઝોસ્ટ ફેન	इस स्टैंडर्ड में एसी सिंगल फेज या थ्री फेज प्रोपेलर टाइप वेंटिलेटिंग पंखे शामिल हैं जिनमें एग्जॉस्ट फैन, वॉल फैन, विंडो फैन, गैबल एंड फैन, पोर्ट होल फैन, बल्क हेड फैन, किचन फैन और डार्क रूम फैन शामिल हैं। Standard covers ac single phase or three phase propeller type ventilating fans including exhaust fans, wall fans, window fans, gable end fan, port hole fans, bulk head fans, kitchen fans and dark room fans. આ માપદંડમાં એવાં સિંગલ ફેઝ કે થ્રી ફેઝ પ્રોપેલર ટાઇપ વેન્ટિલેટિંગ પંખા સામેલ છે જેનામાં એક્ઝોસ્ટ ફેન, વોલ ફેન, વિન્ડો ફેન, ગેબલ ફેન, પોર્ટ હોલ ફેન, બલ્ક હેડ ફેન, કિચન ફેન અને ડાર્ક રૂમ ફેન સામેલ છે.

**भाग-VII /Part-VII महिला एवं बाल विकास पर मानक / Standards on Women and Child
Development મહિલા અને બાળવિકાસ માટેનાં ધોરણો**

1.	IS 828 (Part 1) : 1979	ક્રિકેટ કી બલ્લા/ Cricket Bat/ ક્રિકેટ બોલ	યહ માનક લેદર બૉલ ક્રિકેટ મેં ઉપયોગ કિએ जाने वाले क्रिकेट बैट के बारे में विशेष उल्लेख करता है। यह क्रिकेट के बल्ले की सामग्री और आयामी अपेक्षाओं के बारे में बताता है। कंस्ट्रक्शन एंड वर्कमैनशिप क्लॉज बैट मैन्युफैक्चरिंग की सही प्रक्रिया के बारे में विवरण देता है।/ This standard covers the specification for cricket bat used in leather ball cricket. It gives material and dimensional requirements of cricket bats. The construction and workmanship clause gives the details about the right procedure of bat manufacturing. આ માપદંડ લેદર બોલ ક્રિકેટમાં ઉપયોગ લેવામાં આવતા ક્રિકેટ બેટ વિશે ઉલ્લેખ કરે છે. આ ક્રિકેટ બેટની સામગ્રી અને આકારની જરૂરીયાત વિશે દર્શાવે છે. કંસ્ટ્રક્શન એન્ડ વર્કમેનશિપ ક્લોઝ બેટ મેન્યુફેક્ચરિંગની સાચી પ્રક્રિયા વિશે વિસ્તારથી માહિતી આપે છે.
2.	IS 417 (Part 1) : 2003	ફુટબૉલ / Football/ ફૂટબોલ	યહ માનક વિભિન્ન ગુણવત્તા માપદંડોં જેસે રિબાઉન્ડ, જલ અવશોષણ, ગેંદ કી ગોલાઈ, દબાવ મેં કમી આદિ કો નિર્દિષ્ટ કરતા હૈ।/ This standard specifies different quality parameters like rebound, water absorption, roundness of ball, loss of pressure etc. આ માપદંડ વિવિધ ગુણવત્તાના માનકને જેવા રિબાઉન્ડ, પાણીશોષક, દડાની ગોલાઈ, દબાણ રહેલી મર્યાદા વગેરેને નિર્દેશિત કરે છે.
3.	IS 417 (Part 2) : 1986	વાલીબૉલ / Volleyball/ વોલીબોલ	યહ માનક વિભિન્ન ગુણવત્તા માપદંડોં જેસે રિબાઉન્ડ, ગેંદ કી ગોલાઈ, દબાવ મેં કમી આદિ કો નિર્દિષ્ટ કરતા હૈ।/ This standard specifies different quality parameters like rebound, roundness of ball, loss of pressure etc. આ માપદંડ વિવિધ ગુણવત્તાના માનકને જેવા રિબાઉન્ડ, દડાની ગોલાઈ, દબાણ રહેલી મર્યાદા વગેરેને નિર્દેશિત કરે છે.
4.	IS 415 : 2002	શટલ મુર્ગા / Shuttle Cock/ શટલ કોક	બૈડમિંટન खेलने में शटलकॉक अहम भूमिका निभाता है। यह मानक शटलकॉक की सामग्री, आयाम, निर्माण और उड़ान की विशेषताओं के बारे में विस्तार से बताता है।/ The shuttlecock plays an important role in playing badminton. This standard gives detail about shuttlecock material, dimensions, construction and flight characteristics. બેડમિન્ટન રમવામાં શટલકોક અગત્યની ભૂમિકા હોય છે. આ માપદંડ શટલકોકની સામગ્રી, આકાર, બનાવટ અને તેના હવામાં રહેવાના લાક્ષણિકતાના વિશે વિગતે દર્શાવે છે.
5.	IS 417 Part 3 : 1986	બાસ્કેટબૉલ / Basket Ball/ બાસ્કેટ બોલ	યહ માનક વિભિન્ન ગુણવત્તા માપદંડોં જેસે રિબાઉન્ડ, જલ અવશોષણ, ગેંદ કી ગોલાઈ, દબાવ મેં કમી આદિ કો નિર્દિષ્ટ કરતા હૈ।/ This standard specifies different quality parameters like rebound, water absorption, roundness of ball, loss of pressure etc. આ માપદંડ વિવિધ ગુણવત્તાના માનક જેવા રિબાઉન્ડ, પાણીશોષક, દડાની ગોલાઈ, દબાણમાં રહેલી મર્યાદા વગેરેને નિર્દેશિત કરે છે.

6.	IS 3800 : 1983	बल्लेबाजी के दस्ताने / Batting Gloves/ બેટિંગ ગ્લોવ્સ	यह मानक उन सामग्रियों का उल्लेख करता है जिसका उपयोग निर्माण और भौतिक अपेक्षाओं जैसे मोटाई, सांस लेने की क्षमता आदि के लिए किया जाएगा।/ The standard mentions the material that shall be used for the manufacturing and material requirements like thickness, breathability etc. આ માપદંડ એ સામગ્રીનો ઉલ્લેખ કરે છે જેનો ઉપયોગ મેદસ્વીપણા અને શ્વાસ લેવાની ક્ષમતા અર્થે નિર્માણ અને સામગ્રીના જરૂરીયાત માટે કરવામાં આવે છે.
7.	IS 3785 : 1983	विकेट कीपिंग ग्लव्स / Wicket Keeping Gloves/ વિકેટ કીપિંગ ગ્લોવ્સ	यह मानक उन सामग्रियों का उल्लेख करता है जिसका उपयोग निर्माण और भौतिक अपेक्षाओं जैसे मोटाई, सांस लेने की क्षमता आदि के लिए किया जाएगा।/ The standard mentions the material that shall be used for the manufacturing and material requirements like thickness, breathability etc. આ માપદંડ એ સામગ્રીનો ઉલ્લેખ કરે છે જેનો ઉપયોગ મેદસ્વીપણા અને શ્વાસ લેવાની ક્ષમતા અર્થે નિર્માણ અને સામગ્રીના જરૂરીયાત માટે કરવામાં આવે છે.
8.	IS 3923 : 1983	लेग गार्ड / Leg Guard/ લેગ ગાર્ડ	यह मानक लेग गार्ड में प्रयुक्त सामग्री का विस्तृत विवरण देता है। मानक उस सामग्री का उल्लेख करता है जिसका उपयोग निर्माण और भौतिक अपेक्षाओं जैसे मोटाई, सांस लेने, पसीना अवशोषण क्षमता आदि के लिए किया जाएगा। यह लेग गार्ड के विभिन्न आकारों के लिए अधिकतम वजन सीमा और आयाम भी निर्दिष्ट करता है।/ This standard gives a detail description of material used in leg guard. The standard mentions the material that shall be used for the manufacturing and material requirements like thickness, breathability, sweat absorption capacity etc. It also specifies maximum weight limit and dimension for different sizes of leg guard. આ માનક લેગ ગાર્ડમાં ઉપયોગમાં લેવાતી સામગ્રીને વિસ્તૃત વર્ણન આપે છે. માનક તે સામગ્રીનો ઉલ્લેખ કરે છે જેનો ઉપયોગ નિર્માણ અને ભૌતિક જરૂરિયાતો જેમ કે મેદસ્વીપણા, શ્વાસ લેવો, પરસેવો શોષક ક્ષમતા વગેરે માટે કરવામાં આવે છે. આ લેગ ગાર્ડ વિભિન્ન આકાર માટે વધુમાં વધુ વજન સીમા અને પરિમાણ પણ નિર્દેશિત કરે છે.
9.	IS/ISO 80601-2-61 : 2017	ऑक्सीमीटर / Oximeter/ ઓક્સિમીટર	पल्स ऑक्सीमीटर उपकरण में धमनी ऑक्सीजन हीमोग्लोबिन संतृप्ति और व्यावसायिक स्वास्थ्य संस्थानों में उपयोग किए जाने वाले रोगियों के साथ-साथ घरेलू स्वास्थ्य देखभाल वातावरण और आपातकालीन चिकित्सा सेवाओं के वातावरण में रोगियों की पल्स दर शामिल है।/ The Pulse oximeter equipment includes the arterial oxygen haemoglobin saturation and pulse rate of patients used in professional healthcare institutions as well as patients in the home healthcare environment and the emergency medical services environment. પલ્સ ઓક્સિમીટર સાધન ધમનીમાં ઓક્સિજન હિમોગ્લોબિનના માપ અને દરદીના ધબકારા દર માપવા માટે વ્યવસાયિક સ્વાસ્થ્ય સંસ્થાઓમાં અને તે ઉપરાંત તત્કાલ સ્વાસ્થ્ય સેવા અને ઘરેલુ સ્વાસ્થ્ય સારસંભાળભર્યા વાતાવરણમાં પણ ઉપયોગમાં લેવાય છે.
10.	IS 9281 Part 3 : 1981	तौल तराजू / Weighing Balance/ વેઇઇંગ બેલેન્સ	यह मानक विद्युत भार सेल्स और कुल वजन प्रणालियों की अपेक्षाओं को शामिल करता है। This standard covers the requirements of electrical load cells and total weighing systems. આ માપદંડ ઇલેક્ટ્રિક લોડ સેલ્સ અને કુલ વજન વ્યવસ્થાની જરૂરિયાતને સમાવિષ્ટ કરે છે.

11.	IS 9875 : 2018	લિપસ્ટિક / Lipstick/ લિપસ્ટિક	લિપસ્ટિક કે લિફ અપેક્ષાઓ, નમૂને લેને કે પધ્ધતિયાં ઓર પરીક્ષણ શામિલ હૈં જૈસે કિ નરમી બિંદુ, સૂક્ષ્મજૈવિક સામગ્રી, વિકૃતગંધિતા, બ્રેકિંગ લોડ માન આદિ અપેક્ષાઓ કી સીમાએ નિર્ધારિત હૈં।/ Requirements, methods of sampling and test for lipstick are covered. Limits of requirements such as Softening point, Microbiological content, Rancidity, Breaking load value etc. are prescribed. લિપસ્ટિક માટે જરૂરીયાત, નમૂના લેવાની પધ્ધતિ અને તપાસ સમાવિષ્ટ છે, જેમ કે તેની નરમાઈ બિંદુ, સૂક્ષ્મજૈવિક સામગ્રી, ગંધ, બ્રેકિંગ લોડ જેવા મૂલ્ય વગેરેની મર્યાદા નિર્ધારિત છે.
12.	IS 14649 : 1999	સિંદૂર / Sindhur/ સિંદૂર	સિંદૂર કે નિર્માણ કે લિફ કચ્ચે માલ કા ઉપયોગ શામિલ હૈં: અપેક્ષાઓ કી સીમાએ જૈસે કિ મહીનતા, કુલ વાષ્પશીલ પદાર્થ, પીએચ આદિ નિર્ધારિત હૈં।/ Use of raw materials for the formulation of Sindoor is covered: Limits of requirements such as Fineness, Total Volatile matter, pH etc. are prescribed. સિંદૂરના નિર્માણ માટે કાચો માલનો ઉપયોગ સામેલ છે. જરૂરીયાતની મર્યાદા જેમ કે તેનું લાવણ્ય, કુલ વરાળી પદાર્થ, પીએચ વગેરે નિર્ધારિત છે.
13.	IS 15154 : 2002	કાજલ / Kajal/ કાજળ	કાજલ કે લિફ આવશ્યકતાએ, નમૂને લેને કે પધ્ધતિયાં ઓર પરીક્ષણ શામિલ હૈં। ગલનાંક, પેરોક્સાઇડ મૂલ્ય, ભારી ધાતુ આદિ જૈસી અપેક્ષાઓ કી સીમાએ નિર્ધારિત હૈં।/ Requirements, methods of sampling and test for kajal are covered. Limits of requirements such as Melting point, peroxide value, Heavy metals etc. are prescribed. કાજળ માટે આવશ્યક નમૂના અને તપાસની પધ્ધતિ સમાવિષ્ટ છે. પીગળવાનો બિંદુ, પેરેક્સાઇડ મૂલ્ય, ભારી ધાતુ વગેરેના જરૂરીયાતની મર્યાદા નિર્ધારિત છે.
14.	IS 4955 : 2020	ડિટર્જેન્ટ પાવડર / Detergent Powder/ ડિટર્જેન્ટ પાવડર	કપડે ધોને કા ડિટર્જેન્ટ પાવડર ઘરોં મેં ઇસ્તેમાલ કિયા જા રહા હૈં/ Covers Laundry detergent powders being used by households કપડા ધોવા માટે ડિટર્જેન્ટ પાવડર ઘરોમાં ઉપયોગમાં લેવાય છે.
15.	IS 9473 : 2002	N95 નકાબ/ N95 Mask/ એન95 માસ્ક	યહ માનક કળોં કે લિફ શ્વસન સુરક્ષાત્મક ઉપકરણોં કે રૂપ મેં આધે માસ્ક કો છાનને કે લિફ અપેક્ષાઓ ઓર પરીક્ષણોં કી વિધિ નિર્ધારિત કરતા હૈં/ This standard prescribes requirements and method of tests for filtering half masks as respiratory protective devices against particles આ માપદંડ કણોથી શ્વસન સુરક્ષા માટે ઉપકરણોના રૂપમાં ખામીભરેલા માસ્કને શોધી કાઢવા માટે આવશ્યક અને તપાસની પધ્ધતિને નિર્ધારિત કરે છે.
16.	IS 11536 : 2022	શિશુઓં કે લિફ પૂરક આહાર / Complementary Foods for Infants/ કોમ્પ્લિમેન્ટરી ફૂડ્સ ફોર ઇન્ફન્ટ્સ	યહ માનક છહ મહીને કી ઉમ્મર કે બાદ ઓર દો સાલ કી ઉમ્મર તક કે શિશુઓં કે આહાર કો પૂરા કરને કે ઉદ્દેશ્ય સે પ્રસંસ્કૃત અનાજ આધારિત પૂરક ખાદ્ય પદાર્થોં કે લિફ અપેક્ષાઓ ઓર પરીક્ષણ વિધિયોં કો નિર્ધારિત કરતા હૈં। This standard lays down the requirements and test methods for processed cereal based complementary foods intended to supplement the diet of infants after the age of six months and up to the age of two years. આ માપદંડ છ મહિનાની ઉંમર પછી અને બે વર્ષ સુધી બાળકના આહાર પૂર્ણ કરવાના ઉદ્દેશ્યથી પ્રક્રિયા કરેલા અનાજ આધારિત પૂરક ખાદ્ય પદાર્થો માટે આવશ્યકતા અને તપાસ પધ્ધતિને નિર્ધારિત કરે છે.
17.	IS 1656 : 2022	શિશુઓં કે લિફ દૂધ આધારિત પૂરક આહાર / Milk Based Complementary Foods for	યહ માનક છહ મહીને સે ચૌબીસ મહીને કી ઉમ્મર કે બાદ શિશુઓં કે આહાર કો પૂરા કરને કે ઉદ્દેશ્ય સે દૂધ-અનાજ આધારિત પૂરક ખાદ્ય પદાર્થોં કે લિફ અપેક્ષાઓ ઓર પરીક્ષણ વિધિયોં કો નિર્ધારિત કરતા હૈં। This standard lays down the requirements and test

		Infants/ મિલ્ક બેઝ્ડ કોમ્પ્લિમેન્ટરી ફૂડ્સ ફોર ઇન્ફન્ટ્સ	methods for milk- cereal based complementary foods intended to complement the diet of infants after six months up to twenty four months of age. આ માપદંડ ૬ મહિનાથી ચોવીસ મહિના સુધીના ઉંમર પછી નવજાતને આહાર પૂર્ણ કરવાના ઉદ્દેશ્યથી દૂધ-અનાજ આધારીત પૂરક ખાદ્ય પદાર્થ માટે આવશ્યકતા અને તપાસની પદ્ધતિને નિર્ધારીત કરે છે.
18.	IS 14433:2022	શિશુ દૂધ વિકલ્પ / Infant Milk Substitute/ ઇન્ફન્ટ મિલ્ક સબસ્ટિટ્યૂટ	यह मानक शिशु दुग्ध विकल्प के प्रकार, अपेक्षाओं और परीक्षण विधियों को निर्धारित करता है।/ This standard lays down the types, requirements and test methods for infant milk substitutes. આ માપદંડ નવજાત બાળકના દૂધના વિકલ્પ માટે આવશ્યકતા, પ્રકાર અને તપાસની પદ્ધતિને નિર્ધારીત કરે છે.
19.	IS/ISO 15197 : 2013	રક્ત ગ્લુકોઝ નિગરાની પ્રણાલી / Blood Glucose Monitoring System/ બ્લડ ગ્લુકોઝ મોનિટરીંગ સિસ્ટમ	यह उत्पाद मधुमेह मेलिटस के प्रबंधन के लिए आम लोगों द्वारा स्व-माप के लिए अभिप्रेत है।/ This product is intended for self-measurement by lay persons for management of diabetes mellitus. આ બનાવટ ડાયાબિટીઝના મેટિલસના આયોજન અર્થે સામાન્ય લોકો દ્વારા પોતાની રીતે માપવા માટે છે.
20.	IS 17583: 2021	સ્ટેડોમીટર / Stadiometer/ સ્ટેડોમીટર	स्टैडोमीटर के लिए निर्माण, सामग्री, मेट्रोलॉजिकल और आयामी अपेक्षाओं को निर्धारित करता है जो खड़े होने की स्थिति में 24 महीने से अधिक आयु के मनुष्यों की ऊंचाई मापने के लिए पोर्टेबल बोर्ड हैं।/ Prescribes the construction, material, metrological and dimensional requirements for the Stadiometer which are Portable board for measuring height of human beings above the age of 24 months in standing position. સ્ટેડોમીટર માટે નિર્માણ, સામગ્રી, મેટ્રોલોજિકલ અને પરિમાણ આવશ્યકતાને નિર્ધારીત કરે છે, જે 24 મહિનાનાથી વધુ ઉંમરના બાળક માટે ઊભા રહીને તે સ્થિતિમાં ઊંચાઈ માપવાનું એક પોર્ટેબલ બોર્ડ છે.
21.	IS 17582 : 2021	ઇન્ફેન્ટોમીટર / Infantometer/ ઇન્ફેન્ટોમીટર	इन्फैंटोमीटर के लिए निर्माण, सामग्री, आयामी और मेट्रोलॉजिकल अपेक्षाओं को निर्धारित करता है जो बच्चे की लंबाई मापने के लिए पोर्टेबल बोर्ड हैं।/ Prescribes the construction, material, dimensional and metrological requirements for the infantometer which are portable board for measuring length of baby. ઇન્ફેન્ટોમીટર બંધારણ, સામગ્રી, પરિમાણ અને મેટ્રોલોજિકલની જરૂરિયાતને નિર્ધારીત કરે છે જે બાળકની લંબાઈ માપવાનું એક પોર્ટેબલ બોર્ડ છે.
22.	IS 80601 Part 2 Sec 56 :2017	ક્લિનિકલ થર્મોમીટર / Clinical Thermometers/ ક્લિનિકલ થર્મોમીટર	क्लिनिकल थर्मामीटर का उद्देश्य शरीर के तापमान का पता लगाना है, जो रोगी के समग्र स्वास्थ्य तक पहुँचने में एक महत्वपूर्ण संकेत है।/ The purpose of Clinical thermometer is to access the body temperature, which is a vital sign in accessing the overall health of the patient. ક્લિનિકલ થર્મોમીટરનો ઉદ્દેશ્ય શરીરનું તાપમાન જાણવા માટે થાય છે, જે દરદીના સમગ્ર સ્વાસ્થ્ય સુધી પહોંચવાનું એક અગત્યનો ચિહ્ન છે.
23.	IS 13450 (Part 2/Sec 19) : 2018	શિશુ ઇન્ક્યુબેટર / Infant Incubators/ ઇન્ફન્ટ ઇન્ક્યુબેટર	यह मानक शिशु इन्क्यूबेटरों की बुनियादी सुरक्षा और आवश्यक कार्यकारिता के लिए अपेक्षाओं को निर्दिष्ट करता है। This standard specifies requirements for the basic safety and essential performance of infant incubators. નવજાત બાળક માટે ઇન્ક્યુબેટર એ પાયાની સુવિધા અને રોજબરોજની પ્રવૃત્તિના જરૂરિયાતને નિર્ધારીત કરેલા ધોરણ મુજબ છે.

24.	IS 13450 (Part 2/Sec 21) : 2018	શિશુ દીપ્તિમાન વાર્મર / Infant Radiant Warmers/ ઇન્ફન્ટ રેડિઅન્ટ વોર્મર્સ	यह मानक शिशु दीप्तिमान वार्मर की बुनियादी सुरक्षा और आवश्यक कार्यकारिता के लिए अपेक्षाओं को निर्दिष्ट करता है। This standard specifies requirements for the basic safety and essential performance of infant radiant warmers. ઇન્ફન્ટ રેડિઅન્ટ વોર્મર્સ એ બાળકની પાયાની સુરક્ષા અને તેની રોજબરોજની પ્રવૃત્તિ યોગ્ય રહે તેની જરૂરિયાત નિર્ધારિત કરેલા ધોરણ મુજબ છે.
25.	IS 5404:2019	સૈનિટરી નૈપકિન / Sanitary Napkins/ સેનેટરી નેપકીન	સૈનિટરી નૈપકિન એક અવશોષક સામગ્રી છે જેનું ઉપયોગ માસિક ધર્મ દરમિયાન નિકાળનારા પ્રવાહી શોષાઈ જાય તે માટે કરવામાં આવે છે. Sainitary napkin is an absorbent material used to absorb fluid discharged during menstruation. સૈનિટરી નેપકીન એક શોષક સામગ્રી છે, જેનો ઉપયોગ માસિક ધર્મ દરમિયાન નિકાળનારા પ્રવાહી શોષાઈ જાય તે માટે કરવામાં આવે છે.
26.	IS 17509 : 2021	બચ્ચેનું કા ડાયપર / Baby Diaper/ બેબી ડાયપર	बेबी डायपर व्यक्तिगत स्वच्छता उत्पाद हैं जो बच्चे को शौचालय के उपयोग के बिना शौच या पेशाब करने की अनुमति देते हैं/ Baby diapers are personal hygiene products that allows the baby to defecate or urinate without the use of a toilet/ બેબી ડાયપર તે વ્યક્તિગત સ્વચ્છ રહેવા માટેનું ઉત્પાદન છે, જે શૌચાલય વિના બાળકને શૌચ અને પેશાબ કરવા માટેની સગવડ કરી આપે છે.
27.	IS 14625 : 2015	પ્લાસ્ટિક કી ફીડિંગ બોટલ / Plastic Feeding Bottles/ પ્લાસ્ટિક ફીડિંગ બોટલ્સ	मानक शिशु प्लास्टिक फीडिंग बोतलों और डब्बों के लिए नमूनाकरण और परीक्षण की अपेक्षाओं और विधियों को निर्धारित करता है/ The standard prescribes the requirements and methods of sampling and test for infant plastic feeding bottles and receptacles. / બાળકો માટે પ્લાસ્ટિકની દૂધ પિવડાવા અર્થેની બોટલો અને ડબ્બા માટે નમૂના અને તપાસ પદ્ધતિની આવશ્યકતાના માપદંડને નિર્દેશિત કરે છે.
28.	IS 3565 : 2018	દૂધ પિલાને કી બોટલ / Teats for feeding bottles/ ટીટ્સ ફોર ફીડિંગ બોટલ્સ	मानक प्राकृतिक रबर और सिलिकॉन रबर से बनी बोतल को खिलाने के लिए पुनः प्रयोज्य निप्पल की अपेक्षाओं को शामिल करता है/ The standard covers the requirements for reusable teats for feeding bottle made out of natural rubber and silicone rubber/ કુદરતી રબર અને સિલિકોન રબરથી નિર્મિત દૂધ પિવડાવા અર્થે બનાવેલી બોટલ પુનઃ ઉપયોગમાં લેવાય તેવા માપદંડોને આવરી લે છે.
29.	IS 9873 (Part 1) : 2019	खिलौनों की सुरक्षा / Safety of Toys/ सेफ्टी ऑफ टोय्स	मानक 14 वर्ष से कम आयु के बच्चों द्वारा खेल में उपयोग के लिए अभिप्रेत सभी खिलौनों की आवश्यकता को शामिल करता है। यह खिलौनों की संरचनात्मक विशेषताओं के लिए स्वीकार्य मानदंड निर्दिष्ट करता है, जैसे आकार, नाप, आकृति, स्थान और खिलौनों की कुछ श्रेणियों के लिए विशिष्ट गुणों के लिए स्वीकार्य मानदंड निर्दिष्ट करता है। The standard covers the requirement of all toys intended for use in play by children under 14 years of age. It specifies acceptable criteria for structural characteristics of toys, such as shape, size, contour, spacing and acceptable criteria for properties peculiar to certain categories of toy 14 વર્ષથી ઓછી ઉંમરના બાળકો દ્વારા રમતગમતમાં ઉપયોગમાં લેવાતા તમામ રમકડાં આવશ્યક માપદંડોને આવરી લે છે. આ રમકડાંની બનાવટની વિશેષતાને સ્વીકાર્ય માનકનો નિર્દેશ કરે છે, જેમ કે આકાર, કદ, આકૃતિ તે રમકડાંની સ્થાન અને રમકડાંની કેટલીક શ્રેણીઓના વિશેષ ગુણો માટે સ્વીકાર્ય માપદંડોને નિર્દેશિત કરે છે.

BIS માનક ક્લબ

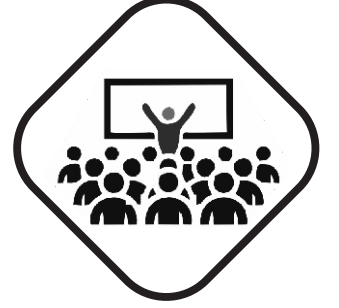
પ્રમાણીત ધોરણના આધારે વિદ્યાર્થીઓ માં
ગુણવત્તાની સમજ વધારવા માટે

ગુણવત્તા અને પ્રમાણીત ધોરણના ક્ષેત્રમાં
વિદ્યાર્થીઓને શીખવાની તક પ્રદાન કરે છે.

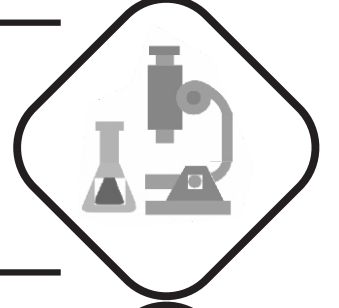
પ્રમાણીત ધોરણ તરીકે નીચેની બાબતો
ગતિવિધિ / ધારાધોરણમાં સામેલ છે.
અ. ભારતના પ્રમાણિત ધોરણો પર અથવા સેમીનાર
બ. પ્રમાણિત ધોરણ અંગે લેખન સ્પર્ધા
ક. પ્રમાણીત ધોરણો અને ગુણવત્તાના મુદ્દાઓ પર
કિવજ્ઞ અથવા અન્ય સ્પર્ધાઓ.

મંડળોને બી.આઈ.એસ. દ્વારા
નાણાકિય મદદ

બી.એસ.આઈ. કાર્યાલય / પ્રયોગશાળાઓ
અને ઉદ્યોગોમાં વિદ્યાર્થીઓ અને શિક્ષકો
માટે પ્રત્યક્ષ મુલાકાત કે કાર્યક્રમ

પ્રમાણીત મંડળોના પ્રભારી(નિમાયેલ)
શિક્ષકો અને સંરક્ષકો માટે તાલીમ કાર્યક્રમ

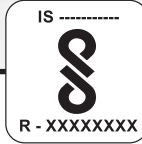
Mark is the Assurance of **Quality** and **Safety** of Products

**Always
Buy Products
with**
IS : xxxx

CM/L - XXXXX
Mark

**Mark is
Assurance of Safety of
Electronic and Information
Technology Products**

**Always
Check Mark
on Electronic &
IT Products**

Check Hallmark on Gold Jewellery

**BIS
Standard
Mark**

**Purity
of
Gold**

**Six digit Alphanumeric
code which will be unique
for every jewellery article**

75
आज़ादी का
अमृत महोत्सव

विश्वास का प्रतीक

भारत सरकार के नियमों के अनुसार 450 से अधिक उत्पाद ऐसे हैं जिनके निर्माण, आयात या विक्रय के लिए बीआईएस मानक चिन्ह आवश्यक है

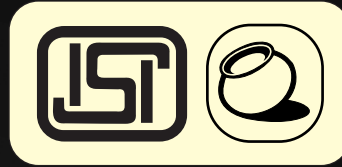

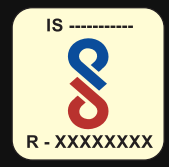
Standard Mark

Management System Mark

Eco Mark

Registration Mark

BIS Standard
Mark

22K916

Purity in
Gold

AAAAAA

Six Digit Alphanumeric
HUID Code

Hallmark

Let's Stand for
Standards

सतर्क उपभोक्ता बनें
बीआईएस केयर ऐप का उपयोग करें

बीआईएस केयर ऐप
डाउनलोड करने के लिए स्कैन करें

भारतीय मानक ब्यूरो / BUREAU OF INDIAN STANDARDS

राजकोट शाखा कार्यालय, एफ.पी.नं. 364/पी,
वार्ड नं. 13 कालावड रोड, राजकोट - 360 005

Rajkot Branch Office, F.P.No. 364/P,
Ward No.13, Kalawad Road, Rajkot - 360 005

अधिक जानकारी के लिए देखें
www.bis.gov.in

हमें फॉलो करें

@IndianStandards